

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 3-4/2016. OŽUJAK/TRAVANJ

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat, Jurja Biankinija 2, 23000 Zadar
tel: 023/208-650; faks: 208-640;

e-mail: izdavstvo@zadarskanadbiskupija.hr

Odgovara: Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Uredništvo: Don Josip Lenkić, don Šimun Šindija, don Roland Jelić, Ines Grbić, prof

Fotografije: Ines Grbić; Računalni slogan: don Šimun Šindija

Tisk: IT CENTAR - BIOGRAD

Proslava 500. godina Ukazanja Gospe od Zečeva. Večernje misno slavlje predvodio je novi vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan sa zadarskim nadbiskupom Želimirom Puljićem i administratorom gospicke biskupije msgr. Milom Bogovićem. (02. svibnja 2016.)

Uskrsnuli nam otvara pameti da razumijemo Pisma

1. Tijekom korizme i Svetog Tjedna, posebice na Veliki Petak dok smo pratili Isusove muke i umiranja, čudili smo se i pitali zašto je Bog priustio da njegov Sin u tom procesu strada?! Uskrsno jutro, međutim, pokazalo je kako Bog ne može izgubiti. Bog nikada ne gubi bitaka. On uvijek ima zadnju riječ. Uskrs je stoga događaj pobjede svjetla nad tamom, ljubavi nad zlobom, istine nad lažima i duha nad materijom. Izvojevanom pobjedom nad smrću i grijehom on je postao središte i raskrižje ljudske povijesti, njezin smisao i njezino otkupljenje. Zbog toga pjevamo i slušamo uskrsne pjesme, izričemo uskrsne čestitke i dobro želje. Jer, Isusovo uskrsnuće blagdan je života, radosti, optimizma i nade.

Optimizam pak i nada vrlo su nam potrebne i tražene vrline. One su ugrađene i u susretu učenika iz Emausa s uskrsnim Gospodinom opisanom riječima: „Zar nam nije srce gorjelo dok nam je putem govorio i tumačio Pismal“ (Lk 24, 32). A prepoznatljive su u susretima s učenicima kad ih poziva da pogledaju njegove rane, te pred njihovim očima jede ribu i tumači Mojsijev Zakon i Proroke. A onda im „otvara pameti da razumiju Pisma“ (Lk 24, 45). Apostol Pavao to će posebice jasno i razgovijetno obrazložiti svojim Korinćanima kad će im napisati „kako bi bila uzaludna naša vjera, neosnovano naše ufanje, a bezizgledna naša nada da Krist nije uskrsnuo“ (1 Kor 15, 31).

2. Jutros smo u crkvi sv. Dimitrija razmišljali o velikom otajstvu Kristovog uskrsnuća koje nas ispunja vjerom, nadom i optimizmom. U kontekstu tog nadpovijesnoga uskrsnoga tjedna Zadarsko Sveučilište slavi „svoj dan“. A dviye godine, utisnute u žigu sveučilišta, (1396. i 2002.) upućuje na dva značajna datuma ove visokoškolske ustanove. Na godinu utemeljenja davne 1396. godine, kao i na čin obnove Sveučilišta 2002. godine. Zbog prvog godišta moglo bi se slikovito reći kako Sveučilište ima „dugu povijest“ s velikim pokladom znanja kojeg smo naslijedili na „splavu druge plovidbe“ kako je slikovito pisao grčki filozof Platon. On, naime, u dijalogu koji Sokrat vodi sa svojim prijatelji-ma upozorava na otkriće „nadosjetilnog koje je otvoreno umu i dohvaća se umom“, za razliku od „materijalnog koje se otkriva preko naših osjetila“. Spoznajni proces koji vodi do umnih otkrića Platon opisuje metaforom „druge plovidbe“. (Platon, Fedon 96a-102a)

Poželio bih slikovito rečeno da se „kapetani i mornari“ ove važne odgojno-obrazovne i kulturne ustanove na „drugoj i dugoj plovidbi“ ne umore u traganju za spoznajom istine koja je vlastita čovjeku i sveučilištu. A sveučilište ima biti čuvarom osjetljivosti za istinom, pa otuda i prijeka potreba za njegovom autonomijom. Upućujem srdačne čestitke za Dan Sveučilišta, Vama veleučena Rektorice, prorektorima, dekanima, svim profesorima, studentima i djelatnicima. Želim mirno more, dobra vesla, uspješan rad i blagoslovljenu plovidbu u trajno plodnom dijalogu zapanjujuće znanosti i povijesne mudrosti koju ovdje stoljećima baštinimo i s baštinom se ponosimo. Neka bude sretno i blagoslovljeno.

† Želimir Puljić, nadbiskup zadarski
Na Dan Sveučilišta, 31. 03. 2016.

SVETA STOLICA

Milosrđe i služenje

Papina kateheza na jubilejskoj audijenciji 12. ožujka 2016.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Približavamo se svetkovini Uskrsa, središnjem otajstvu naše vjere. Evangelje po Ivanu – kao što smo čuli – opisuje kako je prije svoje smrti i uskrsnuća za nas, Isus učinio gestu koja je učenicima ostala urezala u sjećanje: pranje nogu. Neočekivana i potresna gesta, do te mjere da je Petar nije htio prihvatići. Želim se zadržati na završnim Isusovim riječima: “Razumijete li što sam vam učinio? [...] Ako dakle ja – Gospodin i Učitelj – vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge” (13, 12.14). Na taj način, Isus pokazuje svojim učenicima služenje kao način na koji se živi vjeru u njega i svjedoči njegovu ljubav. Sâm Isus je primijenio na sebi sliku “sluge Božjega”, kojom se služi prorok Izaija. On, koji je Gospodin, postaje sluga!

Pranjem nogu apostolima, Isus je htio objaviti način na koji Bog postupa prema nama i dati primjer svoje “nove zapovijedi” (Iv 13, 34) da ljubimo jedni druge kao što je on nas ljubio, to jest dajući život za nas. Isti Ivan to piše u svojoj Prvoj poslanici: “Po ovom smo upoznali Ljubav: on je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braću [...] Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom” (3, 16.18).

Ljubav je, dakle, konkretno služenje koje ukazujemo jedni drugima. Ljubav nisu samo riječi, to su djela i služenje; to je ponizno služenje, koje se čini u tišini i skrovitosti, kao što je Isus rekao: “neka ti ne zna ljevica što čini desnica” (Mt 6, 3). Ono podrazumijeva staviti na raspolaganje darove koje nam je Duh Sveti udijelio, tako da zajednica može rasti (usp. 1 Kor 12,4-11). Nadalje, izražava se u dijeljenju materijalnih dobara, da nitko ne bude u potrebi. To dijeljenje i posvećivanje onima koji su u potrebi je način života koji Bog stavlja na srce također mnogim nekršćanima, kao put istinskog čovjekoljublja.

Naposljetu, ne zaboravimo da pranjem nogu učenicima i tražeći od njih da čine isto tako, Isus nas je pozvao također da jedni drugima priznajemo grijeha i molimo jedni za druge da bismo naučili oprštati od srca. U tom smislu, prisjetimo se riječi svetog biskupa Augustina koji je napisao: “Neka kršćaninu ne bude odbojno učiniti ono što je Krist učinio, jer kad se tijelo prigne do bratovih nogu, također u srcu usplamti, ili ako je već ondje biva jači, osjećaj poniznosti [...] Oprštajmo jedni drugima naše nepravde i molimo uzajamno za naše grijeha i tako ćemo jedni drugima na stanoviti način prati noge” (In Joh 58,4-5).

Ljubav, karitas je služenje, pomagati drugima, služiti drugima. Mnogo je onih koji provedu cijevi život tako, u službi drugima. Prošli tjedan sam dobio pismo od jedne osobe koja mi je zahvalila za Godinu milosrđa; zamolila me da molim za nju, da se više približi Gospodinu. Život te osobe se sastoji u njegovanju majke i brata: mama je u krevetu, stara, prisebna, ali je nepokretna a brat je invalid, u kolicima. Ta osoba, njezin život, sastoji se u tome da služi, pomaže. A to je ljubav! Kad zaboraviš sebe i misliš na druge, to je ljubav! A pranjem nogu Gospodin nas uči da budemo oni koji služe, i više od toga: da budemo sluge, kao što je on bio sluga za nas, za svakog od nas. Zato, draga braćo i sestre, biti milosrdni poput Oca znači slijediti Isusa na putu služenja. Hvala!

Božje milosrđe je vječno

Poruka pape Franje Urbi et orbi, Uskrs 2016.

“Hvalite Gospodina jer je dobar:
vječna je ljubav njegova!” (Ps 136, 1).

Draga braćo i sestre, sretan vam Uskrs!

Isus Krist, utjelovljenje Božjeg milosrđa, iz ljubavi je umro na križu i iz ljubavi je uskrsnuo. Zato danas svečano proglašavamo: Isus je Gospodin!

Njegovo uskrsnuće u potpunosti ostvaruje proroštvo iz Psalma: Božje milosrđe je vječno, njegova ljubav je zauvijek, nikada ne umire. Možemo se potpuno pouzdati u njega i zahvaljujemo mu jer je radi nas sišao u dno bezdana.

Suočeni s duhovnim i moralnim ponorima čovječanstva, s prazninama koje se otvaraju u srcima i uzrokuje mržnju i smrt, samo nam beskonačno milosrđe može dati spasenje. Samo Bog može ispuniti svojom ljubavlju te praznine, te ponore i omogućiti nam da ne potonemo, već da i dalje zajedno kročimo prema Zemlji slobode i života.

Radosni navještaj Uskrsa: Isus, raspeti, nije ovdje, uskrsnuo je (usp. Mt 28,5-6), pruža nam utješnu sigurnost da je ponor smrti prijeđen i, s njim, poraženi su žalost, jauk i tjeskoba (usp. Otk 21, 4). Neka nas Gospodin, koji je pretrpio napuštenost od svojih učenika, težinu nepravedne osude i sramotu sramotne smrti, sada učini dionicima svog besmrtnog života i dadne nam svoj pogled nježnosti i samilosti prema gladnima i žednima, strancima i zatvorenicima, marginaliziranim i odbačenima, žrtvama zlostavljanja i nasilja. Svijet je pun ljudi koji pate u tijelu i duhu, dok se dnevne kronike pune izvješćima o teškim kaznenim djelima, često počinjenim unutar četiri zida obiteljskog doma, i oružanim sukobima velikih razmjera koji čitava pučanstva izlažu neizrecivim kušnjama.

Neka Uskrslji Krist pokaže putove nade voljenoj Siriji, zemlji rastrganoj dugotrajnim sukobom, s njegovom tužnom povorkom razaranja, smrti, preziranja humanitarnog prava i rastakanja civilnog društva. Snazi uskrslog Gospodina povjeravamo razgovore koji se trenutačno vode, da se uz dobru volju i suradnju sviju uzmognu ubrati plodovi mira i počne graditi bratsko društvo, u kojem će se poštovati dostojanstvo i prava svakog građanina. Neka poruka života, koja se začula s usta anđela kod kamena odvaljena od groba, porazi tvrdoču srca i promiče plodni susret naroda i kultura u drugim područjima Sredozemlja i Bliskog istoka, napose u Iraku, Jemenu i Libiji.

Neka nova slika čovjeka, koja blista na Kristovu licu, potakne u Svetoj zemlji suživot između Izraelaca i Palestinaca, kao i strpljivu raspoloživost i svakodnevnu predanost u izgrađivanju temelja pravednog i trajnog mira putem izravnih i iskrenih pregovora. Neka Gospodar života prati također intenzivne napore oko postizanja konačnog rješenja rata u Ukrajini, nadahnjujući i podržavajući također inicijative za humanitarnu pomoć, uključujući oslobođanje zatočenih osoba. Neka Gospodin Isus, naš Mir (Ef 2, 14), koji je svojim uskrsnućem pobijedio zlo i grijeh, potakne na ovu svetkovinu Uskrsa našu blizinu žrtvama terorizma, tog slijepog i surovog oblika nasilja koje ne prestaje proljevati nevinu krv u različitim dijelovima svijeta, kao što se dogodilo u najnovijim napadima u Belgiji, Turskoj, Nigeriji, Čadu, Kamerunu, Obali Bjelokosti i Iraku; neka dobrom ishodu usmjeri klice nade i perspektive mira u Africi; u mislima su mi napose Burundi, Mozambik, Demokratska Republika Kongo i Južni Sudan, označeni političkim i društvenim napetostima.

Bog je oružjima ljubavi pobijedio sebičnost i smrt; njegov Sin Isus je milosrdna vrata koja su širom otvorena za sve. Neka njegova uskrsna poruka sve više protegne svoje zrake na venezuelski narod u teškim uvjetima u kojima živi i na one koji drže u svojim rukama sudbinu zemlje, da se poradi na općem dobru, tražeći prostore dijaloga i suradnje sa svima. Neka se posvuda radi na jačanju kulture susreta, pravednosti i uzajamnog poštivanja, koji jedini mogu jamčiti duhovno i materijalno blagostanje građana.

Krist je uskrsnuo, taj navještaj života za čitavo čovječanstvo, odjekuje stoljećima i poziva nas da ne zaboravimo muškarce i žene na putu traženja bolje budućnosti, sve brojniju četu migranata i izbjeglica – među kojima je mnogo djece – koji bježe od rata, gladi, siromaštva i društvene nejednakosti. Ta naša braća i sestre prečesto na svome putu susreću smrt ili odbacivanje onih koji bi im mogli pružiti gostoprимstvo i pomoć. Neka se na sljedećem Svjetskom humanitarnom sastanku na vrhu ne propusti staviti u središte ljudsku osobu s njezinim dostojanstvom i razraditi politike kadre pomoći i zaštititi žrtve sukoba i drugih izvanrednih situacija, naročito najranjivije i one koji su progonjeni zbog etničkih i vjerskih razloga.

Na ovaj slavni dan “raduje se zemlja obasjana tolikim sjajem” (usp. Hvalospjev svijeći) a ipak tako izmučena i zavijena u crno pohlepnim iskorištavanjem zbog zarade, koje narušava prirodne ravnoteže. Mislim posebno na ona područja koja su pogodena učincima klimatskih promjena, koje često uzrokuju suše ili teške poplave, što ima za posljedicu prehrambenu krizu u raznim dijelovima planeta.

S braćom i sestrama koji su progonjeni zbog vjere i svoje vjernosti Kristovu imenu i pred zlom koje kao da ima prevagu u životu mnogih ljudi, iznova počujmo utješne Gospodinove riječi: “hrabri budite – ja sam pobijedio svijet” (Iv 16, 33). Danas je blistavi dan ove pobjede, jer je Krist zgazio smrt i svojim uskrsnućem je učinio da zablista život i besmrtnost (usp. 2 Tim 1, 10). “On nas je izveo iz ropstva na slobodu, iz tuge u radost, iz žalosti u slavlje, iz tame u svjetlo, iz ropstva u otkupljenje. Zato pred njim kličemo: Aleluja!” (Meliton Sardski, Uskrsna homilija).

Onima u našim društвima koji su izgubili svaku nadu i radost življenja, klonulim starijim osobama koje u samoći napuštaju snage, mладимa kojima je, čini se, oduzeta budućnost, svima još jednom upućujem riječi Uskrsloga: “Evo, sve činim novo!... Ja ћu žednomu dati s izvora vode života zabadava” (Otk 21, 5-6). Neka ta ohrabrujuća Isusova poruka pomogne svakome od nas ponovno, s većom hrabrošću i nadom, krenuti u izgrađivanje putova pomirenja s Bogom i našom braćom. To nam je toliko potrebno.

Milostinja je bitan aspekt milosrđa

Papina kateheza na jubilejskoj audijenciji 9. travnja 2016.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evangelje koje smo čuli omogućuje nam otkriti bitan aspekt milosrđa: to je milostinja. Davanje milostinje može se činiti nečim jednostavnim, ali moramo paziti da taj čin ne lišimo velikog sadržaja kojeg posjeduje. Naime, izraz “milostinja” potječe iz grčkog jezika i znači upravo “milosrđe”. Milostinja bi dakle morala nositi sa sobom sve bogatstvo milosrđa. I kao što milosrđe ima bezbroj putova, bezbroj načina, tako se milosrđe izražava na mnogo načina kojima se ublažava nevoljnost onih koji su u potrebi.

Dužnost davanja milostinje stara je koliko i Biblija. Žrtva i milostinja su bile dvije dužnosti koje je vjernik morao ispunjavati. Postoje važne stranice Starog zavjeta gdje Bog zahtijeva posebnu pažnju prema siromašnjima bilo da je riječ o onima koji ništa nemaju, strancima, siročadi ili udovicama. A u Bibliji se kao neki refren stalno ponavlja: potrebit, udovica, stranac, tuđinac,

siroče... to se stalno ponavlja. Jer Bog želi da njegov narod pazi na tu našu braću; štoviše, tvrdim da su oni upravo u središtu poruke: uzdizati hvalu Bogu žrtvom i hvaliti Boga milostinjom.

Zajedno s obavezom da ih se spominjemo, daje se i jedna dragocjena uputa: "Daj mu rado, a ne da ti srce bude zlovoljno kad mu daješ" (Pnz 15, 10). To znači da ljubav, prije svega, zahtjeva stav nutarnje radosti. Iskazivati milosrđe ne može biti neki teret ili dosada kojih se želimo brže-bolje riješiti. I koliki to što ne daju milostinju pravdaju ovim riječima: "Kako će to izgledati? Taj kome ću dati možda će otići kupiti vino i napiti se". Ali on se opija zato jer mu ništa drugo ne preostaje! A ti, što ti činiš u skrovitosti, kad te nitko ne gleda? I ti si se našao osuđivati tog siromašnog čovjeka koji te traži novca da kupi čašu vina? Volim podsjetiti na onu zgodu sa starim Tobijom koji, nakon što je primio veliki novčani iznos, poziva svoga sina i poučava ga ovim riječima: "Dijeli milostinju od svoga dobra [...] Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe" (Tob 4, 7-8). To su vrlo mudre riječi koje pomažu shvatiti vrijednost milostinje.

Isus, kao što smo čuli, ostavio nam je učenje bez premca u vezi s tim. On nadasve od nas traži da ne dajemo milostinju zato da nas ljudi hvale i da nam se dive zbog naše darežljivosti: čini to tako da ti desnica ne zna što čini ljevica (usp. Mt 6, 3). Tu se ne računa vanjština, već sposobnost da se zaustavimo i pogledamo u lice osobu koja traži našu pomoć. Svaki se od nas može zapitati: "Jesam li sposoban zaustaviti se pogledati u lice, gledati u oči, osobu koja me traži pomoć? Mogu li to?". Ne smijemo, stoga, poistovjećivati milostinju s pukim davanjem novca na brzinu, a da pritom ne pogledamo osobu i ne zaustavimo se u razgovoru s njom ne bi li pokušali shvatiti što joj je doista potrebno. Istodobno, moramo lučiti siromaha od raznih vrsta prosjačenja koji ne čine nikakvu dobru uslugu pravim siromasima. Konačno, milostinja je čin ljubavi kojeg činimo osobama koje susrećemo; to je čin iskrene pažnje prema onima koji nam prilaze i traže našu pomoć, koji se čini u tajnosti gdje samo Bog vidi i shvaća vrijednost učinjenog djela.

Ali davanje milostinje mora biti za nas također nešto što predstavlja žrtvu. Sjećam se jedne mame: imala je troje djece, starosti otprilike šest, pet i tri godine. Uvijek je učila svoju djecu da se mora davati milostinju onima koji je traže. Bili su za ručkom, jeli su kotlet na milanski, "impanata" kako se kaže u mojoj zemlji, kad je netko zakucao na vrata. Najstariji je otišao otvoriti i vratio se: "Mama, tu je neki siromah koji traži jesti". "Što ćemo?", upita mama. "Dajmo mu - rekoše svi - dajmo mu jesti". - "Dobro, ti daj pola svoga kotleta, ti pola i ti pola, i napravimo dva sendviča". - "A ne, mama, ne!" - "Ne? Daj od svoga, otkini od sebe i podijeli s onim koji nema". To znači uživjeti se u situaciju siromašnih. Lišavam se nečeg svoga da dadnem tebi. A roditeljima kažem: učite svoju djecu tako davati milostinju, biti velikodušni s onim što imamo!

Tada će se moći primijeniti i na nas riječi apostola Pavla: "U svemu vam pokazah: tako se trudeći treba se zauzimati za nemoćne i na pameti imati riječi Gospodina Isusa jer on reče: "Blaženije je davati nego primati" (Dj 20, 35; usp. 2 Kor 9, 7). Hvala!

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Papa primio članove Stalnoga vijeća HBK

S hrvatske strane članovi mješovitoga tijela, koje ima zadatak razmotriti ulogu blaženoga kardinala Alojzija Stepinca prije, za vrijeme i poslije Drugog svjetskog rata, su: kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup, mons. Antun Škvorčević, požeški biskup, mons. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup, prof. dr. sc. Jure Krišto i prof. dr. sc. Mario Jareb.

Papa Franjo primio je u četvrtak, 3. ožujka 2016., u posebnu audijenciju članove Stalnoga vijeća HBK: uzoritoga gospodina kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkoga nadbiskupa, mons. Želimira Puljića, zadarskoga nadbiskupa i predsjednika HBK, mons. Đuru Hranića, đakovačko-osječkoga nadbiskupa, i mons. Dražena Kutlešu, porečko-pulskoga biskupa.

Članovi Stalnoga vijeća izvjestili su Svetog Oca o stanju Crkve u Hrvatskoj. Na susretu s Papom govorilo se između ostalog i o radnom tijelu koje je inicirao Sveti Otac, a koje ima zadatak zajednički razmotriti ulogu blaženoga kardinala Alojzija Stepinca prije, za vrijeme i poslije Drugog svjetskog rata.

U radu mješovitoga tijela, pod pokroviteljstvom Svetе Stolice, predstavnici su Katoličke Crkve i Srpske Pravoslavne Crkve. S hrvatske strane članovi mješovitoga tijela su: kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup, mons. Antun Škvorčević, požeški biskup, mons. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup, prof. dr. sc. Jure Krišto i prof. dr. sc. Mario Jareb.

Članovi Stalnoga vijeća imali su odvojene radne susrete s državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i s predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Kurтом Kochom.

Priopćenje Hrvatske biskupske konferencije

I ove godine, na zamolbu Vlade RH, hrvatski su biskupi odgovorili da su spremni svotom od 10 milijuna kuna sudjelovati u pokrivanju dijela troškova školskog prijevoza učenika. Budući da se radi o međunarodnom ugovoru sama provedba ovog odricanja zahtijeva određenu proceduru koja je u tijeku.

Sukladno međunarodnom Ugovoru o gospodarskim pitanjima između Svetе Stolice i Republike Hrvatske od 9. listopada 1998. Katolička Crkva u Hrvatskoj svake godine dobiva određeni iznos iz državnog proračuna.

U proteklom razdoblju u nekoliko navrata, na zamolbu Vlade RH, Katolička Crkva odrekla se određenog iznosa želeći dati svoj doprinos napose u vremenu krize. I ove godine, na zamolbu Vlade RH, hrvatski su biskupi odgovorili da su spremni svotom od 10 milijuna kuna sudjelovati u pokrivanju dijela troškova školskog prijevoza učenika. Budući da se radi o međunarodnom ugovoru sama provedba ovog odricanja zahtijeva određenu proceduru koja je u tijeku.

I ovom gestom, kao i kroz svoje razne pastoralne, obrazovne i karitativne projekte, Crkva želi pripomoći obiteljima i omogućiti djeci i mladima da imaju što dostupnije školovanje.

Govor nadbiskupa Puljića na početku 52. plenarnog zasjedanja HBK

1. Pozdrav nazočnim članovima HBK i gostima

U vazmenom smo vremenu pa svima vama nazočnima na ovom pedesetom i drugom zasjedanju HBK, želim blagoslovljene pouzsksne dane. Srdačno vas sve pozdravljam, uzoriti kardinale, gospodo nadbiskupi i biskupi, i želim plodan rad na ovom plenarnom proljetnom zasjedanju. Posebice pozdravljam novozaređenog vojnog biskupa mons. Juru Bogdana. Još su svježe uspomene s ređenja u konkatedrali sv. Petra u Splitu s lijepom liturgijom i glazbom katedralnog zabora. Prijemno je, međutim, da ste vrlo kratko obnašali „čast Benjamina“ u zboru biskupa; jedva mjesec i koji dan više. Sutra će nam se, naime, pridružiti novoimenovani gospicko-senjski biskup, mons. Zdenko Križić, koji također dolazi iz Rima, sa službe rektora karmeličanskog zavoda „Teresianum“. Već danas mu izražavam srdačnu dobrodošlicu u kolegij hrvatskih biskupa. Sutra prije podne pridružit će nam se i Apostolski Nuncij mons. Alessandro D'Errico. Pozdravljam i ugledne predstavnike drugih biskupske konferencije:

Mons. Tomu Vukšića, vojnog ordinarija u BiH i delegata BK BiH;

Mons. Andreja Glavana (SLO), predsjednika Slovenske BK;

Mons. Giuseppea Pellegrinija, biskupa Concordia-Pordenonea, delegata talijanske BK;

Mons. Ivana Penzeša, biskupa subotičkog, delegata Međunarodne BK sv. Ćirila i Metoda;

Mons. Đuru Gašparovića, biskupa srijemskog;

Predsjednik Poljske Biskupske konferencije, mons. Stanislaw Gadecki, ispričava se što ne može nazočiti ovom zasjedanju. Ali, obećava svoju molitvenu potporu po zagovoru BDM, te u ime poljskih biskupa šalje iskrene pozdrave svima. Isto tako piše i predsjednik austrijske BK uzoriti gospodin kard. Schoenborn, pa sve pozdravlja.

Drago mi je pozdraviti biskupa u miru, mons. Ivana Milovana, a preko njega i sve naše umirovljene biskupe koji su spriječeni nazočiti ovom zasjedanju. Uz Generalnog tajnika, njegovog zamjenika i glasnogovornika, pozdravljam i nazočne djelatnike obavijesnih sredstava koji imaju važnu ulogu, ne samo u prenošenju informacija, već i u stvaranju javnog mnijenja i mentaliteta. Dva su crkvena dokumenta koja o tomu zbole: Koncilski dekret „Inter mirifica“ iz 1963., te dokument „Communio et progressio“ od prije 45 godina (1971.). Ovi dokumenti polaze od činjenice da je „društvo izloženo devijacijama podjele i netrpeljivosti, kao i porocima nemoralu“, pa je potrebno trajno pružati terapiju liječenja i ozdravljenja. Ta terapija, međutim, ne može biti uspješna ako nema suradnje svih onih kojima je opće dobro na srcu (CP 22). A među glavnim zadatcima obavijesnih sredstava jest stvarati zajedništvo u obitelji, narodu i među narodima, te promicati svekoliki napredak u svijetu. Zbog toga Crkva poklanja osobitu pozornost tim sredstvima, jer je uvjerenja ako se postigne napredak i zajedništvo, brže će se ostvariti „pravda, mir i sloboda, dostojanstvo, solidarnost i ljubav“ o čemu posebice govori dokument „Communio et progressio“ (br. 12). Dok vam zahvaljujem, poštovani djelatnici obavijesnih sredstava, na praćenju crkvenih događaja, poželio bih da u svom radu ostvarujete spomenute ciljeve zajedništva i napretka.

Od prošlogodišnjeg redovitog jesenjeg zasjedanja, 10.-12. studenoga 2015. u Zagrebu, imali smo u međuvremenu dva susreta: Izvanredno zasjedanje HBK 25. siječnja 2016. ovdje, i redovito zajedničko zasjedanje BK BiH i HBK, 26. veljače 2016. u Potocima kraj Mostara.

2. Što je na programu za ovo proljetno zasjedanju?

Prošle godine zbog održavanja dviju sinoda o obitelji u Vatikanu obiteljska tematika bila je u središtu važnijih skupova: Pastoralni tjedan u siječnju, Pastoralni kolokvij u ožujku, kao i brojni

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

katehetski sastanci i svećeničke rekolekcije, te na dva zasjedanja HBK. Radujemo se pobudnici o obitelji „Radost ljubavi“ (Amoris Laetitia) koja će biti objavljena u petak, što će nam dati opet prigodu pozabaviti se obiteljskim temama. A to znači da je obitelj trajno i stvarno u središtu naših pastoralnih planova. I ne samo među katolicima, već i među kršćanima općenito, što pokazuje i Izjava Pape Franje i moskovskog patrijarha Kirilla od 30 točaka koju su potpisali na susretu u Havani, 12. veljače 2016. godine. Dvije su osobite teme koje ta Izjava obrađuje, a to je obitelj i stradanje kršćana.

Što se tiče obitelj kao „prirodnog središte ljudskog života i društva“ Papa i Patrijarh su izrazili zabrinutost „zbog njezine krize u mnogim zemljama“ pa pozivaju katolike i pravoslavne neka u svremenom svijetu „svjedoče vjernost supružnika, otvorenost rađanju i odgajanju djece, te međugeneracijsku solidarnost i poštivanje najslabijih“ (br. 19). Polazeći od činjenice da je „obitelj čin slobodne i vjerne ljubavi između muškarca i žene“ oni žale što su „drugi oblici suživota postavljeni na istu razinu obitelji“, a „ideja očinstva i majčinstva, protjeruje se iz javne svijesti“ (br. 20). Osvrćući se zatim na brojne „manipulacije ljudskim životom koji predstavljaju napad na temelje ljudskog postojanja“, Papa i Patrijarh „smatraju svojom dužnošću podsjetiti na nepromjenjivost kršćanskih moralnih načela, utemeljenih na poštivanju dostojanstva čovjeka“ (br. 21).

U nekoliko brojeva ove Izjave potpisnici su se dotakli i teme progona i stradanja kršćana u svijetu za koje talijanski novinar Antonio Soccu piše da su prema istraživanjima bili „najprogonjenija i najviše ubijana vjerska skupina u XX. stoljeću“. Brojevi su neumoljivi i zastrašujući. On tvrdi da i danas u 21. stoljeću „zbog vjere u Isusa Krista u svijetu godišnje strada oko 160 000 kršćana“. I dodaje kako se oko 200 milijuna kršćana „svakodnevno progoni i ograničava im se ili osporava vjerskih sloboda“. Razumljiv je stoga i vrlo aktualan zajednički apel Pape Franje i Patrijarha Kirilla upućen vjernicima i svjetskoj javnosti. Ponekad se teško se oteti dojmu i sumnji, veli Soccu, kako je „posrijedi medijska blokada prikrivanja činjenica. Kako inače protumačiti da se u svijetu naglašene slobode govora i obrane ljudskog dostojanstva i njegovih prava ne primijeti ugrozba kršćana kojima se zabranjuje kult, kateheza i molitva. Ne samo javno već i privatno, u vlastitim kućama gdje ih se kontrolira i brani držati evanđelje ili nositi kršćanske simbole“.

Zbog toga Papa i Patrijarh „prigibaju glavu pred mučeništvom onih koji su uz cijenu života dali svjedočanstvo za istinu evanđelja, te birali radije smrt, nego se odreći Krista“. I dodaju kako „ti mučenici našeg doba iz različitih crkava, ujedinjeni zajedničkom patnjom, zalog su jedinstva kršćana“ (br. 11). A njihova krv i stradanje bili su i bit će uvijek plodno „sjeme kršćana“, kako je u trećem stoljeću pisao starokršćanski pisac Tertulijan (*Sanguis martyrum semen Christianorum*).

Uz redovita izvješća Predsjednika pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora HBK, te mandata u njezinim tijelima i razno, čut ćemo pozdrav Apostolskog Nuncija i nazočnih delegata pojedinih biskupskih konferencija. Raspravlјat će se o nacrtu Pravilnika HBK, kao i o nacrtu dokumenta „Odgoj u vjeri. Kateheza u kontekstu nove evangelizacije“. Biskupi će biti informirani i nekim katehetskim pitanjima, te predložiti kandidate za Ravnatelja Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj koje imenuje Kongregacija za evangelizaciju naroda. Planirano je završiti zasjedanje u četvrtak, a o radu i zaključcima predviđena je konferencija za tisak u četvrtak u 11 sati. Još jednom sve vas od srca pozdravljam i želim plodan i blagoslovlen rad 52. plenarnog zasjedanja HBK.

*Predsjednik Vlade gosp. Orešković primio članove Stalnog vijeća HBK
Ocijenjeno je kako su odnosi između države i Katoličke Crkve dobri te je istaknuta dobra suradnja na socijalnom, kulturnom i obrazovnom planu.*

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Tihomir Orešković primio je danas u Banskim dvorima članove Stalnog vijeća Hrvatske biskupske konferencije: predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, potpredsjednika HBK zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, đakovačko-osječkog nadbiskupa mons. Đuru Hranića, porečkog i pulskog biskupa mons. Dražena Kutlešu te generalnog tajnika HBK mons. Enca Rodinisa. Sastanku su nazočili prvi potpredsjednik Vlade Tomislav Karamarko, potpredsjednik Vlade Božo Petrov i ministar pravosuđa Ante Šprlje. Razgovaralo se o predstojećem susretu premijera s papom Franjom u Rimu. Obostrano je istaknuta važnost postupka kanonizacije blaženog kardinala Stepinca. Predstavnici HBK izrazili su uvjerenje da će nedavno formirana mješovita komisija što prije završiti s radom.

Ocijenjeno je kako su odnosi između države i Katoličke Crkve dobri te je istaknuta dobra suradnja na socijalnom, kulturnom i obrazovnom planu. Posebno je naglašena važnost zajedničkog zauzimanja za hrvatski narod u susjednoj Bosni i Hercegovini što će biti jedna od tema na sutrašnjem susretu s papom Franjom.

Zaključno su obje strane izrazile spremnost da se crkvena i državna komisija redovito susreću kako bi što učinkovitije mogle rješavati pitanja od zajedničkog interesa.

Priopćenje s 52. plenarnog zasjedanja HBK

Biskupi su informirani o susretu članova Stalnoga vijeća HBK s papom Franjom, državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Kurтом Kochom početkom ožujka u Rimu. Ponovno je istaknuto kako radno tijelo pod pokroviteljstvom Svetе Stolice, a sastavljeni od predstavnika Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, neće ulaziti u samu kazu bl. Alojzija Stepinca jer je ona privredna kraj u Kongregaciji za kauze svetaca. I sam Sveti Otac i kardinal Pietro Parolin, kao i drugi sugovornici biskupa u Vatikanu ne dovode uopće u pitanje svetost bl. Alojzija Stepinca. Radi se samo o odgodi za koju, biskupi vjeruju, neće dugo trajati.

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 52. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 5. do 7. travnja 2016. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vojni ordinarij mons. Tomo Vukšić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije biskup Novoga Mesta mons. Andrej Glavan, izaslanik Talijanske biskupske konferencije biskup Coccordia-Pordenonea mons. Giuseppe Pellegrini, izaslanik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda mons. Ivan Penzeš i srijemski biskup mons. Đuro Gašparović.

Na početku zasjedanja predsjednik HBK posebno je pozdravio novozaređenog vojnog ordinarija mons Juru Bogdana koji je prvi put nazočio plenarnom zasjedanju HBK. Podsjetio je kako su od prošlogodišnjeg redovitog jesenjeg zasjedanja održana dva susreta: Izvanredno zasjedanje HBK i redovito zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH. Uz to u međuvremenu su održani Teološko-pastoralni tjedan, Peti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike kao i brojni katehetski sastanci i svećeničke rekolekcije koji su, nadahnuti djnjema Sinodama, bili posvećeni temi obitelji. Predsjednik HBK se osvrnuo i na povijesni susret pape Franje s moskovskim patrijarhom Kirilom sredinom veljače na Kubi s kojega su dvojica poglavara uputili zajedničku izjavu u kojoj su na osobit način progovorili o zajedničkim stajalištima o obitelji i stradanju kršćana na različitim

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

stranama svijeta. Na kraju je ukratko prikazao sve najvažnije teme o kojima će biskupi raspravljati na zasjedanju.

Drugog dana zasjedanja biskupima se pridružio i novoimenovani gospičko senjski biskup o. Zdenko Križić. Predsjednik HBK izrazio mu je dobrodošlicu te je istaknuo kako je njegovo poslanje služiti vjernicima Gospičko-Senjske biskupije i šire. Otajstvom biskupskog poslanja, naime, biskupi su povezani na zajedničkom zadatku navještanja riječi Božje, dijeljenja svetih sakramenata i odgajanja naroda Božjega. Premda nas pred tim poslovima mogu obizimati osjećaji straha, Predsjednik HBK je ohrabrio mons. Križića neka se ne plaši, jer toliki su koji ga prate svojim molitvama.

U radnom dijelu biskupi su informirani o susretu članova Stalnoga vijeća HBK s papom Franjom, državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Kurtom Kochom početkom ožujka u Rimu. Ponovno je istaknuto kako radno tijelo pod pokroviteljstvom Svetе Stolice, a sastavljeno od predstavnika Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, neće ulaziti u samu kauzu bl. Alojzija Stepinca jer je ona privедena kraju u Kongregaciji za kauze svetaca. I sam Sveti Otac i kardinal Pietro Parolin, kao i drugi sugovornici biskupa u Vatikanu ne dovode uopće u pitanje svetost bl. Alojzija Stepinca. Radi se samo o odgodi za koju, biskupi vjeruju, neće dugo trajati.

Na ovom zasjedanju biskupi su razmotrili nacrt dvaju dokumenata koji su nakon plodne rasprave i predloženih izmjena poslani na daljnju doradu. Prvi dokument s radnim naslovom „Odgoj u vjeri. Kateheza u kontekstu nove evangelizacije“. Kroz pet poglavlja u dokumentu se između ostalog promišlja o katehetskim zadaćama Crkve u promijenjenim okolnostima. Nadalje nastoji se odgovoriti na pitanje kome je namijenjena župna kateheza i kako zapravo katehizirati te se ističe važnost organizacije i usklađivanja navještaja i kateheze na svim crkvenim razinama. Raspravljalo se i o Pravilniku HBK-a kojim se žele bolje urediti procedure, zadaće i ovlasti pojedinih tijela unutar HBK.

Biskupi su bili upoznati i s temeljnim naglascima Cjelovite kurikularne reforme, objavljene u radnim tekstovima Okvirnoga, ali i drugih nacionalnih kurikulumi. Na poseban način su se zanimali za katolički vjerouauk u školi unutar navedene reforme sa željom očuvanja njegovih konfesionalnih i katehetskih vlastitosti definiranih Ugovorima između Republike Hrvatske i Svetе Stolice. Budući da Okvirni nacionalni kurikulum naglašava da promjene predložene Cjelovitim kurikularnom reformom nisu tek 'kozmetičke prirode', već početak smislene, sustavne i korjenite promjene sustava odgoja i obrazovanja, biskupi pozivaju sve znanstvene i stručne krugove kao i roditelje učenika te druge kojima je stalo do doista obnovljene sadašnjosti i budućnosti Republike Hrvatske da se na primjeren način uključe u stručnu i javnu raspravu svih predloženih predmetnih i drugih kurikulumi. Uz to biskupi su razmotrili i značenje kurikularne reforme za katoličke škole.

Na zasjedanju su podnesena izvješća pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora. Tako je biskupima predstavljeno djelovanje Hrvatskoga Caritasa koji je uz svoje brojne redovite projekte poput Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, Nedjelje Caritasa, božićnih akcija i inih, odigrao iznimno važnu ulogu u pomaganju izbjeglicama koje su u velikom valu prolazile kroz našu zemlju tijekom protekle jeseni i zime. Caritas se uključio od prvoga dana te i dalje pozorno prati razvoj situacije nakon što su zatvorene granice na izbjegličkoj ruti.

Pastoral mladih ove je godine u znaku priprave za Svjetski susret mladih u Krakovu koji će se održati od 20. do 31. srpnja 2016. pod geslom „Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe“ (Mt 5, 7). Prijave za susret traju do 30. lipnja, a do sada je već prijavljeno 2590 mladih iz Hrvatske.

Osobito uspješnom ocijenjena je Godina posvećenog života koja je bila prožeta mnogim susretima i događanjima. Biskupi su podržali sve one inicijative koje su tijekom Godine posvećenog života prepoznate kao vrijedne i plodonosne te će se s njima nastaviti i ubuduće.

Glede pastoralu obitelji istaknuto je snažno nastojanje da se aktivnije poradi na unaprjeđenju priprave za brak na tragu poticaja s dviju nedavnih vatikanskih sinoda o obitelji. Najavljeni su Drugi nacionalni studijski dani za djelatnike obiteljskog pastoralu koji će se održati u osijeku 22. i 23. travnja 2016. na temu „Očinstvo i majčinstvo – dva lica roditeljskog poslanja”. Biskupi su informirani o organizaciji Prvog hoda za život u Zagrebu, 21. svibnja 2016. godine. Dobro je što se građani organiziraju i okupljaju, posebice oko vrijednih tema o ljudskom životu, koji je, nažalost često izložen ugrozbi od rođenja, pa tijekom rasta i razvoja do samog svršetka. Sve ljude dobre volje, koji se aktivno zauzimaju za dostojanstvo, poštivanje i obranu ljudskog života preporučujemo u molitve.

Drugoga dana zasjedanja članove Stalnoga vijeća HBK: predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, potpredsjednika HBK zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, đakovačko-osječkog nadbiskupa mons. Đuru Hranića, porečkog i pulskog biskupa mons. Dražena Kutlešu te generalnog tajnika HBK mons. Enca Rodinisa, primio je predsjednik Vlade Republike Hrvatske gosp. Tihomir Orešković u Banskim dvorima. Sastanku su nazočili prvi potpredsjednik Vlade Tomislav Karamarko, potpredsjednik Vlade Božo Petrov i ministar pravosuđa Ante Šprlje. Razgovaralo se o predstojećem susretu premijera s papom Franjom u Rimu. Obostrano je istaknuta važnost postupka kanonizacije blaženog Alojzija Stepinca. Predstavnici HBK izrazili su uvjerenje da će nedavno formirana mješovita komisija što prije završiti s radom. U razgovoru je ocijenjeno i kako su odnosi između države i Katoličke Crkve dobri, te istaknuta suradnja na socijalnom, kulturnom i obrazovnom planu. Posebice je naglašena važnost zajedničkog zauzimanja za hrvatski narod u susjednoj Bosni i Hercegovini što je bila jedna od tema premijerovog susreta s papom Franjom. Zaključno su obje strane izrazile spremnost da se crkvena i državna komisija redovito susreću kako bi što učinkovitije mogle rješavati pitanja od zajedničkog interesa.

Na zasjedanju su imenovani članovi u Biskupsku komisiju HBK za odnose s državom: mons. Đuro Hranić, mons. Antun Škvorčević, mons. Jure Bogdan, mons. Vjekoslav Huzjak, mons. Mijo Gorski, a njezin predsjednik je mons. Dražen Kutleša koji je u tu službu izabran na prošlogodišnjem jesenskom zasjedanju.

Za novog predsjednika Komisije HBK i BKBiH za hrvatski martirologij izabran je mons. Jure Bogdan nakon što je papa Franjo prihvatio odreknuće od službe dosadašnjeg predsjednika gospičko-senjskog biskupa u miru mons. Mile Bogovića.

Redoviti godišnji susret članova HBK s redovničkim provincijalima, članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica koji imaju sjedište na području HBK, održat će se 7. lipnja 2016., a jesensko zasjedanje od 11. do 13. listopada 2016.

Priopćenje sa sjednice Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog

Vijeće podržava i ohrabruje sve koji svojim riječima i djelima utječe na ozračje u Crkvi i društvu u promicanju kulture dijaloga i odgovornosti za izgovorenu riječ, osobito u hrvatskim medijima, poštovanja drugih osoba i njihovih vjerskih, svjetonazorskih, političkih i ostalih uvjerenja i opredjeljenja; poziva na objedinjavanje svih snaga i čimbenika hrvatskog društva oko nadilaženja podjela i izgradnje optimističnog ozračja suradnje radi općeg dobra svih hrvatskih građana.

Sjednica Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog, pod predsjedanjem predsjednika toga Vijeća sisačkog biskupa Vlade Košića održana je u utorak 19. travnja u prostorijama Biskupijskog ordinarijata u Sisku. Nakon razmatranja održane ovogodišnje Molitvene osmene za jedinstvo kršćana u našoj domovini, Vijeće se osvrnulo na aktualno ekumensko i međureligijsko stanje i aktivnosti u svijetu i u Hrvatskoj. Članovi Vijeća izražavaju radost zbog povijesnog susreta pape Franje i moskovskog patrijarha Kirila, držeći ga gestom koja može nadahnjivati i poticati katoličke i pravoslavne vjernike na našim prostorima da razvijaju odnose konstruktivnog suživota i suradnje. Vijeće pozdravlja i održavanje Svetog i Velikog Sabora Pravoslavne Crkve koji je najavljen za lipanj 2016. na Kreti te potiče sve katolike i kršćane hrvatskoga govornog područja da mole za uspješan rad i dobre plodove Sabora. "S obzirom da je za međucrkvene odnose osobito značajna saborska tema 'Odnos Pravoslavne Crkve prema ostalom kršćanskom svijetu' molimo Duha Svetoga da ona bude nadahnuta duhom bratske ljubavi, uzajamnog uvažavanja i evanđeoske dobrohotnosti, kako bi poraslo jedinstvo vjere i stupanj prakticiranog zajedništva među Crkvama", ističe se u priopćenju Vijeća.

Nadalje, Vijeće potiče sve kršćane u Hrvatskoj na molitvu da događanja u povodu proslave predstojeće petstote obljetnice Reformacije 2017. godine pridonesu razumijevanju i zблиžavanju između kršćana Reformacije i reformacijske baštine i kršćana ostalih Crkava, te izražava želju da ovogodišnje obilježavanje stote obljetnice od zakonskog priznanja islama u Hrvatskoj, koji je Hrvatski sabor priznao još 27. travnja 1916. godine i koje svjedoči o tradicionalno dobrim odnosima hrvatske države i islamske vjerske zajednice, posluži kao nadahnuće u izgradnji kvalitetnog i ravnopravnog odnosa kako muslimana u zemljama s kršćanskom većinom, tako i kršćana u zemljama s islamskom većinom.

Članovi Vijeća izražavaju suosjećanje i pozivaju na solidarnost sa svima koji su zbog netrpeljivosti i nasilja morali napustiti svoje domove i osuđuje počinjene atentate kao i svako ubijanje i zlostavljanje, s bilo koje strane, a osobito ono koje se pokušava opravdati religijom te izražava uvjerenje da nasilje ne nastaje zbog "previše religioznosti" nego, upravo suprotno, zbog "premalo religioznosti", budući da nijedna religija ne poziva na ubijanje i nasilje, tako da oni koji vrše zločine ustvari ne pripadaju religiji čak i kada sami vjeruju da joj pripadaju, te pojave religofobije i prezira religija koji se time obrazlažu drži neutemeljenim i neopravdanim.

Vijeće se raduje što je u povodu boravka tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Hrvatskoj došla do izražaja i ekumenska dimenzija njegova štovanja. Vijeće podržava i ohrabruje sve koji svojim riječima i djelima utječe na ozračje u Crkvi i društvu u promicanju kulture dijaloga i odgovornosti za izgovorenu riječ, osobito u hrvatskim medijima, poštivanja drugih osoba i njihovih vjerskih, svjetonazorskih, političkih i ostalih uvjerenja i opredjeljenja; poziva na objedinjavanje svih snaga i čimbenika hrvatskog društva oko nadilaženja podjela i izgradnje optimističnog ozračja suradnje radi općeg dobra svih hrvatskih građana. Vijeće upućuje osobito u kontekstu aktualne javne rasprave o "kurikularnoj reformi", na potrebu kvalitetnog i uravnoteženog odgoja i obrazovanja za one vrednote koje će djeci i mladima omogućiti da se, u duhu ekumenskog i međureligijskog dijaloga i suradnje, osposobe za suživot, suradnju, poštivanje drugoga i njegovih specifičnosti te da se kao takvi razviju u zdrave, uravnotežene, moralne, socijalizirane i konstruktivne čimbenike društva, navodi se u priopćenju Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog.

Predsjednik HBK čestitao židovskim vjernicima Pesah

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić uputio je čestitku povodom židovskog blagdana Pesaha rabinu Židovske zajednice Bet Israel Kotelu Da Donu i rabinu Židovske općine Zagreb Lucijanu Moši Preleviću.

U čestitci predsjednika HBK se navodi:

„Pesah je jedna od najdugovječnijih svetkovina koju Židovi obilježavaju u kontinuitetu već više od 2.500 godina. Ona je spomen na velika djela što ih je Bog učinio svom izabranom narodu, te ga u svojoj beskrajnoj dobroti i ljubavi izbavio iz ropstva u Egiptu i poveo na put slobode u zemlju obećanja. Tekstovi iz Svetoga Pisma tako zorno i životno opisuju djelo Svemogućega koji prati, brani i pomaže svoj narod na putu u obećanu zemlju. A za uzvrat tražeći samo vjernost i pouzdanje u Njegovu providnost i zaštitu. S pravom se onda Pesah slavi više dana.

Poštovani gospodine Rabine, u osobno ime, kao i u ime vjernika katolika upućujem iskrene čestitke za svetkovinu ovogodišnjeg Pesaha Vama i svim članovima Vaše zajednice. Neka i ovogodišnje slavlje, koje ima tako dugu i znakovitu povijest, donese svim članovima Vaše zajednice osjećaj ljepote, značenja i snage Božje prisutnosti i blizine koja neka urodi obiljem svakog Božjeg blagoslova.“

Sastanak Biskupske komisije HBK za odnose s državom i Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade RH

Središnja točka sastanka bilo je stanje provedbe Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske te su razmotreni neki prioritetni predmeti kao i metoda rada na provedbi istih Ugovora.

Sastanak Biskupske komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnose s državom (mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski i predsjednik Komisije, mons. Đuro Hranić, nadbiskup đakovačko-osječki, mons. Antun Škvorčević, biskup požeški, mons. Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevački, mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački, mons. Enco Rodinis, generalni tajnik HBK i tajnik Komisije) i Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske (gosp. Ante Šprlje, ministar pravosuđa i predsjednik Komisije, dr. sc. Dubravka Jurline Alibegović, ministrica uprave, prof. dr. sc. Predrag Šustar, ministar znanosti, obrazovanja i sporta, dr. sc. Zlatko Hasanbegović, ministar kulture, mr. Ante Vučić, zamjenik ministricе rada i mirovinskoga sustava i gosp. Zvonko Šakić, pomoćnik ministra financija, gosp. Šime Jerčić, ravnatelj Ureda Komisije) održan je jučer, 28. travnja 2016., u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

Središnja točka sastanka bilo je stanje provedbe Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske te su razmotreni neki prioritetni predmeti kao i metoda rada na provedbi istih Ugovora.

Polazeći od pojedinih Ugovora, članovi Komisija zadržali su se na aktualnim točkama koje se posebno tiču njihove provedbe. U središtu je osobito bilo prepoznavanje i usklađivanje pravnih sustava Crkve i Države, kroz prepoznavanje i definiranje statusa pravnih osoba Katoličke Crkve.

Članovi Komisija su odlučili, kroz neposrednu suradnju u pitanjima koja se tiču međusobnih odnosa, tražiti rješenja koja će pridonositi zajedničkoj brizi za čovjeka i društvo u cjelini s posebnim naglaskom na djelovanju u kulturnom, odgojnem, društvenom i etičkom polju.

Sastanak je ocijenjen iznimno korisnim te je izražena nada da će se kako i na ovoj tako i na drugim razinama i u budućnosti nastaviti plodna suradnja u traženju općega dobra.

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Crkva je po naravi je misionarska (AG 2) – misije su njezina trajna i aktualna stvarnost (Msgr. Želimir Puljić)

1. Prije 50 godina završio je radom Drugi Vatikanski Sabor koji je najavio i otvorio starac Ivan XXIII., samo tri mjeseca nakon izbora za Papu. Tri godine nakon najave (1962.) pratio je na trgu sv. Petra procesiju od 2.500 sudionika: kardinala, patrijarha i biskupa svih boja kože i naroda, s raznolikim mitrama i liturgijskim odijelima. To je ostavilo impresivan dojam o Katoličkoj Crkvi, sabranoj u Rimu iz svih dijelova svijeta, koja je tako očitovala da nadilazi nacionalne i europske okvire. Jer, ona je sveopća zajednica Božjeg naroda. Na Saboru je uz primat Božje Riječi naglašena važnost ekumenizma i misionarskog duha. Potaknut je dijalog s drugim religijama i kulturama svijeta.

Budući da je sve to prouzročilo velike promjene u samoj Crkvi, neki je sudionik Sabora usporedio te promjene s malim zemljotresom. Ali, ne s onim koji razara i uništava, nego s potresom uskrsne zore kad je ispod odvaljenog kamena Gospodin ustao. Između 16 koncilskih dokumenata najbitniji zaključci sadržani su u četiri konstitucije: o Crkvi ("Svetlo naroda" LG), "O svetoj liturgiji" (SC) i "O objavi" (DV) koja je potakla svećenike, redovnike, đakone, katehiste i sve vjernike laike neka često čitaju stranice svetih knjiga, jer "nepoznavanje Svetog Pisma, nepoznavanje je samog Krista" (veli zaljubljenik svetih knjiga, sv. Jeronim).

2. Četvrta i najčitanija konstitucija jest ona pastoralna, "O Crkvi u suvremenom svijetu" (GS), kojom je Crkva zatvorila vrata "lomovima i sukobima" i progovorila o ljudskom dostojanstvu, grijehu, savjesti, slobodi, tajni smrti, te o ateizmu kao najtežoj mrlji našeg vremena. Obradila je i suvremene probleme o braku i obitelji, o kulturnom napretku, o naravi i svrsi političke zajednice, te o miru i izgradnji zajednice naroda. Crkva je, dakle, na Saboru rekla u što vjeruje i što misli o sebi. Ali je kazala i što misli o svijetu koji bježi od Boga i kojem treba navijestiti Kristovo evanđelje. O tomu je posebice progovorila u dekretu o misijskoj djelatnosti Crkve, 'Ad Gentes' (7. prosinca 1965.) koji je najveći između devet objavljenih dekreta.

U njemu su izložena doktrinarna načela i objašnjena suradnja i misijska djelatnost. Stvaranje dekreta trajalo dugo i imalo je sedam redakcija. Ali, glasovanje je bilo vrlo povoljno: 2.394 su glasovala «za», a samo 5 «protiv». Nijedan drugi saborski dokument nije imao takvu «jednoglasnost». Biskupi su u dekretu progovorili o misijama, o Očevoj zamisli spašavanja ljudi po Isusu, konačnom proroku i jedinom Otkupitelju čovjeka. A Crkva kao Kristovo produljeno utjelovljenje u vremenu "po naravi je misionarska" (AG 2) i valja joj biti i ostati u takvom "misionarskom stanju".

3. Ove godine održat će se prvi put izvan Luxemburga, od 6. do 9. ožujka 2016., u Zadru četverodnevni susret "Europskih misijskih animatora djece" (CEME). Na susretu će sudjelovati nacionalni animatori djela sv. Djetinjstva iz 20 europskih zemalja, kao i Generalna tajnica djela sv. Djetinjstva iz Vatikana, Baptiste Ralamboarison. Veseli nas što tih dana doći i apostolski nuncij u RH, nadbiskup Alessandro D' Errico koji će prevoditi svetu Misu u utorak, 8. ožujka u 18 sati. Drago mi je ovdje spomenuti kako sam prije devet godina bio domaćin u Dubrovniku gdje je održana Četvrta Konferencija Papinskih djela svetog Djetinjstva zemalja Mediterana i istočne Europe od 10. do 15. studenog 2007. godine. Koristim prigodu od srca pozdraviti sudionike „Europskih misijskih animatora djece“ (CEME) i izraziti iskrenu dobrodošlicu u i Zadarsku nadbiskupiju. I poželjete blagoslovjen i plodan rad i zborovanje u gradu koga štite četvorica moćnih zagovornika, među kojima je posebice poznat starac sveti Šimun koji je na rukama držao dijete Isusa, a ovdje se čuva njegove sveto tijelo u crkvi svetog Šime.

Nazočnost "Europskih misijskih animatora djece" pruža prigodu napomenuti kako za misijsku

animaciju u svijetu Kongregacija za evangelizaciju naroda ima četiri Papinska misijska djela:

Djelo za širenje vjere (Lyon 1822.) kojemu je svrha poticati kršćane da molitvom, žrtvom i novčanim prilozima pomažu širenje vjere u misijama (Misijska nedjelja). Djelo Svetog djetinjstva (Francuska 1843.) s nakanom promicanja misijske svijesti djece (Bogojavljenje). Drago mi je ovdje spomenuti kako je to Djelo u Hrvatskoj bilo nazočno već 1882. godine (u Dubrovniku). Djelo sv. Petra apostola (Francuska 1889.) a svrha mu je odgoj i školovanje svećenika u misijskim područjima. Misijska unija (Italija 1916.) s ciljem kako bi svećenici, redovnici i redovnice, kao i drugi članovi Božjega naroda bili misijski usmjereni. Kongregacija ima i sveučilište u Rimu 'Urbaniana' s različitim institutima i fakultetima, kao i brojnim afiliranim institutima diljem svijeta, te svoju novinsku agenciju Fides, s dnevnim biltrenom vijesti na većim svjetskim jezicima.

4. Bogu hvala za Drugi Vatikanski sabor koji je izdao konkretne pastoralne smjernice, te posebice dekretom o misijama ('Ad gentes') otvorio nove horizonte. Posvijestio je još više odgovornost mjesnih biskupija, uveo mogućnost slanja svećenika, redovnika, laika i obitelji u misijske krajeve (fidei donum), potakao stvaranje misionarskih društava na nacionalnoj i međunarodnoj razini kao pomoć u evangelizaciji svijeta. I tako udario solidne temelje za misijsku aktivnost kao trajnu i aktualnu stvarnost Crkve. Osobito u mjestima nekada kršćanskih područja zapadnog svijeta gdje zbog vjerske ravnodušnosti izgleda kao da Bog iščezava, a živi se i radi kao da Boga i nema.

Razumljivo je, stoga, što je sluga Božji Ivan Pavao II., u prigodi 25. obljetnice tog koncilskog dekreta "Ad Gentes" (7. prosinca 1990.), objavio encikliku "Redemptoris Missio" – o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, gdje je u uvodu napisao slijedeće: 'Osjećam kako je nastupio čas da se upregnu sve crkvene snage u smjeru nove evangelizacije i misija ad gentes. Nitko od Kristovih vjernika, nijedna od crkvenih ustanova ne može izmaknuti toj najvišoj dužnosti: naviještati Krista svim narodima svijeta' (br. 3). Neka ovaj susret "Europskih misijskih animatora djece" (CEME) koji se odvija kod nas u Zadru, probudi u svima nama svijest o tom misijskom poslanju Crkve. Zahvaljujem organizatorima što su odlučili prvi put održati svoj susret izvan Luxemburga, i to u Zadru, u Hrvatskoj. Zahvaljujem Misijskoj centrali iz Zagreba, s Ravnateljem don Antunom Štefanom i njegovim suradnicima don Mladenom Kačanom i o. Franjom Kowalom za pripremu i organizaciju susreta. Želim svima ugodan boravak i rad pod okriljem zadarskih zaštitnika, te uspješno i blagoslovljeno zborovanje .

KRJEPOSTI SVETOGLA JOSIPA U HOMILIJAMA BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA

Plovanija, Zadar: Svetkovina sv. Josipa *Propovijed mons. Ž. Puljića*

1. U prošloj godini pisalo se i govorilo puno o našem blaženom Alojziju Stepincu. Ponovno ga se sumnjiči, osporava, napada i ogovara. Ali, i proučava temeljitiye njegove pothvate, zauzimanja i nastupe kako bi zasjala veličina istine o njemu. Htio bih ga stoga pozvati večeras "u goste" neka nam ponovi nešto od onoga što je pisao dok je bio u zatvoru. Naime, iako je bio lišen slobode, on nije prestao biti povezan sa svojim pukom. Dapače, svjestan biskupske službe da objavi ljudima plan koji Bog ima s njima, on je poput apostola Pavla iz uzništva poticao svećenike neka se ne plaše, već molitvom i riječju evanđelja bore se protiv društvenih zala. Podsjećao ih je na Pavlovu opomenu (Vae mihi, si non evangelizo) "Jao meni ako ne propovijedam" (1 Kor 9, 16).

O problemima usred kojih je u tamnici pisao svoje propovijedi svjedoči ovako: "Teško je opisati duševne patnje u komunističkom zatvoru, jer sustav je bio skroz naskroz diabolički i zasnovan na lažima. Ljudi su bili izvrgnuti duševnom pritisku, a to ne može shvatiti nitko tko nije prošao kroz njihove strahote". U tom vidu pravi su biser sačuvani tekstovi Stepinčevih homilija prema Litanijsama Sv. Josipa, koje su objavljene u Zagrebu 1953., ali bez autorova imena. Režim, naime, nije dopuštao spominjati ime Stepinca osim u svrhe protucrkvene promidžbe. Između naslova koje je Stepinac obradio prema zazivima litanija u čast svetom Josipu, reći ću koju misao o svetom Josipu kroz prizmu njegovih herojskih krjeposti prepoznatljivih u mudrosti, strpljivosti i jakosti koje su

resile ovoga Božjega ugodnika.

2. Što Stepinac piše i govori o svetom Josipu u odnosu na obitelj i Crkvu? Premda je zaziv "glavaru svete Obitelji" u sredini litanija, a "pokrovitelju svete Crkve" na samom kraju, ove su dvije teme po važnosti koju je Stepinac pridavao obitelji, te po vlastitoj ljubavi kojom je izgarao za Crkvu, među najvažnijim temama. Propovijedi o obitelji i Crkvi, naime, odskaču od drugih tema; i po duljini i bogatstvu sadržaja. U njima on pokušava ukazati na značenje i opravdanost zaziva "glavaru svete Obitelji" i "pokrovitelju svete Crkve". Kako rekoh zadržat ču se pretežito na njegovom odnosu prema obitelji, a to implicite uključuje i veliku obitelj, Crkvu.

Budući da je papa Pio IX. dekretom "Quemadmodum Deus" 1870. proglašio svetog Josipa "zaštitnikom Katoličke crkve" Stepinac zaključuje kako sv. Josip istom onom ljubavlju, kojom je štitio svetu obitelj, štiti danas i svoju Crkvu. Uz sliku Marije koja je pod križem postala našom majkom, Stepinac veli da je Josipov dom postao praslikom Crkve u kojem smo svi braća u Kristu Isusu. Crkva pak, kao zajednica onih koji vjeruju u Krista, biva velikom obitelju o kojoj brižni Josip skrbi i štiti je. Ako je tomu tako, onda su odnosi u nazaretskoj obitelji postali uzorom članovima Crkve u poslušnost onima koji nas u ime Krista vode (papa, biskupi, svećenici), te međusobnom pomaganju i poštivanju, kao i strpljivost u progonima i kušnjama. Zbog toga Stepinac ohrabruje nazočne neka u teškim prilikama mole zagovor sv. Josipa. On je "obranio Isusa pred Herodom, pa će s istom ljubavlju braniti svoju Crkvu pred Herodovim nasljednicima – progoniteljima u ovom ili onom obliku".

3. Razvidno je kako zazivom Josipa kao na "glavara Svetе obitelji", želi se potaknuti vjernike, osobito mlade, neka ozbiljno shvaćaju i žive bračni i obiteljski život. A kad Stepinac stavlja pred oči mladima zaručnike Josipa i Mariju kao najljepši ideal priprave za kršćanski brak, on nas upućuje na nešto vrlo važno. I postavlja konkretno pitanje i roditeljima i njihovo djeci: "Što je, naime, prethodilo sreći ovog najsvetijeg braka na zemlji, sv. Josipa i Blažene Djevice Marije? Prethodio je njihov sveti i krjeposni život". A u tomu je zapravo temelj Božjeg blagoslova. Čestito i krjeposno zaručništvo i brak donose sa sobom blagoslov kad se živi primjerom Josipa i Marije. A blagoslovjeni brak postaje izvorom blagoslova ne samo za njih, nego i za njihovo okružje i cijelo društvo. Naš blaženik je u tomu vrlo jasan i glasan kad veli "ako braku prethodi život grijeha i moralne nečistoće, takav brak nužno postaje izvorom nevaljalih stvari koje pogađaju ne samo dotične supružnike, već i ljudsko društvo.

Zbog toga, zaključuje blaženi Alojzije, pitanje braka nije privatna stvar dvoje zaručnika. Radi o dobrobiti cijelog društva, pa potiče i roditelje i svećenike i odgojitelje, kao i sve zauzete vjernike laike neka se čine sve da nam mladi pošteno i čestito žive. I neka se "obraćaju sv. Josipu žarkom molitvom kako bi njihovi sinovi i kćeri bili na visini zadataka koje im Gospodin u braku povjera-va". Potrošačko-hedonistički mentalitet, nažlost, ubire brojne plodove varanja, rastava, preljuba i nepoštivanja života. Ako je "obitelj temeljna stanica društva, onda o njoj ovisi vrijednost i snaga države, Crkve i naroda", zaključuje blaženi Alojzije Stepinac. Kada pak obitelj rastaču grijesi i opa-čine onda se to prenosi i na cijeli narod. Stoga je za Stepinca Nazaretska obitelj uzor današnjim zaručnicima i supružnicima u međusobnoj ljubavi i poštovanju.

4. U svojim homilijama pisanim iz uzništva blaženi Alojzije stavlja posebice muževima pred oči lik sv. Josipa i kaže: "Obiteljsko ognjište može postati raj na zemlji ako je na čelu obitelji muž ko-jega rese krjeposti sv. Josipa." Pobožni zazivi u čast ovom svetcu spominju krjepost pravednosti, čistoće, mudrosti, jakosti, vjernosti, strpljivosti, skromnosti i radišnosti. Sve su to divne odlike koje se ne dobiva u poklad rađanjem, već osobnim trudom, nastojanjem i zalaganjem. Poslušajmo neke od njih kako ih opisuje i prikazuje naš dragi blaženik. Tumačeći napr. krjepost mudrosti i razboritosti Stepinac veli da je sv. Josip "bio među najrazboritijim stvorenjima na zemlji", te da je u njemu posebice blistala ta krjepost.

Gdje tu krjepost Stepinac nalazi i kako je prepoznae? Tu izvrsnu krjepost blaženi Alojzije prepoznae u Josipovim odlukama koje je donosio na tri različita mesta i u drugačijim okolnostima: Prvi put je to bilo kad je saznao da je Marija trudna; I da je ne bi osramotio javno, on donosi odluku da je potajno otpusti. A onda, znamo, upliće se andeo Božji pa ga hrabri neka se ne plaši.. Drugi put je donio također odluku poći na popis pučanstva u udaljeno mjesto Betlehem kako bi se ispunilo ono davno izrečeno proroštvo: "I ti, Betleheme, nipošto nisi najmanji među kneževstvima Judinim.. I treća važna i vrlo razborita odluka bila je bijeg u Egipat. Da u tim važnim trenutcima za život Marije i malog Isusa nije tako postupio, pitanje kako bi se odvijala povijest spasenja. Zbog smo danas ispunjeni zahvalnošću prema sv. Josipu što je razborito razmišljao i mudro odnosio odluke koje su donijele bogate plodove.

5. Navodim još dvije osobite krjeposti koje je blaženi Alojzije obradio u svojim homilijama, a to "uzvišena krjepost kršćanske hrabrosti i jakosti", koje pomaže čovjeku kako na putu za dobrim ne bi smalaksao ni onda kad nadodru "velike životne drame i teškoće". A na upit zašto se Josipu pripisuju ove krjeposti, on odgovara: "Zato, što je njegov život bio isprepleten brojenim poteškoćama, a nikada se sv. Josip nije tužio ili prigovarao; ili pak pokazivao nestrpljivost i razdražljivost". To je znak da je sv. Josip bio "izvanredno jaka i hrabra duša, pa kao takav Bogu osobito drag i mio". Uz krjepost hrabrosti i jakosti blaženi Alojzije bilježi i krjepost strpljivosti koja čovjeku pomaže podnosići zlo kad ga snađe, kako bi "nastavio hod dobrim putem iz ljubavi prema Bogu". Stepinac vidi u Josipu savršeno strpljiva čovjeka za kojega nije zabilježena niti jedna jedina riječ mrmljanja ili prigovaranja.

Njegov blagdan dobra je prigoda malo više upoznati i zavoljeti ovog dragog i bliskog sveca, "glavara Nazaretske Obitelji" i "pokrovitelju svete Crkve". Neka nam bude poticajem kako bismo bili i ostali dobri radnici i vrijedni Božji suradnici, te poput njega bili kadri u snu i na javi osluškivati njegove poticaje odozgora. Otvorimo se, dakle, Božjim nadahmućima u ovom svetom korizmennom vremenu. Pazimo jedni na druge eda bismo svakim danom bili bolji i hodili putovima Božjim. Preporučujmo moćnoj zaštiti svetoga Josipa sebe, zajednicu, narod i Domovinu. A njegov zagovor neka učvrsti našu vjeru i oplemeni naše odnose, savjesnost u radu i mir u našim srcima. Sveti Josipe, moli za nas. Amen.

VELIKI ČETVRTAK, MISA POSVETE ULJE: *Propovijed mons. Ž. Puljića*

1. Dragi svećenici i redovnici, braćo i sestre u Kristu. Od srca vas pozdravljam u prigodi liturgije Posvete ulja kad se spominjemo ustanove Presvete Euharistije i svećeničkog Reda. Stoga je ovo „naš dan“ kad ponovno otkrivamo da je naše zvanje „dar i otajstvo“ kojim smo povezani s Kristom Svećenikom. U njegovo ime, naime, mi izgovaramo riječi pretvorbe „ovo je moje tijelo; uzmite i jedite, uzmite i pijte.“ Ovaj, dakle, dan darom kojega i mi postadosmo svjedoci i poslužitelji velikog otajstva, nije jednostavno sjećanje, već spomen kojim se uprisutnjuje ono što se slavi. Ovo nije neko simbolično prizivanje prošlosti, već živa Gospodinova nazočnost koja se i danas ponavlja i događa u prvostolnici Svetе Stošije. I dok slavimo euharistiju, mi posuđujemo svoj glas Kristu i ponavljamo riječi ustanovljenja s njegove Posljednje Večere.

„Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas“ (Iv 15,16). Obiljem svoga neuvjetovanog milosrđa on i nas poziva djelovati u njegovo ime. Neka nam ovaj sveti dan uspomene Gospodnje večere pomogne iznova „otkrivati otajstvo milosrđa“ koje je Isus očitovao kako prema apostolima i posebice prema Petru, koji će u dirljivom razgovoru nakon uskrsnuća reći: „Gospodine, ti znaš koliko te volim“. A nakon očitovane ljubavi Petar prima službu i zaduženje: Povjeravam ti ljude o kojima imaš voditi brigu. „Pasi janjce moje!“ Nama se svake godine, braćo svećenici, Isus obraća istim pitanjem: „Ivane, Jakove, Petre, Tomislave, Želimire.. Ljubiš li me? Ljubiš li me više nego drugi?“ Mogu samo zamisliti kako će Isusovo srce ustreptati od radosti kad mi, okupljeni prezbiterij ove časne Zadar-

ZADARSKA NADBISKUPIJA

ske Crkve, danas ponovimo s Petrom iskreno i i srdačno: „Gospodine, tebi je sve znano; ti znaš koliko te volimo“. Pomozi nam, Isuse, da tražimo samo Tvoje kraljevstvo. I to nam je dovoljno.

2. Braćo svećenici. Ovih dana vi ste puno isповijedali i susreli brojne penitente i susreli razne ljudske probleme. I još ćete do Uskrsa provesti sate u isповjetaonici. U ime svih kojima ste pružili riječi utjehe, poticaja i odrješenja, zahvaljujem na tom diskretnom i odanom služenju koji je ponekad „zaliven i suzama duša koje samo Bog vidi i bilježi“ (Ps 56, 9). Podjela sakramenta odriješenja, kojim lijećimo ranjene duše, daje nam prigodu sjetiti se da to činimo u Isusovo ime, „in persona Christi“. Ne u svoje, već u ime Isusa milosrdnog i milostivog, za što nas je Crkva zaredila i opunomoćila.

Na susretu s rimskim klerom ove godine Papa Franjo je poručio svećenicima neka budu „poput oca milosrdni narodu svome“. Jer, „svećenici nisu prinčevi, već služitelji ljudi koje moraju razumjeti“ i svesrdno im praštati eda bi oni „u svećeniku uvijek tražili i našli oca“. I kad ti „dodu u isповjetaonicu, a ti ih ne možeš odriješiti, blagoslovi ih i reci da im Bog želi dobro. Nemoj ih obeshrabriti i opterećivati“. Uputi im riječi pouzdanja u Božje milosrđe i potakni neka se popravljaju! To je stav „oca koji ne dopušta da se dijete izgubi i udalji“. Bog, bogat milosrđem, služi se našim ustima i našim rukama i želi se očitovati kao milosrdni brat i vjeran suputnik (Heb 2, 17); kao pastir koji traži što je izgubljen (Lk 15, 4), kao liječnik koji tješi, lijeći i krije (Lk 5, 31). Nikako kao „sudac strogonja koji drugoga optereće svojim vlastitim mudrolijama“; niti kao nekakav „guru-iscijitelj“ koji se služi magičnim sredstvima „duhovnog zavodenja ili pak zastrašivanja“ nekim silama koje stvaraju klijentelu ovisnika. A onda „uplašeni i opterećeni“ trče tamo-amo, tražeći „neobične svećenike“ da im dadnu kakve „instant lijekove duhovnih paramedicinskih plivadona i aspirina“ (upakiranih u vrećicu od 40 kuna).

3. Nemojte, molim vas, veli Papa, „tući narod“ takvim ili sličnim šarlatanskim dijagnozama, nego „pomilujte ih nježno kao što Bog i nas miluje“. I nemojte se nazivati i smatrati „neobičnima“ kad vam je Crkva povjerila i dala obične svetinje u ruke. Ne dajte se zvati rabi, ta jedan je vaš učitelj na nebesima (Mt 23, 8). Nama je svećenicima, dakle, biti obični, jednostavnii, skromni i pobožni pastiri koji su poput bolničara blizu ljudima kako bi ih tješili i pomagali. Crkva nam „povjerava to činiti poniznim duhom i milosrdnim srcem“, veli Papa Franjo. A znak poniznosti je reći i da nismo u stanju pomoći, pa savjetujemo neka se podje specijalisti. Opasno je preuzeti odgovornost za teška duševna stanja za koja nismo ni kompetentni, ni nadležni. Naše je suosjećati, moliti i pokazati da supatimo. Odlike takve milosrdnosti Papa opisuje kao „ljubav, nježnost, Očev zagrljaj, sposobnost uživiti se u situaciju drugoga“. A svoj nagovor završava poticajem svećenicima neka „budu velikodušni u praštanju, te kao Kristovi sluge milosrdni poput Oca“. Upravo onako kako i стоји на logotipu ove svete jubilarne godine.

Ovom liturgijom posvete ulja, braćo svećenici, mi ulazimo u otajstvo Svetog Trodnevlja. Pred samu dramu suočenja sa smrću i prijelaskom iz ropstva u slobodu i život, Isus nam ostavlja sebe kao najdražu i najdragocjeniju uspomenu. Nebesku hranu i lijek dušama našim. Trudimo se pomagati vjernicima koji su nam povjereni otkrivati bogatstvo slavlja svetih tajna, osobito onog najsvečanijeg nedjeljnog okupljanja oko stola Gospodnjeg. A slika Krista s apostolima na Posljednjoj večeri neka svakome od nas bude poticaj na naše bratstvo i zajedništvo. Jer, tu smo doista na vrhuncu otajstva Velikoga četvrtka.

4. Božjim promislom nama je u ovom vremenu dodijeljena odgovorna i sveta zadaća sabirati, upućivati i odgajati vjernike ove partikularne Crkve Zadarske. Svjesni svojih mana, slabosti i promašaja mi ćemo danas obnoviti i svoja svećenička obećanja.

Zahvalni za milosni dar služenja u njegovoj Crkvi, molit ćemo neka Duh Sveti obnovi naše svećeništvo kako bi rasla spremnost za darivanjem i svetim služenjem, posebno u sakramantu pomirenja i Euharistije.

Kriste Posljednje Večere i Kalvarije primi nas koji radimo na terenu ove Zadarske nadbiskupije i posveti nas i u ovoj godini otajstvom Velikog Četvrtka. Amen!

VELIKI ČETVRTAK – DAN USTANOVLJENJA EUHARISTIJE I SVETOG REDA

Misa večere Gospodnje - Propovijed mons. Ž. Puljića

1. Na Veliki Četvrtak prisjećamo se dana rođenja Euharistije i svećeničkog rođendana. Stoga se večeras posebno povezujemo s Kristom koji je vječni i nepresušni izvor našeg svećeništva. Razmišljamo o Euharistiji i svećeništvu i zahvaljujemo Bogu za taj veliki dar. I molimo neka nikad ne presuši izvor poslužitelja velikog otajstva bezgranične ljubavi. Jutros smo u prigodi Mise posvete ulja preporučili u molitve one koji svetim ređenjem postadoše svjedoci i poslužitelji toga velikog otajstva. Večeras molimo žarko i zaufano neka u našoj Zadarskoj nadbiskupiji bude uvijek dovoljan broj onih koji će dijeliti svete tajne, slaviti Euharistiju i upućivati nas na pravi put spasenja.

Obredi Velikog četvrtka vode nas u povijest slavlja Pashe, kad su Izraelci uz vazmenu večeru spominjali najvažniji događaj njihove povijesti: blagovanje janjeta čija ih je krv oslobođila iz egipatskog ropstva. Taj stvarni događaj postao je slikom novog Janjeta i nove večere – Posljednje večere Gospodnje. Krv Janjeta postala je vidljivim znakom spasenje svijeta, a gozba trajnom uspomenom na to spasenje: Ovo činite meni na spomen (Lk 22, 19). Euharistija je spomen-čin kalvarijske žrtve našeg otkupljenja. Povijest spasenja nalazi u njemu svoj vrhunac i posljednji smisao. A slavljen euharistije mi isповijedamo vjeru u njegovu stvarnu i trajnu nazočnost. Crkva je to stoljećima vjerovala, isповijedala i ljubomorno čuvala i branila.

2. Na svojoj Posljednjoj Večeri Isus je odlučio po euharistiji trajno prebivati među nama. Euharistija je, dakle, produljenje Isusovog života na zemlji i milosno približavanje ljudima. Ona je zagrljaj i poljubac Božjeg Sina. On, koji je prošao zemljom čineći dobro, tu je. Među nama. Spreman je svakog trenutka prosvijetliti nas, ojačati, blagosloviti, posvetiti, utješiti i pomoći. „Dragost je moja biti sa sinovima ljudskim. Ostanite u mojoj ljubavi“ (Iv 15, 9). Kad je prvi put pričestio svoje apostole na Posljednjoj večeri izgovorio je riječi: „Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo. Uzmite i pijte ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za vas“. I od toga svetog i svečanog trenutka obnavlja se isto pod svakom svetom Misom. Obnavlja se na nekrvni način milost križa i otkupljenja. Teče i struji novi Božji život koji nam je Krist zaslužio svojom mukom, smrću i uskrsnućem. On leži na oltaru kao „zaklano i žrtvovano, ali uvijek živo Janje Božje koje oduzima grijehu svijeta“ (Iv 1, 29).

Isus je slavio sa svojim apostolima pashalnu večeru: „Svom sam dušom čeznuo ovu Pashu blagovati s vama prije svoje muke. Jer kažem vam neću je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Božjem“ (Lk 22, 7 – 20). Euharistija i svećenički red ustanovljeni su upravo te svete večeri. Stoga su ta dva sakramenta sudbinski povezana. Nema svećenika bez euharistije, kao što nema euharistije bez svećenika. Stoga se i veli da je svećeničko zvanje u biti euharistijsko. Svećenik, naime, priprema euharistijski stol da ljudi blaguju Tijelo Kristovo. Sam se stavlja na raspolaganje Bogu da preko njega i njegove službe preobražava svijet i vjernike. I dok predvodi euharistijsko slavlje, događa se čudesna preobrazba čovjeka, povijesti i svemira. To je Božanska pretvorba koja nadilazi vremena i prostore. A ipak ona je vidljiva i konkretna. U svojim znakovima i obredima. Svećenik je liturg, predvoditelj slavlja. On živi od mise i za misu, a Misa hrani i krije misnika i vjernike.

3. I dok večeras idemo duhom u Dvoranu Posljednje večere, zahvaljujemo Bogu za dar euharistije, za dar svetog svećeničkog reda, za zapovijed ljubavi koja je u temelju stvaranja civilizacije ljubavi. Posebno zahvaljujemo što nam je po znakovima kruha i vina ostavio samog sebe. O sveta Tajno na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove, duša se napunja milošću i daje nam se zalog buduće slave! Neposredno pred dramu suočenja sa snagama zla i smrti, u trenutku odlučnog prijelaska iz ropstva i smrti u slobodu i život, Isus nam ostavlja simbole vjernosti i ljubavi. I svakog dana od onog nezaboravnog četvrtka uvečer okuplja se zajednica Božjeg naroda prisustvovati i slaviti jedinstvenu gozbu, gozbu ljubavi i bratskog zajedništva, gozbu lomljenja kruha i zahvaljiva-

nja. Taj spomen čin je najdraža i najdragocjenija uspomena. To je spomen čin koji najavljuje novo doba, novo vrijeme, "novo nebo i novu zemlju" koji započeše u činu sebedarja na Veliki četvrtak za vrijeme ove nezaboravne Večere Gospodnje. I to je ono što večeras zahvalno slavimo i s radošću spominjemo.

ISUSOV KRIŽ JE BLAGOSLOV I LIJEK, NAŠA SNAGA I UTJEHA

VELIKI PETAK: *Propovijed nadbiskupa Želimira Puljića*

Kad smo prije dvanaest dana obavili križni put našom Rivom rekao sam kako teolozi i povjesničari smatraju da je smrt Isusova na Kalvariji bila najbezumnije ljudsko djelo. Naime, malu uzvisinu kraj Jeruzalema, zvanu Golgota, oblila je Božanska krv nevinog Božjeg Jaganjca. Pred neukrotivom svjetinom koja je kao pomahnitala tražila njegovu smrt, Pilat je popustio i oprao ruke. Židovski starješine su se radovali jer su ostvarili svoj cilj. Samo se priroda postidjela. I dok se zemlja tresla, a hramska zavjesa pucala po šavovima, Isusovo se srce razdiralo od bola jer to je njegov narod koji ga muči, razapinje i viče: "Raspni ga, raspni!" "Puče moj, što učini Tebi, ili u čemu ožalostih tebe, odgovori meni!"

Evo nas opet pred Isusovim križem. Upravo smo čuli potresno Ivanovo izvješće o žalosnom procesu u kojem se pred našim očima redaju predstavnici različitih zvanja i staleža: mogućnici, suci, svećenici, vođe stranaka, bogataši, intelektualci, dvorani, građani, vojska, narod, sluge, služavke, muškarci i žene, pojedinci i društvo. A glavni junak u tom procesu jest Isus Krist, Sin Božji, jedini spasitelj i otkupitelj svijeta. Opisana drama, koja doista, uznemiruje ljudsko srce, započinje u vrtu. Evangelist Ivan time nas podsjeća onog edenskog vrta, izgubljenog raja gdje su naši proroditelji Adam i Eva sve proigrali. Isusova muka započinje također u vrtu u kojem "novi Adam" sve popravlja. "Bože koji si sve stvorio, i još divnije u svom Sinu obnovio", moli Crkva svake godine u zbornoj molitvi na Božić.

Početak Isusove muke odvija se pod dva znakovita događaja:

- Na jednoj strani "glavari svećenički i pismoznanci" u Jeruzalemu što bi današnjim rječnikom bili kreatori dnevne politike i planeri svjetskog poretka. Oni "traže načina kako Isusa na prijevaru uhvatiti".
- Na drugoj strani u Betaniji, neznatnom mjestu u provinciji, dok Isus sjedi u kući Šimuna Gubavca, dolazi "neka žena" s alabastrenom posudom nardove skupocjene pomasti i polijeva je po Isusovoj glavi (Mt 26, 6). I dok "krema društva" u metropoli sprema smrt za Nevinoga, dotle "neznana žena" u provinciji pomazuje Isusa za ukop. U ovoj "nepoznatoj ženi", koja je prikazana zamjenicom "neka", počašćene su sve vrijedne žene, majke, supruge i domaćice koje su snagom ženskog instinkta osjetile nepravdu koja je nad Isusom učinjena: od Pilatove supruge do onih pobožnih žena koje su ga pratile i oplakivale. Od Marije Magdalene, Marije majke Jakovljeve, do Salome i Marije majke Isusove, koje promatrahu izbliza kamo položiše Isusovo tijelo. A jedna od njih bit će prva vjesnica i svjedok Isusovog uskrsnuća.

Križ i trpljenje nije bila glavna namjera Isusovog dolaska na svijet. Njegova je namjera bila spasenje, uskrsnuće i život vječni. Stoga, glavni junak u tom žalosnom procesu jest Sin Božji, koji je po smrti i uskrsnuću spasio i otkupio svijet. Zbog toga je njegov križ na kojem je izvojevao pobedu postao za nas blagoslov, lijek, snaga i utjeha. A naše sudjelovanje u dirljivim obredima Velikoga Petka, kao i naš mimohod ulicama Grada izraz je naše vjere, molitve, nade i počasti svetom drvu križa na kojem Isus umrije. Stoga i večeras usrdno molimo: Ne daj, Isuse, da neizmjerna vrijednost tvoje svete krvi bude za nas izgubljena. Udjeli nam svoju milost i uvedi nas poslije ovoga života u vječnu radost. "Vrelo milja, slatka mati, bol mi gorku osjećati. Daj da s tobom procvilim. Daj mi s tobom suze livat. Raspetoga oplakivat. Dokle diso budem ja!"

BDJENJEM SLAVIMO ISUSOVU POBJEDU NAD SMRĆU I GRIJEHOMVAZMENO BDJENJE: *Propovijed mons. Ž. Puljića*

1. S ovom svetom noći, u kojoj obavljamo liturgijsko bdijenje, ne može se mjeriti nijedna druga noć. Ni ona božićna ponoćka koja nam je tako bliska, jer nas podsjeća na Isusov dolazak na ovu zemlju. U ovom večerašnjem bdijenju slavimo najsvečaniji i najčudesniji događaj Isusove pobjede nad smrću, tamom i grijehom. Ovo je, naime, noć u kojoj je Krist raskinuo okove smrti i kao pobjednik od mrtvih ustao. A u svečanom hvalospjevu uskrsnoj svijeći čuli smo maloprije kako Crkva pjeva: "Nek usklikne sada nebesko mnoštvo andela, nek uskliknu službenici Božji.. Jer, ovo je noć koja vraća milost i otima nas od tmina grijeha i opaćina svijeta". U liturgiji ove svete noći isprepliću se toliki događaji naše svete vjere da ih je jedva moguće i nabrojiti. U tren oka prelazi se iz jednog svijeta u drugi: iz tame u svjetlost, iz smrti u život, od grijeha u milost i svetost.

A orkestralnu svečanost ove časne i otajstvene svete noći tvore četiri bitna dijela: -Liturgijom svjetla intuitivno smo osjetili umreženost naravi i nad naravi. – Liturgija riječi provela nas je kroz povijest spasenja, od stvaranja i edenskog vrta do Getsemanskog vrta i križa na Kalvariji po kojem smo spašeni i otkupljeni. -Liturgija vode i krštenja posvijestit će nam važnost toga čina kada smo postali djeca Božja pa ćemo ove svete noći obnoviti svoja krsna obećanja. I završit ćemo ovo bdijenje četvrtim dijelom, euharistijskim spomen-činom ljubavi koji nam je Gospodin ostavio u četvrtak navečer, za vrijeme pashalne večere koju je slavio sa svojim učenicima.

2. Ova večer vrhunac je svetog Trodnevlja i neposredno se nadovezuje na ono što smo slušali i pratili jučer u liturgiji muke Gospodina našega Isusa Krista gdje je Mesija prikazan i oslikan kao Janje Božje, koji sluša što Jahve određuje, nosi križ na Golgotu i na njemu umire za spasenje svijeta. U drami muke Gospodnje otkrili smo misterij velikoga boja između ljubavi koja se predaje i tajne zla koja se očitovala u neshvatljivoj mržnji i neprijateljstvu koju su na latinskom opisali kao "mysterium iniquitatis" (tajna zla). Nikakvo čudo što pred tom neshvatljivom stvarnošću pjesnička duša poziva "ljude, žene i dicu" neka plaču "jerbo sad vene Isukrsta Tilo sveto". I potiče dok "krv obliva blido lice: priđi, puče, padni nice, Spasitelju svome". I dok nam još u ušima zvone prijekori: "Puče moj, što učini Tebi.., u večerašnjim obredima odjekuju riječi satnika: "Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!".

Liturgiju bdijenja započeli smo pod vedrim nebom, ispred katedrale. Kao da se time želi reći: Ovo je nebeski, svemirski događaj, nadpovijesna milosna stvarnost koja nam po križu i muci, smrti i uskrsnuću objavljuje Krista u "liku sluge koji ponizi sebe do na križu. Zato ga Bog preuzvisi i dario mu ime nad svakim imenom". Sin Božji, dakle, silazi iz krila Oca Životvorca u zagrljav smrti, kako bi nas "izveo iz tame u svjetlost", "iz smrti u život", "iz grijeha u milost i svetost". Zato i jest raspjevana liturgija ovog vazmenoga bdijenja: Od svjetla i riječi do vode i euharistije. To je liturgija koja nebesko sa zemaljskim spaja, a božansko s ljudskim umrežuje i povezuje.

3. Zbog toga se vazmeni hvalospjev obraća i moli Oca Nebeskoga neka "primi našu večernju žrtvu hvale". Vrhunac liturgije vazmenog bdijenja jest euharistijska gozba kojom se završava slavlje. A euharistijom se obnavlja i postvaruje -na nekrvan način- žrtva novoga saveza. Tu je sadržan cijeli život Crkve pa su apostoli "svaki dan postojano hrlili u Hram, te u radosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda" (Dj 2, 46-47). Pod nadahnućem ovog izvješća prvih kršćana Kongregacija za božanski kult izdala je smjernice u pogledu slavlja Svetog trodnevlja u kojem određuje neka se "kleričke i nekleričke zajednice priključe na slavlje u glavnim crkvama" (župnim ili katedralnim), a tamo gdje su male župne zajednice neka se "udruže i okupe u većoj crkvi te zajedno slave bdijenje" (Notitia, 259, vol 24, nr. 2). Vazmeno euharistijsko bdijenje i slavlje, naime, znak je zajedništva, pa nije prikladno, a ni dopušteno održavati ga po filijalama, malim samostanskim i drugim zajednicama, osim kod klauzurnih redovnica.

ZADARSKA NADBISKUPIJA

U liturgiji bdijenja čuli smo kako se nebesko sa zemaljskim spaja. Zato nam ova sveta noć govori o nečemu jedinstvenom u povijesti ljudskog roda: Raspeti i pokopani Krist je uskrsnuo. O tom događaju svjedoče prvi vjesnici i svjedoci njegovog uskrsnuća. Kristovo uskrsnuće kamen je temeljac naše svete vjere. A Uskrsnuli je nepomućeno svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je njezino središte i njezino raskrižje. On je njezin smisao i njezino otkupljenje. S pravom je sveti Pavao ponesen tom istinom vjere napisao svojim dragim Korinćanima: "Da Krist nije uskrsnuo, uzaludno bi bilo naše propovijedanje" (1 Kor 15, 14). Svima vama koji ste u ovo korizmeno vrijeme osjetili blagodati molitve i sakramentalnog života, i koji ste aktivno i pobožno sudjelovali u obredima svetog Trodnevlja, želim blagoslovljene uskrsne blagdane s andeoskim pozdravom: Uskrsnu Gospodin doista, Aleluja!

SVETKOVINA USKRSA

Propovijed nadbiskupa Ž. Puljića

1. Uskrs je najstariji i najvažniji crkveni blagdan kojim spominjemo čudesni događaj koji se zbio „u prvi dan tjedna, rano ujutro“. Toga jutra, naime, „u ranu zoru“ raspeti i pokopani Krist ustao je iz groba i javio se uplašenim učenicima pozdravljajući ih utješnim pozdravom: Mir vama! Kristovo uskrsnuće zbiljski je povijesni događaj o kojem je zabilježeno dosta pojedinosti u knjigama Novog Zavjeta. O njemu svjedoče prvi vjesnici i svjedoci koji, kako piše evanđelist Luka s oduševljenjem kliču: „Doista, uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu“ (Lk 24,34). Vjera prve zajednice, dakle, zasniva se na svjedočanstvu onih koji su Uskrsnuloga vidjeli i s njime razgovarali, poput pobožnih ženâ, Petra i drugih apostolâ. Zato Crkva o Uskrsu s radošću propovijeda, te s vjerom pjeva i ispovijeda: „Znamo da si doistine, uskrsnuo Božji Sine!“ A spomendan na taj događaj jednostavno naziva „danom Gospodnjim“.

I kao što nas božićna noć svake godine obraduje rođenjem djeteta koje donosi radost i toplinu, tako nas i uskrsna noć još više obraduje, jer pokazuje kako Bog ne može bitku izgubiti. On nikada ne gubi. Uskrsno jutro pokazuje kako on uvijek ima zadnju riječ. A Uskrs je pobjeda svjetla nad tamom, ljubavi nad zloćom, istine nad lažima i duha nad materijom. Stoga uskrsno jutro ispunja duša vjernika nadom i utjehom. Uskrsli je, naime, nepomućeno svjetlo u povijesti ljudskog mraka, središte i raskrižje povijesti, njezin smisao i njezino otkupljenje.

2. U toj vjeri želim blagoslovljene uskrsne blagdane i obilje milosti i Božjeg blagoslova. Blagoslovljen i sretan Uskrs svećenicima, redovnicama i redovnicima, kao i svim vjernicima diljem naše Zadarske nadbiskupije i šire. Neka budu širitelji radosti i pouzdanja, te pružaju odgovore svakome tko ih za pita za razloge uskrsne nade koja je u njima. Sretan Uskrs predstavnicima građanske vlasti koji su pozvani snagom službe ugrađivati u temelje države vrednote mira, tolerancije, pravde, poštivanja i solidarnosti, te odstranjavati sve što rađa malodušjem i pesimizmom. Sretan Uskrs učiteljima i odgojiteljima mladih naraštaja, liječnicima i bolničkom osoblju, obrtnicima, ratarima i pomorcima i svima koji u znoju lica svoga zarađujete kruh svoj svagdanji.

Uskrsnuli Krist je Put, Istina i Život. On je središte i smisao svega. I nema pod kapom nebeskom drugog imena dana ljudima po kojem se možemo spasiti, osim imena Isusa Krista (Dj 4, 12). Otajstvom Kristovog uskrsnuća započelo je doba novog stvaranja. Mi kršćani dionici smo toga velikog otajstva. Urasli smo u mistično tijelo Kristovo i postali „rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečen da naviješta silna djela Onoga koji nas je iz tame pozva k divnome svjetlu svome“ (1 Pet 2, 9). Biti „pronositelji uskrsne istine“ i svjedocima njegove naklonosti i ljubavi osobita je čast i milost u ovoj jubilarnoj godini milosrđa. U toj vjeri još jednom svima vama nazоčnima u katedrali svete Stošije, kao i svima onima koji nas prate preko valova Radio Zadra, želim sretne i blagoslovljene uskrsne blagdane. Amen.

ODREDBE

RASPORED SV. POTVRDE U 2016.

Broj: 508 /2016.

Zadar, 1. ožujka 2016.

Raspored dijeljenja sakramenta sv. Potvrde za 2016. godinu sastavljen je prema prijedlozima župnika i odluci nadbiskupa. U skladu s kanonskim odredbama (Kan. 882 i Kan. 884 § 1) ovime dajem delegatima ovlast za podjeljivanje ovog sakramenta.

	ORDINARIJ	GENERALNI VIKAR	PROVINCIJAL FRANJEVAČKE PROVINCije SV. JERONIMA
9. 4.		Nin Zaton	Korlat
10. 4.		Vrsi Poljica	Vrgada
16. 4.	Zadar-Smiljevac	Zadar-Arbanasi	Lukoran Ugljan
17. 4.	Ljubač	Sutomišćica	
23. 4.		Zadar-Bili Brig	
24. 4.	Biograd n/M	Nadin Škabrnja	Crno
30.4.	Zadar-Relja	Biograd-Kosa	Preko
1. 5.	Poličnik	Sukošan Debeljak	
7. 5.		Drage	Zadar-Ploče
8. 5.	Pridraga Smilčić	Turanj	Gorica Raštane Donje
14. 5.	Zadar-Plovanija	Benkovac	
15. 5.	Katedrala, Sv. Šime, Bokanjac		Kistanje
21. 5.	Zadar-Voštarnica	Diklo Kožino	Zadar-Puntamika
22. 5.	Galovac Suhovare		Bibinje
28. 5.	Zadar-Belafuža		
29. 5.	Zadar-Stanovi		
4. 6.	Kolan Zubovići		
5.6.	Podgradina		
11.6.	Slivnica	Jasenice	
12.6.	Obrovac		
19. 6.	Tkon		

ODREDBE

U pripremi slavlja sakramenta Potvrde treba se držati sljedećega:

1. Organizirati prije slavljenja Potvrde susret Dekana ili Djelitelja ili Vikara za pastoral s krizmanicima, te sa roditeljima i kumovima, posebno.
2. Treba na pregled pripremiti za susret:
 - a) Imenik krizmanika i njihovo pohađanje kateheza za pripravu primanja sakramenta;
 - b) Popis tema, odnosno udžbenik, po kojima su se krizmanici spremali;
 - c) S Djeliteljem dogоворити način odvijanja cijelog slavlja.
3. Treba uvijek predstaviti krizmanike, nakon Evandjelja, kako predviđa obred slavlja. Najbolje je kada to učini jedan od roditelja.
4. Molitvu vjernika uvijek se uzima iz obrednika. Neka je predmole odrasli vjernici.
5. Fotografiranje, zajedničko s Djeliteljem, kao i pojedinačno, mora biti obavljeno na doličan način. Nered koji se stvara u crkvi razbijja njezinu sakralnost. Na to treba unaprijed upozoriti i spremiti krizmanike, roditelje i kumove.

O svim navedenim točkama trebate upoznati kako krizmanike tako i roditelje.

Svima pozdrav u Gospodinu.

† Želimir Puljić, nadbiskup
Zadar, 10. ožujka 2016.

Broj: 557/2016.

Predmet: Bogoslužje Velikog tjedna u Katedrali

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Gradu Zadru

Draga braće i sestre!

Cvjetnica, Nedjelja Muke Gospodnje uvodi nas u duboka otajstva naše vjere, koja ćemo i ove godine na najsvetiji način proživljavati i slaviti. Crkva u svetom bogoslužju spominje, slavi i uprisutnuje Isusovu muku, smrt i uskrsnuće. Svetu bogoslužje u katedrali sv. Stošije odvijati će se prema sljedećem rasporedu:

U Nedjelju Muke Gospodnje ili Cvjetnicu, 20. ožujka, u 11,00 sati Nadbiskup će u crkvi Svetе Marije u Zadru, kod sestara benediktinki, uz prisutnost vjernika blagosloviti maslinove grančice, odakle će procesija krenuti prema Katedrali, gdje će Nadbiskup predvoditi misno slavlje, za vrijeme kojeg se pjeva Muka našega Gospodina.

Na Veliki četvrtak, 24. ožujka 2016., u katedrali sv. Stošije u 9,00 sati Nadbiskup će predvoditi u Misu posvete ulja, u zajedništvu sa svećenicima Zadarske nadbiskupije, dijecezanskim i redovničkim, kao i nazočnim Božjim narodom. Na toj misi Nadbiskup će blagosloviti ulje i posvetiti krizmu. Blagoslovljeno ulje koristi se za bolesničko pomazanje, a posvećeno ulje, krizma, u sakramentu krštenja, potvrde i svetoga reda, kao i posveti oltara i crkve. Tom prigodom svi svećenici koji djeluju u Nadbiskupiji obnavljaju svoja svećenička obećanja dana na ređenju. Na ovo misno slavlje pozvani su na poseban način ovogodišnji krizmanici i katekumeni, svi vjerou

čitelji u školi i u župnoj katehezi, svi članovi župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća i svi najuži suradnici u župi. U 18,00 sati Nadbiskup će u Katedrali predvoditi Misu Večere Gospodnje na spomen ustanovljenja svete euharistije i svećeništva. Nadbiskup će oprati noge dvanaestorici predstavnika gradskih župa. Nakon svete Mise sveto Otajstvo prenosi se u 'Božji grob' gdje se ostaje u molitvi i klanjanju, uz pjevanje 'Gospinog plača'.

Na Veliki petak, 25. ožujka 2016., u Katedrali u 18,00 sati Nadbiskup će predvoditi Službu Muke Gospodnje. Milostinja Velikog petka kod klanjanja sv. Križu i kod 'Božjega groba' namjenjuje se za uzdržavanje Isusova groba i svetih mjesta u Jeruzalemu. Nakon obreda središtem grada proći će procesija s križem od Katedrale do crkve sv. Šime. Za vrijeme procesije pjevaju se prijekori 'Puče moj, što učini tebi...'

Na Veliku subotu, 26. ožujka 2016., u 21,00 sat u Katedrali Nadbiskup će predvoditi svečano Uskrsno bdijenje s blagoslovom novoga ognja.

Na svetkovinu Uskrsa, 27. ožujka 2016., u Katedrali u 11,00 sati Nadbiskup će predvoditi misno slavlje i podijeliti Papinski blagoslov s potpunim oprostom.

Ujedinimo se svojim prisustvom i sudjelovanjem u slavlju najvećih otajstava naše vjere.

don Josip Lenkić, kancelar

Broj: 622/2016.

Zadar, 31. ožujka 2016.

Predmet: Susret dekana 11. travnja 2016. u 10 sati u Ordinarijatu

Svim dekanima u Nadbiskupiji

Koncem veljače (20. 02. 2016.) poslan je dopis svim župnim uredima i samostanima (br. 16/2016.) o programu proslave Gospe od Zečeva povodom obljetnice 500 godina od ukazanja (1516.-2016.). U dopisu je izloženo kako je uz glavnu proslavu (2. 05. 2016.) predviđeno još nekoliko pastoralnih susreta:

24. travnja u 11 misa, a navečer tribina u 18 sati o Gospinim ukazanjima (fra Petar Lubina); 29. travnja u 18 sati susret mlađih; 30. travnja koncert „Klapski pozdrav Gospo“ u 19 sati; 1. svibnja mons. Juraj Batelja ima misu u 18 sati, a iza toga održat će tribinu o Stepincu i njegovoј pobožnosti prema Gospo.

Središnja proslava 2. svibnja (misi su u 6, 7,30, 8,30, 11 i u 18 sati. 3. svibnja znanstveni skup o Ninskoj biskupiji i čašćenju Gospe na ninskom području (mr. don Zdenko Dundović) u 19 sati. 4. svibnja o. Jozo Milanović ima misu u 18 sati; 5. svibnja kreće se u procesiji lađama morem na otočić Zečeve u 18 sati.

Na susretu dekana razgovarat ćemo o obilježavanju ove velike godišnjice u sklopu Godine milosrđa, a posebice o tome kako organizirati vjernike na hodočašće u Nin (na razini župe ili dekanata). Isto tako valjalo bi vidjeti kako informirati vjernike o mogućnostima dobivanja jubilejskih oprosta vezanih uz katedralu svete Stošije, kao i u župnim i samostanskim crkvama uz proslavu zaštitnika crkve (patron župe). Isto tako i o mogućnosti jubilejskih oprosta u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu (od početka duhovne priprave do završetka slavlja na Uzašašće), kao i u svetištu svetoga Šime u Zadru vjernicima koji na određeni župni termin hodočaste u crkvu svetog Šime.

Ovim Vas pozivam na susret dekana u Velikoj dvorani Ordinarijata, 11. travnja 2016. u 10 sati.

ODREDBE

Tema susreta je, kao što vidite, "praktične naravi" gledom na gore spomenuto. Bogu Ocu, koji je bogat milosrđem (Ef 2,4), njegovom Sinu koji nam je objavio milosrdno Očevo lice, kao i Duhu Svetome koji nam pomaže razmatrati to veliko otajstvo, neka se vine naša hvala i zahvala. Svima pozdrav i blagoslov od Gospodina,

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 634/2016.

Zadar, 1. travnja 2016.

Predmet: Misna tablica

S danom 31. ožujka 2016. godine, potrebno je zaključiti popunjenu Misu tablicu za I. tromjesečje 2016. godine i dostaviti Ekonomatu do 15. travnja 2016. godine.

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 635/2016.

Zadar, 1. travnja 2016.

Predmet: Sveto vazmeno trodnevlje

Vrhunac liturgijske godine jest Sveto vazmeno trodnevlje kada Crkva slavi središnje otajstvo vjere. S obzirom na neke pojedinosti s tim u svezi, upućujem Vas na Vjesnik Zadarske nadbiskupije, broj 3-4/1998., str. 103., Odredba broj: 507/1998.

Potičem sve da i ove godine dolično pripreme sveta liturgijska slavlja na vrijeme. Neka se upravo u njima očituju sva naša nastojanja oko duhovne obnove vjernika, kao i bogatstvo i ljepota svetog bogoslužja. Liturgijske uredbe i propise treba s najvećom pažnjom obdržavati. Neka se s posebnom pažnjom pripreme ministrianti, čitači, pjevači i svi koji na bilo koji način sudjeluju u slavlјima. Tradicionalne mjesne pojedinosti koje su bogato sačuvane po nekim našim župama neka se nastoje sačuvati, oplemeniti i skladno uklopiti u sveto bogoslužje. Nadasve, treba uvijek gorljivo potaknuti vjernike na primanje svetih sakramenata pomirenja i euharistije, bez čega slavlje Vazma Gospodnjega ostaje bez bitne punine.

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 636/2016.

Zadar, 1. travnja 2016.

Predmet: Veliki četvrtak – Misa posvete ulja

Draga braćo svećenici,

Svu braću svećenike u našoj Nadbiskupiji, pozivam na Misu posvete ulja, koju ćemo proslaviti na Veliki četvrtak, u 9 sati, u katedrali sv. Stošije. Također, pozivam sve naše bogoslove i sjemeništarce, te preko Vas braćo svećenici, ovogodišnje katekumene i krizmanike, vjeroučitelje, župne vijećnike i suradnike. Neka nas zajedništvo oko Stola Gospodnjega okrijepi u svetoj službi u našoj mjesnoj Crkvi, a spomen ustanove Euharistije i Svetoga reda neka nam produbi to duboko otajstveno zajedništvo.

Sveta ulja dijelit će naši mladomisnici i đakoni. Naknada za ista je 50,00 kuna. Nakon Euharistijskog slavlja pozivam sve za bratski stol u naše Sjemenište.

† Želimir Puljić, nadbiskup

ODREDBE

Broj: 637/2016.

Zadar, 1. travnja 2016.

Predmet: Milostinja Velikoga petka

Odredbom Svetе Stolice, milostinja Velikoga petka namijenjena je uzdržavanju svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Milostinja Velikoga petka je namjenska i treba je dostaviti Nadbiskupskom ekonomatu s naznakom 'Za Božji grob'. Budući da neke župe nemaju 'Božji grob' ili ne postoji u njima običaj stavljati prilog ispred 'Božjeg groba', pod milostinjom Velikoga petka podrazumijeva se i sakupljeni novac za vrijeme klanjanja Svetom križu.

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 683/2016.

Zadar, 12. travnja 2016.

Predmet: Milostinja (kolekta) za Ukrajinu

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Nadbiskupiji

Draga braćo svećenici!

Podsjećam vas da je papa Franjo prije molitve Kraljice neba, pri kraju mise na Trgu sv. Petra u nedjelju 3. travnja 2016. godine uputio apel u korist 'svih naroda koji najviše žedaju za pomirenjem i mirom', a osobito je istaknuo Ukrajinu. Rekao je kako misli na 'dramu onih koji pate zbog posljedica nasilja u Ukrajini: na one koji ostaju u područjima koja su razorena nasiljem, koje je uzrokovalo već više tisuća smrti, kao i na one kojih je više od milijun koji su bili primorani pobjeći od teškog stanja koje i dalje traje'. S tim ciljem, Sveti Otac najavio je 'posebno prikupljanje milodara' u svim katoličkim crkvama u Europi, u nedjelju 24. travnja 2016. godine.

Papa poziva sve vjernike da se velikodušnim doprinosom ujedine s tom inicijativom. 'Ta gesta ljubavi, još više od olakšavanja materijalnih patnji, želi izraziti blizinu i solidarnost mene osobno i čitave Crkve' - kazao je Papa.

Stoga će u svim našim crkvama milostinja te nedjelje (5. uskrsna nedjelja) biti namijenjena za Ukrajinu, u kojoj se mnogi ljudi zbog ratnih stradanja nalaze u teškoj situaciji. Milostinju treba predati u Ekonomat s naznakom 'za Ukrajinu'. Ovu kolektu je potrebno najaviti i potaknuti vjernike da u njoj sudjeluju.

Uz pozdrav i svako dobro,

† Želimir Puljić, nadbiskup

POVJERENSTVO ZA DUHOVNA ZVANJA I MINISTRANTE

Broj: 36/2016.

Zadar, 4. travnja 2016.

Predmet: Bdijenje uoči 53. Svjetskog molitvenog dana za duhovna zvanja

Katedrala, četvrtak, 14. travnja 2016.

Svim župnim uredima, upraviteljima crkava
i redovničkim zajednicama u Nadbiskupiji

Poštovani!

Idemo ususret nedjelji Dobrog Pastira i Svjetskom danu molitve za svećenička i redovnička zvanja. Crkva moli Dobrog Pastira da pozove djevojke i mladiće u poziv Učitelja. U Godini milosrđa, moramo više moliti Gospodara žetve za nova duhovna zvanja, jer je svako duhovno zvanje Božja inicijativa, njegova milost i njegov poziv.

Nadbiskupsko sjemenište 'Zmajević' i Povjerenstvo za duhovna zvanja i ministrante organiziraju

ODREDBE

Molitveno bdijenje za duhovna zvanja, koje će se održati uoči nedjelje Dobrog Pastira, u četvrtak, 14. travnja 2016.

U 20 sati, prvi dio održat će se u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“ u Zadru /nasuprot katedrale sv. Stošije/.

U 21 sat, nastavlja se u katedrali sv. Stošije u Zadru, Bdijenjem „Milosrdni Otac“.

Draga braćo svećenici, redovnici, drage sestre redovnice i mi trebamo biti zahvalni i radosni za naše: "Evo me, Gospodine!"

S poštovanjem Vas pozdravljamo i zahvaljujemo na suradnji.

Don Stanislaw Wielinski, v.r.
procelnik Povjerenstva za duhovna zvanja i ministrante

URED ZA PASTORAL MLADIH

Broj: 5/2016.

Zadar, 4. travnja 2016.

Predmet: Hodočašće mladih u Nin

Svim župnim uredima u Nadbiskupiji
Poštovani župnici!

Molimo Vas da obavijestite i animirate mlade Vaše župe da bismo dostojno proslavili 500-tu obljetnicu Gospe od Zečeva, hodočašćem mladih zadarske nadbiskupije u Nin, koje organiziramo u petak 29. travnja 2016. godine.

Program susreta:

- 16,30 - okupljanje i molitva u katedrali Sv. Stošije
17,00 - polazak autobusima sa starog kolodvora prema Ninu
17,30 - pozdrav i nagovor Ninskog župnika kod Branimirovog kipa
18,00 - Sv. Misa
- nakon Mise imat ćemo Put svjetla prema kipu Grgura Ninskog
- domjenak i druženje

Molimo Vas da nam javite broj mladih koji bi išli autobusom sa starog kolodvora do 20. travnja 2016., te u skladu s mogućnostima Vaše župe pomognete u participaciji puta u iznosu, ne većem, od 30 kuna po osobi.

Unaprijed zahvaljujemo.

o. Franek Kowal, v.r.
Povjerenik za pastoral mladih

IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

Broj: 566/2016.

Zadar, 14. ožujka 2016.

Predmet: Imenovanje članova Upravnog vijeća Caritasa Zadarske nadbiskupije

Na temelju članka 28. i 29. Statuta Caritasa Zadarske nadbiskupije ovim imenujem nove članove Upravnog vijeća, s mandatom od pet (5) godina kako slijedi:

1. mr. don Ivica JURIŠIĆ, ravnatelj
2. gđa. Mirjana TADIĆ, socijalna radnica/pomoćnica ravnatelja

3. don Srećko PETROV, ekonom Nadbiskupije
4. gosp. Mario PEŠUT, prof., predstavnik Grada
5. gđa. Dubravka DRAGAŠ, prof., predstavnica Županije
6. gđa. Vesna BURČUL, dipl. soc. radnica, ravnateljica Centra za socijalnu skrb Zadar
7. mr. don Zdenko DUNDOVIĆ, župnik župe sv. Petar, Ploče-Zadar
8. fra Tomislav ŠANKO, ekonom Samostana sv. Frane u Zadru

Vjerujem da će novo Upravno vijeće biti značajan doprinos organiziranom radu Caritasa naše Nadbiskupije u sve zahtjevnijem vremenu koje nam je darovano i koje nas očekuje u Crkvi i Domovini.

Na članove Upravnog vijeća i rad zazivam Božji blagoslov. Uz srdačan pozdrav u Gospodinu,

† Želimir Puljić, nadbiskup, v.r.

Broj: 613/2016.

Zadar, 1. travnja 2016.

Predmet: Imenovanje članova Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije

Ovim imenujem i potvrđujem članove novog Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije. Prema Pravilniku, koji je usvojen 16. siječnja 2007., Svećeničko vijeće sačinjavaju članovi izabrani od svećenika, zatim oni koji obnašaju određene službe u Nadbiskupiji, te imenovani od Ordinarija.

a. Članovi Vijeća po izboru svećenika (Pravilnik čl. 3):

1. Dekanat Zadar-Istok: mr. don Zdenko Dundović
2. Dekanat Zadar-Zapad: don Josip Radoica Pinčić
3. Dekanat Benkovac i Novigrad: don Stipe Mustapić
4. Dekanata Biograd i Pašman: don Tomislav Dubinko
5. Dekanat Nin i Zemunik: don Dario Matak
6. Dekant Pag i Ražanac: mr. don Gašpar Dodić
7. Dekanat Ugljan, Dugi otok i Silba: don Martin Jadreško
8. Svećenici-redovnici: o. Jozo Milanović OSB

b. Članovi Vijeća po službi (Pravilnik čl. 4):

1. Generalni vikar: don Josip Lenkić
 2. Biskupski vikar: don Igor Ikić
 3. Ravnatelj Visoke teološko-katehetske škole: dr. sc. don Elvis Ražov
 4. Ravnatelj Klasične gimnazije Ivana Pavla II. mr. don Ante Sorić
 5. Ekonom Nadbiskupije: don Srećko Petrov
- c. Izabrani od Nadbiskupa (Pravilnik čl. 5; kan 497, & 3):

1. mr. don Dario Tičić (za liturgiju)
2. don Šime Kevrić (za umirovljenike)
3. mons. Ivica Mustać (delegat za pokrete u nadbiskupiji)
4. mr. don Zdenko Milić (pravnik)
5. don Šimun Šindija (za medije)

Zbor savjetnika (Pravilnik čl. 20):

1. don Josip Lenkić
2. don Igor Ikić

ODREDBE

3. mr. don Zdenko Milić
4. don Srećko Petrov
5. don Šimun Šindija
6. don Josip Radoica Pinčić

Dužnosti i ovlasti Svećeničkog vijeća treba uskladiti s normama Zakonika kanonskog prava, a mandat navedenih članova traje kroz idućih pet godina, počevši od 1. travnja 2016. godine. Dosadašnjim članovima Svećeničkog vijeća, kojima je istekao petogodišnji mandat zahvaljujem na vršenju službe.

† Želimir Puljić, nadbiskup

Broj: 686/2016.

Zadar, 14. travnja 2016.

Predmet: ‘Venia docendi’ za nastavnike Teološko-katehetskog odjela Sveučilišta u Zadru
za akad. god. 2015./2016. - ljetni semestar

Poštovani!

Na temelju Vašeg prijedloga (Klasa: 602-04/16-07/01, Urbroj: 2198-1-79-64/16-01., od 26. veljače 2016.), a u smislu Ugovora o položaju i djelovanju Teološko-katehetskog odjela u sastavu Sveučilišta u Zadru sklopljenog u Zadru 18. studenoga 2013., između Sveučilišta u Zadru i Zadarske nadbiskupije, točka VI., čl. 1. i 2., ovim dajem pristanak i pismeno odobrenje - ‘venia docendi’ za nastavnike Teološko-katehetskog odjela Sveučilišta u Zadru za akad. god. 2015./2016. - ljetni semestar, kako slijedi:

1. Izv. prof. dr. sc. Ante Bralić
2. Lic. sc. Zdenko Dundović
3. Doc. dr. sc. Pero Vidović
4. Izv. prof. dr. sc. Jadranka Garmaz
5. Lic. sc. Antonia Miočić
6. Izv. prof. dr. sc. Katica Koprek
7. Doc. dr. sc. Klara Ćavar
8. Doc. dr. sc. Elvis Ražov
9. Prof. dr. sc. Iris Tićac
10. Dr. sc. Miljenka Grgić
11. Jozo Milanović, mag. teol.
12. Izv. prof. dr. sc. Zvonko Pažin
13. Doc. dr. sc. Marko Vučetić
14. Doc. dr. sc. Suzana Vuletić

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir Puljić, nadbiskup

SVEUČILIŠTE U ZADRU
TEOLOŠKO-KATEHETSKI ODJEL
Ulica dr. Franje Tuđmana 24i, 23000 Zadar

KRONIKA

OŽUJAK 2016.

1. – 5. III. – O. Nadbiskup je bio u Rimu gdje je zajedno s ostalim članovima Stalnog vijeća HBK bio primljen u audijenciju kod pape Franje.
6. III. – U župi Rođenja BDM u Benkovcu održane su pučke Misije. Završno euharistijsko slavlje predvodio je o. Nadbiskup
7. III. – U našoj nadbiskupiji održan je višednevni Europski susret animatora djela sv. Djetinjstva. Prvog dan susreta Sv. Misu u katedrali sv. Stošije predslavio je o. Nadbiskup.
8. III. – U zgradi HBK pod predsjedanjem o. Nadbiskupa održano je zasjedanje Stalnog vijeća HBK
- 9.III. U prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“ održana je mjeseca rekolekcija s temom „Isusova muka u pobožnosti našeg puka“ (don Tomislav Baričević) na kojoj je sudjelovao i o. Nadbiskup.
13. III. –U župi sv. Anselma u Ninu o. Nadbiksup je svečanim misnim slavljem otvorio početak obilježavanja 500. obljetnice štovanja Gospe od Zečeva. U poslijepodnevnim satima predvodio je križnim put u organizaciji Zadarske nadbiskupije od crkve sv. Dimitrija, Rivom, do crkve sv. Frane.
14. III. – U katedrali sv. Stošije o. Nadbiskup se susreo s krizmanicima dekanata Zadar – Zapad. Kratki nagovor održao je mr. don Ante Sorić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavao II.
18. III. – U prostorijama Nadbiskupskog doma o. Nadbiskup je primio veleposlanika Republike Ukrajine u Republici Hrvatskoj Njegovu Ekscelenciju Oleksandra Levchenka.
19. III. – Na svetkovinu sv. Josipa o. Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi sv. Josipa na Plovaniji.
20. III. - CVJETNICA – Blagoslov maslinovih grančica i sv. Misu u katedrali sv. Stošije predvodio je o. Nadbiskup.
22. III. - U Nadbiskupskom domu upriličena je tiskovna konferencija za novinare gdje je o. nadbiskup uputio svoju uskrsnu čestitku.
24. III. - VELIKI ČETVRTAK - U zajedništvu s Prezbiterijem Zadarske nadbiskupije, o. Nadbiskup je ujutro slavio Misu posvete ulja u katedrali. U večernjim satima slavio je misu Večere Gospodnje za vrijeme koje je oprao noge dvanaestorici predstavnika gradskih župa.
25. III. - VELIKI PETAK – O. Nadbiskup je predsjedao Službi muke i smrti Gospodnje u katedrali, a nakon predvodio procesiju od u katedrale do crkve sv. Šime.
26. III. - VELIKA SUBOTA - U večernjim satima o. Nadbiskup predslavio je slavlje Vazmenog bdjenja u katedrali.
27. III. - USKRS – O. Nadbiskup je predslavio svečanu misu u katedrali i podijelio uobičajeni Papinski blagoslov.
28. III. – U svetištu sv. Šime o. Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje.

KRONIKA

29. III. – O. Nadbiskup je u Bibinjama predvodio sv. Misu i obred ukopa svećenika Zadarske nadbiskupije don Jose Kera. U večernjim satima, u katedrali sv. Stošije, susreo se s krizmanicima dekanata Zadar-Istok. Kratki nagovor održao je mr. don Ante Sorić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavao II.

30. III. – U hotelu „Kolovare“ u Zadru održan je XL. Međunarodni simpozij filozofa i teologa. Na otvorenju simpozija pozdravnu riječ uputio je o. Nadbiskup.

31. III. – U sveučilišnoj crkvi sv. Dimitrija o. Nadbiskup je predslavio sv. Misu u povodu obilježavanja Dana Sveučilišta.

TRAVANJ 2016.

1. IV. – O. Nadbiskup je obavio pastoralnu vizitaciju u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II., prilikom čega se susreo s djelatnicima, učenicima i roditeljima škole.

4. IV. – BLAGOVIJEST – Na poziv gospičko-senjskog biskupa mons. Mile Bogovića, o. Nadbiskup je sudjelovao na tiskovnoj konferenciji u povodu imenovanja novog gospičko – senjskog biskupa mons. Zdenka Križića.

5. – 7. IV. – U prostorijama HBK održano je LII. plenarno zasjedanje HBK pod predsjedanjem o. Nadbiskupa.

7. IV. – Ispred katedrale sv. Stošije o. Nadbiskup se susreo s predsjednicom Republike Hrvatske gdjom. Kolindom Grabar Kitarović. Zajednički su obišli katedralu sv. Stošije, pomolili se pred sakrofagom mučenice sv. Stošije i prošetali zadarskom rivom.

11. IV. – U dvorani Nadbiskupskog ordinarijata održana je sjednica dekana kojoj je predsjedao o. Nadbiskup.

13. IV. – U prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“ održana je mjeseca rekolekcija na kojoj je sudjelovao o. Nadbiskup. Predavanje na temu „Vrtlog grijeha - o Davidovu padu“ održao je dr. sc. fra Ante Vučković, profesor na KBF – u Splitu.

14. IV. – U katedrali sv. Stošije, u organizaciji Povjerenstva za duhovna zvanja, upriličeno je bđenje uoči Nedjelje Dobrog Pastira. Bđenju je nazočio o. Nadbiskup.

16. IV. – O. Nadbiskup je predslavio sv. Misu u župi sv. Ante na Smiljevcu gdje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

17. IV. - O. Nadbiskup je predslavio sv. Misu u župi sv. Martina u Ljubču gdje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

18. IV. - O. Nadbiskup je predslavio sv. Misu u župi sv. Stošije u Biogradu n/m gdje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

23. IV. – U dvorani Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“ održan je stručni skup vjeroučitelja, a sudiojike je pozdravio o. Nadbiskup. Predavanje na temu „Biblijsko-teološko poimanje milosrđa; Božje milosrđe i naše spasenje“ održao je prof. dr. sc. don Ante Mateljan iz Splita.

30. IV. - O. Nadbiskup je predslavio sv. Misu u župi sv. Ivana Krstitelja na Relji gdje je podijelio sakrament sv. Potvrde.

IMENOVANJA I RAZRIJEŠENJA

**Kanonik Đakovačko-osječke nadbiskupije prečasni Bože Radoš
imenovan Rektorm Papinskog Hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu**

Kongregacija za kler imenovala je, dekretom od 28. travnja 2016., vlč. Božu Radoša, svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije na službu rektora Papinskog hrvatskoga zavoda svetoga Jeronima u Rimu, s mandatom od šest godina počevši od spomenutoga datuma.

Hrvatski biskupi su, u skladu sa statutima Zavoda početkom veljače 2016. godine, nakon što je dotadašnji rektor mons. Jure Bogdan imenovan za vojnoga biskupa u Hrvatskoj, predložili vlč. Božu Radoša za novoga rektora. Taj prijedlog je, kao aktualni predsjednik Zajedničkoga Povjerenstva hrvatskih biskupa za Papinski hrvatski zavod svetoga Jeronima, počekom veljače 2016. godine, spomenutoj Kongregaciji priopćio mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u Bosni i Hercegovini. Odgovarajući na taj prijedlog, Kongregacija je danas, 5. svibnja 2016., obavijestila biskupa Vukšića s imenovanju novoga rektora sa zamolbom da mu uruči dekret imenovanja.

Vlč. Bože Radoš je rođen 5. rujna 1964. u Crvenicama, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji. Nekoliko godina kasnije njegova se obitelj preselila u Hrvatsku pa je Bože, nakon što je završio sjemenišnu klasičnu gimnaziju u Zagrebu i Đakovu (1983.), započeo filozofsko-teološki studij u Đakovu, koji je diplomirao 1990. godine, te 29. lipnja iste godine bio zaređen za svećenika tadašnje Đakovačko-srijemske biskupije. Nakon toga, jednu godinu je obnašao službu župnoga vikara u Osijeku te 1991. godine započeo postdiplomski studij duhovne teologije na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu i magistrirao 1994. godine na temu „Motivacija za Bogu posvećeni život. Biblijski, teološki i psihološki aspekti“. Potom je nastavio specijalizaciju, ali je 1997. godine bio imenovan na službu duhovnika u đakovačkoj Bogosloviji, koju obnaša sve do sada. Uz to, u Nadbiskupiji obnaša službu asistenta za permanentni duhovni odgoj mlađih svećenika, koordinatora za duhovnu formaciju svećenika, a od 2010. je kanonik Đakovačko-osječke nadbiskupije i u više navrata bio je član Prezbiterijalnoga vijeća. Duhovni je asistent đakovačke sekcije Udruženja hrvatskih katoličkih liječnika, član uredništva nadbiskupijskoga časopisa „Vjesnik“, a od 2013. godine i član Nadzornog odbora za Papinski hrvatski zavod svetoga Jeronima.

Predvodio je brojne duhovne vježbe u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Srbiji i Austriji, a u više navrata organizirao hodočašća u Svetu Zemlju, Italiju, Grčku, Francusku i Poljsku. Na Bogoslovnom fakultetu u Đakovu predaje: duhovnu teologiju, duhovnost Novoga Zavjeta, duhovnost Staroga Zavjeta, život i duhovnost prema svetom Pavlu, uvod u kršćansku meditaciju, misiologiju i praksi pastoralnoga vodstva. Objavio je u hrvatskim časopisima petnaestak radova u kršćanskoj duhovnosti. Datum preuzimanja službe novoga rektora bit će naknadno objavljen.

Uredništvo Zadarske nadbiskupije čestita preč. Boži Radošu na ukazanom povjerenju i želi Božji blagoslov u obnašanju časne i odgovorne službe rektora.

IMENOVANJA

1. Gospodin Žan Morović, dirigent katedralnog zbora sv. Stošije, Zadar - produljenje mandata na idućih tri (3) godine ili do moje drugačije odluke (dekretni broj: 561/2016., od 15. ožujka 2016.);
2. Gospodin Dragan Pejić, orguljaš u katedrali sv. Stošije u Zadru - produljenje mandata na idućih tri (3) godine ili do moje drugačije odluke (dekretni broj: 562/2016., od 15. ožujka 2016.);
3. Don Čedomil Šupraha razrješen je službe ravnatelja Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru, člana Ekonomskog vijeća Zadarske nadbiskupije i umirovljen (dekretni broj: 684/2016., od 14. travnja 2016.);
4. Don Šime Žilić imenovan je poslužiteljem župe Sestrunj, dok ostaje imenovanje župnim vikarom u župi Sv. Josipa Radnika u Zadru-Plovanija (dekretni broj: 685/2016., od 14. travnja 2016.)

NAŠI POKOJNICI

Don Josip Kero, svećenik Zadarske nadbiskupije, župnik Sestrunj, preminuo je u Općoj bolnici u Zadru u subotu 26. ožujka u 82. godini života i 53. godini svećeništva nakon duge i teške bolesti. Misa zadušnica i sprovodni obredi služe se u utorak 29. ožujka s početkom u 16,30 sati u crkvi Velike Gospe u Bibinjama. Tijelo pokojnika bit će izloženo u novoj župnoj crkvi Uznesenja BDM u Bibinjama u utorak 29. ožujka od 15,00 do 16,30 sati.

Don Josip Kero je rođen 17. kolovoza 1934. g. u Bibinjama, u obitelji Šime i Stane rođ. Šimunić. Osnovnu školu pohađa u Bibinjama, a gimnaziju u Zadru. Teološki studij na KBF-u u Zagrebu pohađa od 1958. do 1962. g. i u Zadru (1962. – 1964.). Zaređen je za svećenika 29. lipnja 1963. g. u Zadru, po rukama zadarskog nadbiskupa Mate Garkovića. Don Joso je obavljao sljedeće službe: bio je poslužitelj župa Seline i Starigrad od 1963. g., a od 1970. g. i župe Tribanj. Godine 1971. imenovan je upraviteljem župa Posedarje, Vinjerac i Islam Latinski, a 1976. g. poslužiteljem Slivnice. Od 1987. g. je župnik župe Vir, a od 1990. g. župnik Poljane, Dinjiške i Vlašića. Župnikom župe Novigrad je od 1997. g. Godine 2009. bio je privremeni poslužitelj župa Silba i Premuda, a od 2006. g. je bio župnik župe Sestrunj.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE NADBISKUPIJE

OTOK UGLJAN: PRVI PLANINARSKI KRIŽNI PUT MLADIH U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Prvi planinarski križni put mladih u Zadarskoj nadbiskupiji završen je u nedjelju 28. veljače na otoku Ugljanu. Za vrijeme dvodnevnog susreta 160 mladih pridošlih iz svih dijelova Hrvatske prespavali su u OŠ u Preku. Susret pod geslom "Ipak, Ti svima iskazuješ milosrđe jer možeš sve. Odvraćaš pogled od grijeha ljudi da im omogučiš spasenje" (Mudr 11, 23-24) organiziralo je Povjerenstvo za pastoral mladih Zadarske nadbiskupije, a bio je u znaku pobožnosti i promišljanja o Božanskom milosrđu.

Križni put je bio prigoda upoznati drevnu crkvenu tradiciju nekad jako naseljenih i glagoljaških otočnih mjesta. Prvog dana pobožnosti razmatralo se osam postaja. Nakon dolaska brodom u 10,00 sati iz Zadra na Preko, prva postaja je bila kod kapele sv. Ivana (romanička crkva iz 11. st.) u preškom pristaništu.

Druga postaja je bila u župnoj crkvi Gospe od Ružarija u Preku, gdje je mlade pozdravio župnik Preka don Zvonimir Ćorić. Treća postaja je bila kod crkvice sv. Petra (romanička, 1297. g.) u Poljani, gdje su mladi izvukli papirić s poticajem na neko djelo milosrđa ili korak kojeg bi trebalo učiniti, npr. ljudima reći da su Božje remek-djelo. Na četvrtoj postaji, kad Isus sreće svoju svetu Majku, kod kapele sv. Grgura Velikog (1600. g.) u Sutomišćici, potaknuto se na pobožnost i odnos prema Majci Božjoj.

Peta postaja izmoljena je u župnoj crkvi sv. Eufemije u Sutomišćici, koja se spominje u 14. st., a izgrađena je 1679. g. Tu su se mladi upoznali s likom sv. Leopolda Mandića te je svatko izvukao papirić s imenom sveca s kojim će više drugovati u Godini milosrđa. Šesta i sedma postaja izmoljene su na putu do brda sv. Mihovila gdje je don Valter Kotlar predvodio misno slavlje. Suslavili su o. Franjo Kowal i don Darijo Matak.

Nakon petostanog hoda otokom, misa je slavljena u podnožju istoimene tvrđave iz 13. st. na tom brdu gdje je krajem 10. st. bila izgrađena crkva sv. Mihovila, a od 11. do 14. st. tu se nalazio i benediktinski samostan.

Govoreći o odnosu pravednosti i milosrđa, don Valter je rekao da papa Pavao VI. u enciklici 'Populorum progressio' pravednost naziva minimumom ljubavi. „Pravednost je preduvjet za ostvarivanje ljubavi, a milosrđe naziva najvišim stupnjem ljubavi. Takvu tradiciju promišljanja pravednosti nastavlja i umirovljeni papa Benedikt XVI., u svojoj enciklici Ljubav u istini“ rekao je don Valter, upozorivši da čovjek i apsolutizira pravednost.

„Svatko traži i priželjkuje pravednost. Mnoge ideologije harale su svijetom i nanijele puno zla u ime pravde. Pogriješile su jer pravdu nisu stavljale u kontekst ljubavi. Pravda je baza, najniži stupanj ljubavi. Zato su pokleknule ideologije koje su zločine činile u ime pravde. Krist je pretrpio svu nepravdu i na križu dao svoj život za nas, doveo je pravdu do vrhunca, do ljubavi, do milosrđa“ rekao je don Valter, istaknuvši

da milosrđe nije empatija, osjećaj samilosti za nekoga.

„Milosrđe nije spremnost da nekome pomognemo nego je način našeg ljudskog ostvarivanja. Ljubljena smo Božja djeca i samo ljubeći ostvarujemo se kao ljudi. Priznajmo u poniznosti da nam upravo toga fali, milosrđa jednih za druge“ potaknuo je don Valter, istaknuvši da milosrđe nije fraza koja lebdi u zraku, nego se ostvaruje u konkretnim prilikama, ne sudeći, oprاشtajući.

„Potrebni smo milosrđa, potrebni smo oproštenja, potrebni smo da nam se ne sudi po pravdi. Pravda je minimum ljubavi, jer Bog ide dalje. Da je po pravdi, možda se mnogo čemu ne bismo mogli nadati. Po pravdi smo zaslužili nešto gore, ali po njegovom milosrđu i ljubavi nadamo se onome što nam je Bog pripravio“ naglasio je don Valter. Istaknuo je da Crkva u svom nauku nudi definiciju čovjeka koja ga puno više otvara, nego zatvara. Čovjek je slika Božja, a sličnost s Bogom očituje se u činjenici da možemo ljubiti i iskazivati milosrđe.

„Milosrđe je najviši stupanj ljubavi, kaže papa Franjo. Bog je u čovjeka utisnuo pečat svoje ljubavi. Iskru božanstva u sebi ostvarujemo kad ljubimo. Ljubeći se, ostvarujemo se kao ljudi, kao slika Božja i postajemo sve sličniji onome koji nas je stovrio iz čiste ljubavi“ rekao je don Valter. No, grijesima se udaljujemo od biti našeg postojanja i prljamo sličnost s Bogom. „Bog nam u bezgraničnoj ljubavi pruža ruku, što je opisano i u prisopodobi o povratku izgubljenog sina, koju je umirovljeni papa Benedikt XVI. nazvao najljepšom prisopodobom. Ako smo iskreni, ne možemo ne pronaći sebe u obojici sinova. Pitanje je koga bismo nazvali izgubljenim, tko se to udaljio od sebe i od oca. U dubini sebe priželjkujemo da je Bog upravo takav: da širi ruke, da ima razumijevanja za nas, da nam progleda ljudske slabosti“ rekao je don Valter.

U usponu do brda sv. Mihovila se nalaze tzv. Maslinski putevi, jer na tim uzvisinama otočani obrađuju masline u okruženju velikih ka-

menih stijena, što podsjeća i na prizor Getsemanskog vrta. S brda na nadmorskoj visini od oko 300 metara pruža se prostrani pogled na panoramu Zadra i okoline. Nakon mise, mladi su se slikali kod velikog višemetarskog bijelog kamenog križa s kojeg se pruža pogled na more i kopno. Nakon pauze za odmor i agapea u prostoru ostataka srednjovjekovne utvrde, mladi su se spustili s brda u Preko gdje su u župnoj crkvi priredili euharistijsko klanjanje u kojem su sudjelovali i župljani.

Nakon osme postaje na putu prema Preku, dobili su zadatak prići nepoznatoj osobi i upoznati se. To je dodatno učvrstilo i obogatilo njihovo zajedništvo, dotle da je jedna djevojka u razgovoru s drugom otkrila da je prošle godine u pobožnosti križnog puta na Hvaru upoznala njenog brata, ili su se pak srele dvije djevojke koje su bile prijateljice u djetinjstvu i tu su se srele nakon gubitka dugogodišnjeg kontakta. Mladi su se požrtvono, po povremenoj kiši, vjetru, uzbrdicama, otočnim škrapama i kamenjarima izmjenjivali u nošenju višemetarskog drvenog križa. Osobito snažna bila je šutnja, od sedme postaje do vrha brda sv. Mihovila, gdje je slavljenja misa.

Ta tiha završnica uspona na brdo podsjetila je na šutnju sa zagrebačkog trga za susreta s umirovljenim papom Benediktom XVI.

Drugi dan susreta u nedjelju 28. veljače počeo je misnim slavlјem u župnoj crkvi Gospe od Ružarija u Preku koje je predvodio župnik Čorić. Deveta postaja je bila na putu prema Kali, deseta na brdu Orjak u župi sv. Lovre u Kalima; jedanaesta u kaljskoj kapeli sv. Pelegrina (14. st.), dvanaesta postaja u župnoj crkvi Obraćenja sv. Pavla u Kukljici (1385. g.), a trinaesta kod crkvice sv. Jerolima u uvali Kostanj (13. st.). To je bila prva župna crkva za Kukljicu i Kali, obnovljena 1997. g. Pobožnost križnog puta je završila u župnoj crkvi sv. Lovre u Kalima, koja se prvi put spominje 1300. g. Mladi su primili završni blagoslov, a poznati kao vrijedni i uspješni ribari, Kaljani su mladima priredili ručak pečenih fileta tune.

Među mladima su bili iz više zagrebačkih župa, iz gradova Jastrebarsko, Osijek, Slavnski Brod, Virovitica, Križevci, Dubrovnik, Metković, Split, Šibenik, Zagroje, Međimurje, Istra i BiH. Neki su došli do Zadra automobilima, a za skupinu od pedeset mlađih autobus iz Zagreba organizirala je Ana Šeperić Grdiša iz Jastrebarskog. Oni su stigli u Zadar prije ukrcanja na trajekt u subotnje jutro. Nekima je to bio prvi planinarski križni put, nekima drugi nakon što su sudjelovali u prošlogodišnjem na Hvaru, a neki su bili već na više planinarskih križnih puteva u Hrvatskoj. Svećenici su ispunjavali u hodu.

Putem se molila krunica i pjevalo, uz gitare. Domaćini Zadrani za svakoga su priredili i ruk-sak PKP-a za uspomenu. Organizacijski tim tog susreta u Povjerenstvu za mlade činili su o. Franjo Kowal koji je poručio da između brda Golgotе i brda Preobraženja treba tražiti istinu o sebi i tako napredovati u životu te Kristina Barić i Ivana Karamarko iz Zadra i Jakov Kolaga iz Kali. On je kao domaći s otoka znao i usmjeravao kojim putevima ići, a prošle je godine šest i pol mjeseci volontirao u salezijanskoj župi u Nigeriji, što je posredovao don Ivan Šibalić, gdje su najviše radili s djecom. Svi su pridošli sudionici pohvalili domaćine na odličnoj organizaciji prvog planinarskog križnog puta u Zadarskoj nadbiskupiji.

ZADAR: POČEO EUROPSKI SUSRET MISIJSKIH ANIMATORA DJECE

Europski susret misijskih animatora djece počeo je sa svojim petodnevnim održavanjem u nedjelju 6. ožujka misnim slavljem sudionika iz dvadeset europskih zemalja u kapeli samostana Školskih sestara franjevki u Arbanasima u Zadru. U susavlju svećenika sudionika tog susreta, misu je predvodio vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj. Na susretu pod geslom "...I uzme noću dijete i majku njegovu te krene" (Mt 2,14) sudjeluju nacionalni animatori Papinskog misijskog Djela svetog Djetinjstva, među kojima je i Baptiste Ralamboarison, generalna tajnica Papinskog misijskog djela svetog Djetinjstva iz Vatikana. To su misionari isključivo u radu s djecom. Ti animatori ne žive u misijskim zemljama, nego u svojim europskim zemljama gdje žive, rade misijsku animaciju djece. Oni su priznati dio mjesnih Crkvi koje su im povjerile dužnost da u zemljama otkud dolaze animiraju baš taj, misijski pastoral za djecu. Ta djeca postaju mali misionari, djeca za djecu, kako se kaže u Djelu svetog djetinjstva. „Našoj djeci pomažemo da shvate da postoje njihovi vršnjaci u dalekim misijskim zemljama koji nemaju iste duhovne ni materijalne uvjete kao oni. Našu djecu u Europi potičemo, odgajamo da imaju veliko srce za svoje vršnjake diljem svijeta, da imaju osjećaja za misije, i to najmlađe“ rekao je vlč. Štefan.

Prije mise, svatko se osobno predstavio i ispred oltara položio dar koji je donio sa sobom iz svoje zemlje, a povezan je za misijski pastoral kojim se sudionici bave i njima osobno znači u životu. Tako je predstavnik Njemačke donio fotografiju križa koji je napravljen od dijelova brodova izbjeglica koji su se bili naplavili u Lampedusi. Neki su donijeli krunicu, ruksak, kip majke i djeteta, (u Engleskoj i Irskoj je 6. ožujka Dan majki), komad misijske odjeće i drugu posebnost koja povezuje animatore u njihovom djelovanju za djecu u misijama.

Tema odabrana za susret u Hrvatskoj su djeca izbjeglice. „Među ljudima koji zadnjih mjeseci prolaze kroz Europu puno je djece. Raspravl-

jat ćemo što se događa u dušama te male djece koja su s roditeljima ostavila domove. Kad vidiš suze te djece i različite žice, gdje djeca gledaju kroz te rupe na žicama, kad vidiš to siromaštvo djece koja su morala ostaviti ognjišta, roditelje... Mnogi od njih i nemaju roditelje i došli su k nama. Kako se odnositi prema toj djeci? U tim dalekim zemljama ima jako puno migracija. Puno djece stalno mora nekuda ići. Što se događa u tim dušama? Moramo imati dužnost brinuti za tu djecu koja su došla preko ljudi s Bliskog Istoka i iz Afrike. Moramo se pobrinuti za tu djecu. To je jedan od misijskih poticajima koji želimo dati susretom u Hrvatskoj“ rekao je vlc. Štefan.

Svaka zemlja ima svoje iskustvo u tome. Puno odraslih brine se za odgoj djece u svakom pogledu, pa i u kršćanskom. U puno župa diljem Hrvatske i u BiH mnogi vjeroučitelji, redovništvo i svećenici puno ulažu u misijsku svijest hrvatske djece, rekao je vlc. Štefan, da se ne brinu samo za svoje vršnjake u njihovim mjestima, nego da se brinu za te daleke ljude. Sve je počelo krajem 19. st., kad je jedan francuski biskup organizirao tamošnju djecu u svojoj dijecezi da pomognu njihove vršnjake u Kini. „U Hrvatskoj se taj pastoral, djeca za djecu, Djelo svetog djetinjstva, najviše odvija za vrijeme došašća, a glavni događaj za to misijsko djelo je blagdan Sveta tri kralja. To smo pokušali animirati i iz godine u godinu sve više župa i škola, djece, sudjeluje u različitim animacijama koje predlažemo, da bismo ih odgojili da budu misionari drugih vršnjaka. Moramo pohvaliti vjeroučitelje, svećenike i redovnice, redovnike a i roditelje koji puštaju djecu za takav kršćanski odgoj, odgoj s mišljem na vršnjake koji žive u misijama“ rekao je vlc. Štefan, dodavši kako su i mediji na toj strani, jer kad je dijete u pitanju, nitko ne može ostati ravnodušan. Taj se pastoral i rad poboljšava u

svim zemljama. Na susretu u Zadru će se razmjeniti iskustva u tom radu. „Nadahnjujemo se uspjesima drugih, ali imamo i mi nešto reći. Moramo djecu odgajati da imaju srca za druge. Samo će tako moći nastaviti, kad odrastu, nastaviti živjeti za druge. Sve počinje od kolijevke, od djece. Mi u Hrvatskoj još imamo sreću da imamo djecu, koliko god govore da nestajemo, da nema djece, slažem se. To je tužno. Opet, imamo dojam da imamo djecu i da nije baš sve tako crno. Drugdje ih nema toliko. To je poticaj za nas, ne možemo se baviti time da samo njima bude dobro. Moramo ih odgajati da postoje i drugi ljudi, njihovi vršnjaci, kojima nije tako lako kao što je njima. Unatoč siromaha kod nas, ipak imamo djece“ rekao je vlc. Štefan.

Tragom evanđeoskog navještaja prisopodobe o ocu i dva sina na misi, vlc. Štefan je rekao kako je Isus to ispričao kako bi svojim slušateljima u ono vrijeme rekao da treba uvijek praštati i imati razumijevanja za druge. To je problematika koja nastaje između oca, roditelja i djece. „To je, dakle, već postojalo u Isusovo vrijeme, inače Isus to ne bi ispričao. Već je i u ono vrijeme bilo kompleksno, nisu bili jednostavni odnosi u obiteljima, uvijek je postojalo pitanje kako s djecom, što s djecom. Kakvi moraju biti roditelji, a djeca reagiraju svatko na svoj način“ rekao je vlc. Štefan, istaknuvši prikladnost te prisopodobe za temu susreta, a to je obitelj. „Isus objašnjava i ulogu roditelja, je li otac svoju ljubav i oprost dao prebrzo i previše. Isus kaže, nije. Nikad nije previše ljubavi i previše darivanja. Iako to možda ne znamo koristiti, naš Otac nam želi pomoći. Svi smo misionari, očevi, majke, djeca. Biti misionar može biti svatko tko ima vjeru, treba biti vjeran do kraja, kako potvrđuju toliki misionari, do mučeništva do sadašnjih dana, diljem svijeta“ rekao je vlc. Štefan.

Ovo je prvi put da se taj susret, koji se inače održava svake dvije godine, organizira izvan Luxemburga. „Doživljavam to kao posebnu milost. Mogla se predložiti bilo koja zemlja za održavanje susreta misijskih animatora djece iz Europe. Mislio sam da je dobro da ja predložim Hrvatsku. Kad smo prošle godine u

Rimu imali generalnu skupštinu ravnatelja za misije iz cijelog svijeta, tada su rekli da sljedeći susret više neće biti u Luksemburgu. Pitali su tko bi to preuzeo. Ja sam odmah rekao, „Croatia“ rekao je vlc. Štefan. Organizacija takvog događaja traži i puno žrtve, angažmana, duhovnih i materijalnih doprinosa. „Ne gleda se uvijek dobrohotno, može se reći, što sad toliki posao. No dobro koje ćemo postići tim susretom na planu Hrvatske, Europe i svijeta, o čemu će se govoriti u domovinskoj Crkvi u Hrvatskoj, daleko je veće od svake žrtve u organizaciji“ rekao je vlc. Štefan.

Ti susreti pastoralnim djelatnicima donesu novi polet u misijskoj animaciji djece, a 1973. g. započeli su ih Njemačka, Belgija, Francuska, Luksemburg, Nizozemska i Švicarska, kako bi surađivale u misijskoj animaciji djece. Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela je ustanova Katoličke Crkve koja pomaže djelovanje misionara u misijskim zemljama Afrike, Azije, Južne Amerike i Oceanije. Ima četiri ogranka: Djelo za širenje vjere, Djelo svetog Petra apostola, Djelo svetog Djetinjstva i Misijska zajednica, čime djeca svojim djelovanjem i kreativnim akcijama pomažu vršnjacima u misijskim krajevima.

ZADAR: 'HOD ZA ŽIVOT' INICIJATIVE '40 DANA ZA ŽIVOT'

‘Hod za život’ je molitveno svjedočka akcija inicijative ’40 dana za život’ održana u Zadru u subotu 5. ožujka. Susret je počeo okupljanjem sudionika ispred Opće bolnice Zadar, a hodnja je nastavljena kroz Park Vladimira Nazora, preko Trga pet bunara, Širokom ulicom do katedrale sv. Stošije, gdje je mons. Josip Lenkić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije, sudionicima uputio završni blagoslov s križem.

Molitvu žalosnih otajstava krunice u hodnjim gradom predvodio je mons. Ivan Mustać, povjerenik za crkvene pokrete i udruge Zadarske nadbiskupije.

Svaka desetica moljena je s određenom nakanom: za svako začeto dijete i za duše pobačene

djece te njihove majke i očeve, za obitelji koje teško žive, obitelji s brojnom djecom, obitelji koje imaju teškoća s djecom ili s plodnošću; za djecu koja nemaju roditelje i obitelj, da se nađu u obitelji koja će usvojiti djecu, da mogu živjeti u kršćanskoj obitelji i primiti ljubav i vjeru. Molilo se i za stare, bolesne i nemoćne, da hrvatski narod ne pristane na prekid života nerođenih niti na prekid života starih, nemoćnih i umirućih.

Molilo se i za mlade, da prepoznaju svoje zvanje i na što ih Bog poziva da se ostvare, a oni koji žele bračni poziv da prime Božji dar u svom supružniku. Molilo se i Bogu zahvalilo za udomitelje i posvojitelje, za udomljenu i posvojenu djecu, da Gospodin zalijeći njihove rane napuštenosti od strane bioloških roditelja. Bogu se zahvalilo za sve dobro što čine liječnici i medicinsko osoblje u posredovanju dolaska na život, ali i za sve koji čine pobačaj, da se obrate i odvrate od tog čina. Molilo se i za upravitelje država i zakone koji neće legalizirati pobačaj i podržavati kulturu smrti.

„Vjerujemo da nas je Bog stvorio na svoju sliku i priliku, a ova je hodnja još jedno svjedočanstvo kao poticaj na otvorenost životu intenzivnim govorom u Crkvi kroz korizmeno vrijeme, molitvu, post i djela milosrđa. Iskustvom hoda

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

za život pogodili smo vrijeme, kasno subotnje prijepodne kad je najveća frekvencija i koncentracija ljudi u središtu grada, i to baš roditelja s djecom. Nismo protestirali, nego molili za blagoslov i život. Bilo je žena, mladih ljudi, trudnica i ostalih ljudi koji su molili zajedno s nama, usput“ rekao je mons. Mustać u završnom obraćanju u katedrali, zahvalivši svim sudionicima.

Na početku molitvenog hoda bio je križ kojeg je nosio Marin Paripović. Sudionici su u rukama nosili plakate s natpisima i porukama: Ja ču te iscijeliti, rane ti zaliječiti, riječ je Jahvina (Jer 30,17); To čedo stvorilo je Nebo; Trebam tebe, ne mogu bez tebe, bori se za mene; Trudna si, Ne boj se, možeš dobiti pomoći na 047 631 136, udruga Betlehem; Od svih odluka koje sam donijela u životu, za jednu se nikad nisam pokajala, da postanem majka; Život je dragocjen, brani ga.

Dirljivo je i dostojanstveno bilo vidjeti poštovanje koji su povorci molitelja izrazili i ulični svirači koji od Narodnog trga i Kalelargom sviraju na nekim mjestima. Čim su čuli pjesmu i molitvu molitelja, sami su odložili svoje instrumente i dostojanstvenim držanjem i šutnjom podržali sudionike prestavši sa svojim sviranjem.

„Željeli smo napraviti nešto za grad, da ga podignemo ‘malo na noge’, da blagoslovimo grad i sav svjetovni teritorij, da se pozovu i drugi molitelji u prilog podrške životu. Poseban je znak kad ljudi vide obitelji s djecom, da je moguće s djecom ići u procesiju, djeca su mirna, mole i mogu imati ohrabrenje na taj način“ rekla je koordinatorica zadarske inicijative ’40 dana za

život’ Štefica Paripović, istakнуvši da je sve više molitelja pred Općom bolnicom Zadar i ubiru se blagoslovi.

U svijetu je spašeno više od sto života tijekom ove korizmene akcije, a u Hrvatskoj oko dvadeset života. „Vidimo po ljudima, reakcijama kad se s nekim razgovara, da se ta svijest mijenja. Sada ljudi razgovaraju, žele razgovarati, dolaze sa svojim iskustvima, žele se otvarati, pričaju o tome, kažu moja je prijateljica učinila pobačaj dok je bila mlada, pa se sad kaje. Ili, jedna žena je bila usamljena ali nije učinila pobačaj.“

Važno je da se ljudi otvaraju, da žene mogu priznati, da se mogu pokajati, zatražiti oprost od Boga, da mogu postati svjesne toga a da ih to ne muči. To je sindrom, depresija, neke žene niti ne prepoznaju od čega im dolazi loše stanje u kojem se zateknu“ rekla je Štefica istakнуvši da je i ta izvanska akcija održana u prilog životu, kao poticaj obiteljima i svim ljudima da se otvore životu. Jedna majka je rekla da je znala za bolest svoga sina u trudnoći, tada bi bila pobacila. Nije znala, rodila ga je i sad joj je veliki blagoslov. Mnoge majke se odluče za pobačaj iz straha od neizvjesnosti i onoga što nosi bolest djeteta. Ova korizmena kampanja je s posebnom nakanom za djecu s Down sindromom.

MISNO SLAVLJE U KATEDRALI SV. STOŠIJE ZA SUDIONIKE EUROPSKOG SUSRETA MISIJSKIH ANIMATORA DJECE

Crkva je po naravi misionarska, misije su njena trajna i aktualna stvarnost, poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi misnog slavlja koje je predvodio u ponедjeljak 7. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru na kojem su sudjelovali sudionici Europskog susreta misijskih animatora djece koji se do 9. ožujka održava u Zadru. Suslavili su vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj, don Mladen Kačan, povjerenik za misije Zadarske nadbiskupije te svećenici sudionici susreta, kao i nekoliko zadarskih svećenika.

„Susret europskih misijskih animatora svjedoči bogatstvo duha služenja, misionarenja i potiče da razmišljamo o otajstvu Crkve, bogatstvu

koje Katolička Crkva pruža svim ljudima. Biti katolik ne znači samo ne biti pripadnik neke druge religije, nego podrazumijeva biti katolik u različitosti, biti jedno i zajedno u različitosti. To bogatstvo očituje taj susret okupljanjem oko oltara predstavnika iz različitih naroda Europe i šire. Pružaju nam otajstvo i osjećaj kako je lijepo biti članom takvog zajedništva, članom velikog otajstva Crkve koju nam je Isus ostavio, u kojoj živimo, od koje živimo i s kojom se ponosimo“ istaknuo je mons. Puljić, zahvalivši svim misionarima diljem svijeta koji svojim svjedočkim i mučeničkim življenjem do sadašnjih dana, do polaganja i vlastitog života smrću, izgrađuju, oplođuju i šire otajstvo Crkve.

Nadbiskup je izrazio priznanje misijskoj animaciji u svijetu, navodeći četiri Papinska misijska djela koje ima Kongregacija za evangelizaciju naroda. To su Djelo za širenje vjere, nastalo u Lyonu 1822. g., kojem je svrha poticati kršćane da molitvom, žrtvom i novčano pomažu širenje vjere u misijama (Misijska nedjelja). I Djelo Svetog djetinjstva nastalo je u Francuskoj 1843. g., s nakanom promicanja misijske svijesti djece, što se osobito upriliči uz Bogojavljenje. To je Djelo u Hrvatskoj bilo nazočno već 1882. g. u Dubrovniku.

Svrha Djela sv. Petra apostola nastalog u Francuskoj 1889. g. je odgoj i školovanje svećenika u misijskim područjima. Misijska unija nastala u Italiji 1916. g. ima za cilj da svećenici, redovnici i redovnice te drugi članovi Božjeg naroda budu misijski usmjereni. Ta Kongregacija ima i sveučilište u Rimu ‘Urbaniana’ s različitim institutima, fakultetima te brojnim institutima diljem svijeta, kao i svoju novinsku agenciju

Fides s dnevnim biltenom vijesti na svjetskim jezicima.

„Bogu hvala što je održan Drugi Vatikanski sabor koji je izdao konkretne pastoralne smjernice i osobito dekretom o misijama, Ad gentes, otvorio nove horizonte. Posvijestio je još više odgovornost mjesnih biskupija, uveo mogućnost slanja svećenika, redovnika, laika i obitelji u misijske krajeve, potaknuo stvaranje misionarskih društava na nacionalnoj i međunarodnoj razini kao pomoć u evangelizaciji svijeta. To su temelji za misijsku aktivnost kao trajnu i aktualnu stvarnost Crkve, osobito u mjestima nekadašnjih kršćanskih područja zapadnog svijeta, gdje zbog vjerske ravnodušnosti izgleda kao da Bog iščezava, a živi se i radi kao da Boga nema“ rekao je nadbiskup Puljić.

Podsjetio je kako je sv. Ivan Pavao II. prigodom 25. obljetnice koncilskog dekreta Ad Gentes, 1990. g. objavio encikliku ‘Redemptoris Missio’ o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, gdje je napisao kako treba upregnuti sve crkvene snage u smjeru nove evangelizacije i misija ad gentes. Nitko od Kristovih vjernika, nijedna od crkvenih ustanova ne može izmaknuti toj najvišoj dužnosti, naviještati Krista svim narodima svijeta. „Neka susret Europskih misijskih animatora djece probudi u svima nama svijest o misijskom poslanju Crkve. Zahvalujem organizatorima što su odlučili prvi put održati svoj susret izvan Luxemburga, i to u Zadru, u Hrvatskoj“ rekao je mons. Puljić.

Nadbiskup je istaknuo kako je Drugi Vatikanski Sabor ostavio dojam o Katoličkoj Crkvi, sabranoj u Rimu iz svih dijelova svijeta, kako nadilazi nacionalne i europske okvire. Ona je sveopća zajednica Božjeg naroda. Uz primat Božje Riječi, na Saboru je naglašena važnost ekumenizma i misionarskog duha i potaknut dijalog s drugim religijama i kulturama svijeta. „Budući da je sve to prouzročilo velike promjene u samoj Crkvi, neki je sudionik Sabora usporedio te promjene s malim zemljotresom. Ali ne s onim koji razara i uništava, nego s potresom uskrsne zore kad je ispod odvaljenog kamena Gospodin ustao. Crkva je na Saboru rekla u što vjeruje i što misli o sebi. Ali je kazala

i što misli o svijetu koji bježi od Boga i kojem treba navijestiti Kristovo evanđelje.

O tomu je osobito progovorila u dekretu o misijskoj djelatnosti Crkve Ad Gentes (7. prosinca 1965.) koji je najveći između devet objavljenih dekreta. U njemu su izložena doktrinarna načela i objašnjena suradnja i misijska djelatnost“ rekao je nadbiskup Puljić, istaknuvši da je stvaranje dekreta dugo trajalo. Imalo je sedam redakcija. „Ali glasovanje je bilo vrlo povoljno: 2 394 su glasovala za, a samo pet protiv. Nijedan drugi saborski dokument nije imao takvu jednoglasnost. Biskupi su u dekretu progovorili o misijama, o Očevoj zamisli spašavanja ljudi po Isusu, konačnom proroku i jedinom Otkupitelju čovjeka. A Crkva kao Kristovo produljeno utjelovljenje u vremenu ‘po naravi je misionarska’ (AG 2) i valja joj biti i ostati u takvom misionarskom stanju“ poručio je zadarski nadbiskup. Podsjetio je i kako je 2007. g. bio domaćin Djelu svetog djetinjstva u Dubrovniku kad je održana četvrta Konferencija Papinskih djela svetog Djetinjstva zemalja Mediterana i istočne Europe.

Misno slavlje pjevanjem su obogatili zadarski sjemeništari Zmajevića i župni zbor mladih katedrale sv. Stosije, a u tamburaškoj pratnji sjemeništara, radi stranih sudionika, pjevali su i pjesme na engleskom jeziku.

EUROPSKI SUSRET MISIJSKIH ANIMATORA DJECE: BIBLIJSKO GLEDIŠTE ODNOŠA CRKVE PREMA IZBJEGLICAMA

Markus Offner, predsjednik Europskog vijeća za misijsku formaciju djece (CEME), prvog radnog dana Europskog susreta misijskih animatora djece u Zadru u ponедjeljak 7. ožujka u dvorani hotela Kolovare u Zadru izlagao je o glavnoj temi tog susreta: novi izazov za pastoral Crkve i svjedočenje Kristovog lica u odnosu s pridošlima s Bliskog istoka i Afrike. Naziv Offnerovog izlaganja je Situacija s maloljetnim izbjeglicama i njihovim obiteljima u Europi i svijetu. Nakon 60 milijuna izbjeglica poslije Drugog svjetskog rata, nikad kao sada nije bilo ovoliko izbjeglica. Reakcije u Europi su različite i kontradiktorne. Neki grade barijere, a drugi propovijedaju kulturu dobrodošlice i integracije. „Izbjeglička kriza je poput katalizatora u našim državama. Ona izvlači najbolje u mnogim ljudima koji brinu o izbjeglicama. U drugima ta situacija izaziva porast mržnje koja se izražava na Internetu, ali i paljenjem izbjegličkih centara te fizičkim nasiljem“ upozorio je Offner, upitavši znači li naš kršćanski identitet u trećem mileniju marginalizaciju i isključivanje ljudi drugih religioznih i kulturoloških uvjerenja, ili nam naša vjera daje ideje kako bismo trebali reagirati u toj situaciji. „Ne mogu vam ponuditi političku ili sociološku analizu situacije, bez obzira koliko ta pitanja mogu biti važna za naš europski identitet“ rekao je Offner.

U želji da se pomogne djeci da dožive poruku o Božjoj ljubavi za cijelo čovječanstvo, izložio je četiri gledišta o temi bijeg i izbjeglice: biblijski, pogled Katoličke Crkve, praktični i svoj osobni pristup. Biblijsko gledište počeo je isticanjem činjenice tri mudraca koji su oputovali s Istoka, gdje sad u Iraku i Siriji ljudi umiru u strašnim uvjetima, a tisuće godina kršćanskih korijena čupaju se iz svog tla, kako bi slijedili zvijezdu i pronašli dijete Isusa u Betlehemu. „Isus je dijete izbjeglica koje je provelo prve godine svog života u stranoj zemlji, u nepoznatom okruženju, s drugačijim jezikom, drugačijim navikama i ponašanjima, drugačijom religijom, iako je, barem, imao oba svoja roditelja. Ista se

stvar dogodila, i još uvijek se događa, milijuni ma djece i njihovim obiteljima sve do današnjih dana“ rekao je Offner, primjenjujući kriterij biblijske tradicije za sadašnji susret s izbjeglima. U teološkom smislu, evanđelist Matej povezuje Isusovo iskustvo iz djetinjstva s povijesnim iskustvom Izraelskog naroda. Božji ‘hodočasnički narod’ često su bili Božji prognani narod. Kako neka sredina može biti mjesto različitih događaja, pokazao je na primjeru Egipta koji je u Josipovoj priči bio utočište, kasnije je Egipat postao simbolom represije, a u priči o Postanku mjesto iz kojeg je Bog spasio svoj narod.

Offner je istaknuo i iskustvo progonstva u Babilon koje je bilo odlučujuće u povijesti Izraelskog naroda. Za vrijeme progonstva Izraelci su se pitali što su učinili, zašto se ta katastrofa dogodila i što im Bog u toj situaciji pokušava reći. Tu se nalazi i zapovijed da se osigura utočište strancu u svim trima velikim skupinama zakona u Starom/Novom Zavjetu: “Ako se stranac nastani u vašoj zemlji, nemojte ga ugnjetavati. Stranac koji s vama boravi neka vam bude kao sunarodnjak; ljubi ga kao sebe samoga. Ta i vi ste bili stranci u egipatskoj zemlji.” (Lev 19, 33-34, usp. Izs 22, 20 i Pnz 23, 16). Govoreći o biblijskom primjeru neprijatelja kao Božjeg poslanika, Offner je ukazao na Knjigu o Ruti koja poseban naglasak ima na priču o izbjeglištvu: Ruta, mlada strankinja, postala je supruga skrbnika-otkupnika starije Židovke Naomi i bila je prabaka Kralja Davida. Poput Abrahama i Sare, cijeli Jakovljev naraštaj bio je prisiljen otići iz zemlje kako bi pobegli od gladi. Ali strana zemlja pokazala se kao mjesto smrti. „Evanđelist Matej govori da mudraci dolaze iz smjera gdje dani počinju jer su vidjeli izlazak nove zvijezde.

Tekst povezuje misterij rođenja djeteta Isusa i njegovo univerzalno značenje. Time se Matej povezuje sa Starim Zavjetom: astronomi, ‘pogani’ učenjaci bili su također sredstva u Božjem planu spasenja. To je još jedna paralela s Knjigom o Ruti: Bog ima poruku za nas, koju šalje preko ljudi za koje se ne čini da pripadaju među nas, koji dolaze izdaleka, koji čak nisu iste vjeroslovni. Moramo ih susresti s poštovanjem, mogli bi biti Božji poslanici“ istaknuo je Offner, dodavši da se to gledište može naći i drugdje u Novom Zavjetu.

Istaknuo je prispopobu o dobrom Samarijancu koji je postao sinonim za milosrđe. Srž prispopobe za Isusa bila je u činjenici da je Božju volju izvršio stranac. „Ljudi, svećenik i Levit od kojih se očekivalo da će tako učiniti, nisu poštovali temeljne zapovijedi o ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Samarijanac je podsjetnik na to. Samarijanac je tuđinac, strano lice. Izraeleci su gledali Samarijance kao ljude koji su zastranili od prave vjere te su ih omalovažavali i prezirno se odnosili prema njima. Isus svoju objavu povezuje direktno s onom iz Starog Zavjeta i postavlja izazov: Božje djelo spasenja nije ograničeno samo na one koji ga glasno i javno priznaju. Opet upravo narod iz nekog drugog, stranog okruženja, čini stvarnim Božji plan spasenja za sve. Čak i stranci i izbjeglice mogu biti Božji poslanici“ poručio je Offner.

Predavač je govorio i o gledištu neotuđive osobne vrijednosti za svaku izbjeglicu. „Poistovjećivanje Sina Čovječjeg s ‘najmanjim od ovih’ (Mt 25,40) upućuje na neotuđivo dostojanstvo svake osobe te se logično odražava i u učenju Crkve. U svojoj poruci za 99. svjetski

dan migranata i izbjeglica 2013. g., papa Benedict XVI. rekao je da je svaki migrant ljudsko biće koje ima neotuđiva temeljna prava koja bi trebala biti ispoštovana u svakoj situaciji“ rekao je Offner.

Papa Franjo kaže da je evangelizacija razlog postojanja Crkve, ona je pozvana izaći iz same sebe i ići na granice, ne samo zemljopisne, nego na granice ljudskog postojanja. I njegovo prvo putovanje bilo je na talijanskom otoku Lamпедusa gdje se susreo s izbjeglicama i odao počast stradalima na moru. Tada je pozvao na molitvu i za one koji donose anonimne društveno-ekonomske odluke koje otvaraju vrata takvim dramatičnim događajima. Offner je istaknuo i poruku iz zajedničke izjave njemačkih i afričkih biskupa da je svaka osoba stvorena na sliku Božju i ima neotuđivu vrijednost vrijednu pozornosti u svim područjima i pod svim uvjetima: u međuljudskim i međunarodnim odnosima, u ekonomskom i društvenom životu naroda. „Svi pripadamo jedinstvenoj ljudskoj obitelji. Svi imaju neotuđiva prava. Kad god i gdje god su temeljna ljudska prava ugrožena i nepoštovana, Crkva mora dići svoj glas“ poručio je Markus Offner u svom izlaganju biblijskih i crkvenih smjernica u odnosu prema izbjeglima i prognanim.

SUSRET APOSTOLSKOG NUNCIJA ALESSANDRA D'ERRICA I SUDIONIKA EUROPSKIH MISIJSKIH ANIMATORA DJELA SVETOG DJETINJSTVA

Apostolski nuncij u Hrvatskoj mons. Alessandro D'Errico susreo je u utorak 8. ožujka sudionike Europskog susreta misijskih animatora djece u Zadru. Cjelovečernjem druženju u župi sv. Ante Padovanskog na Smiljevcu u Zadru prethodilo je koncelebrirano misno slavlje koje je u smiljevačkoj župnoj crkvi sv. Ante predvodio nuncij D'Errico. Suslavili su svećenici sudionici susreta i nekoliko zadarskih svećenika, među kojima i domaćin, smiljevački župnik i povjerenik za misije Zadarske nadbiskupije, don Mladen Kačan. Na kraju mise susretu se pridružio i zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Kao papin predstavnik, nuncij je srdačno pozdravio i razmijenio dojmove s generalnom

tajnicom Papinskog misijskog djela svetog djetinjstva, Baptiste Ralamboarison. U misi su sudjelovali brojni smiljevački župljeni, koji u tako velikom broju pohode i nedjeljna slavlja, što je bio još jedan znak srdačne dobrodošlice i podrške gostima iz Europe od strane domaćih vjernika.

Nuncij je rekao kako je rado i sa zadovoljstvom prihvatio predvoditi tu misu jer se sa zahvalnošću Bogu sjetio svojih napornih godina koje je proveo u misijskim zemljama u različitim dijelovima svijeta. Zahvalio je sudionicima za dragocjenu službu koju obavljaju za misije, zauzimajući se za oživljavanje i suradnju na misijskom polju, kako bi donijeli evanđelje dalekim narodima, a osobito djeci, u svaki dio zemlje. Nuncij je istaknuo da i taj zadarski susret europskih animatora treba svakome biti ponovni poziv na meditaciju o univerzalnom poslanju Crkve i hitnosti novog razdoblja evangelizacije. „Nakon Drugog vatikanskog sabora, pape su posvetili evangelizacijskom djelovanju Crkve važne dokumente i značajan dio svoje službe. Od početka svog papinstva i papa Franjo je istaknuo hitnost evangelizacije i radost evangeliziranja kao temeljnu dimenziju Crkve. U Evangelii Gaudium – Radost Evanđelja, papa stavlja Isusovo misionarsko poslanje u temelj svog pastoralnog programa“ rekao je nuncij D'Errico, podsjećajući na Isusove riječi prije nego će se vratiti Ocu: Idite, učinite mojim učenicima sve narode, krstite u ime Oca i Sna i Duha Svetoga (Mt 28,19). „Na susretu europskih misijskih animatora osjećamo da su te riječi upravljenje nama. Svi smo pozvani osjetiti se uključenima, zauzeti se i dobro iskoristiti primljene talente“ potaknuo je nuncij D'Errico.

U odgovoru na pitanje što možemo učiniti da bismo živjeli evangelizacijsku zauzetost prema viđenju i smjernicama pape Franje, odgovor su tri područja u kojima se može razvijati to djelovanje. To je područje redovitog pastoralala koje se odnosi na vjernike koji redovito dolaze u župne zajednice. To se osobito odnosi na zemlje duge kršćanske tradicije, poput Hrvatske i zemlje sudionice tog susreta. „I njih Isus traži da idemo. To znači graditi Crkvu koja izlazi, koja se ne ograničava na to kako bi sačuvala ono

što je baštinila od prošlosti. Papa je vrlo jasan: traži promjenu mentaliteta. Više nije vrijeme kad možemo misliti samo na to kako ćemo sačuvati ono što još uvijek imamo. Vrijeme je da zasučemo rukave i da se pokrenemo“ istaknuo je nuncij, dodavši da su zajednice pozvane ići širom svijeta, i na Isusov poziv svjedočiti radostan navještaj Evandželja, pokazujući otvorenost, dijalog, razumijevanje i da nikom ne budu zatvorene. „Papa Franjo kaže da moramo dati prednost periferijama svijeta, društvenim slojevima kojima je više potrebno potpore i utjehe. Svima trebamo biti instrumenti Božjeg milosrđa, njegove nježnosti i ljubavi prema svakom čovjeku“ potaknuo je nuncij. Drugo područje evangelizacije je povezano s tim prvim, a odnosi se na one koji su daleko, ne žive poslanje koje su primili krštenjem i koji su iz različitih razloga agnostici, ateisti, ravnodušni na Isusovu ponudu. „I to područje traži veliku pažnju naših zajednica. Ako želimo biti vjerni posljednjim Isusovim riječima, ne možemo se ograničiti samo na promatranje te tužne pojave. Moramo imati hrabrosti i apostolskog žara ići širom svijeta, biti prisutni, učiniti prvi korak, na načine koje će svakom od nas savjetovati Duh Sveti. Sve mora biti praćeno snažnom molitvom, kako bi ta naša braća mogla ponovno otkriti radost vjere i susreta s Bogom“ potaknuo je nuncij D'Errico. Osobito misijsko područje je naviještanje Radosne vijesti onima koji još nisu upoznali Isusa ili su ga uvijek odbijali. „Još uvijek je puno dijelova svijeta gdje žive osobe koje ne poznaju Isusa. Naše zajednice ne mogu a da ne ukažu na potrebu i hitnost poslanja, ići i nuditi i njima radost Evandželja. Duh Božji redovito nadahnjuje puno velikodušnih osoba da ostave svoju domovinu, poput Abrahama i da idu u daleke zemlje“ rekao je apostolski nuncij.

Istaknuvši da Hrvatska ima veliku misijsku tradiciju koja se i danas nastavlja, mons. d'Errico je potaknuo na zahvalu Bogu za mnoge misionare Hrvate koji djeluju u dalekim zemljama: svećenike, redovnike, redovnice i vjernike laike. „Iz vlastitog iskustva, zbog godina koje sam proveo u misijskim zemljama, znam da život misionara nije uvijek lagan: zbog različitosti kultura i običaja, nedostatka sredstava i osoblja, zbog toga što žive i nekad podnose vlastita

progonstva. Iz osobnog iskustva znam također koliko je važna molitva i potpora Crkava koje šalju svoje misionare. Zbog toga želimo posebno moliti za naše misionare i jamčiti da ćemo nastaviti davati i materijalnu potporu njihovom misijskom djelovanju“ naglasio je nuncij. Pod tim vidom može se shvatiti san pape Franje o kojem govori u Evangelii Gaudium: „Sanjam jedan misijski izbor, sposoban preobraziti svaku stvar“. To znači Crkvu u pokretu, koja se otvara horizontima svijeta, službi zajedništva i kulturi susreta. Crkva otvorenih vrata, simbol svijeta, prijateljstva i povjerenja, Crkva koja nastoji navijestiti i svjedočiti radost Evandželja. „To je san koji želimo prihvati bez rezerve, zajedno s biskupima koji slijede pastoralne upute koje Sveti Otac daje svojim naukom i svojim primjerom života. Molite da se ostvari taj papin san, koji je i Kristova želja, misionarska Crkva“ potaknuo je nuncij.

Na osobit način obratio se i brojnoj djeci koja su animirala pjevanje misnog slavlja, da podrže djecu diljem svijeta pomažući svojim molitvama i prilozima misije. Nažalost, mnogi nemaju uvijek mogućnosti živjeti kršćanski život, učiti, obući se, nedostaje im materijalno, dati im ono što im se mora dati“ rekao je nuncij, podsjetivši kako je, dok je bio apostolski nuncij u Pakistanu, tek sto eura na godinu dovoljno da se studentu osigura cjelogodišnja školarina. Ocenjenivši da susret europskih animatora za djecu potiče sve da radosno daju doprinos djeci da imaju mogućnost živjeti u punini, mons. D'Errico je potaknuo na molitvu da se ljubljena Crkva u Hrvatskoj u misionarskoj osjetljivosti po kojoj se raspoznae nadahnjuje, pokreće i podupire zauzetost za novu evangelizaciju. To je hitnost

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

i potreba u redovitom pastoralu i u dužnoj brižljivosti za one koji su daleko. „Želimo moliti kako bi se upozoravalo što više na hitnost preobrazbe mentaliteta, kako ponavlja papa. To znači da trebamo biti otvoreni djelovanju Duha Svetoga koji pokreće Crkvu, s velikodušnošću i hrabrošću, bez zabrana, straha i bez toga da se vraćamo na komotan pastoralni kriterij ‘uvijek se tako radilo’“ rekao je apostolski nuncij Mariji, Majci Crkve koja evangelizira i Zvijezdi nove evangelizacije povjerio je rad tog važnog crkvenog događaja u Zadru. „Mariju molimo da nam pomogne reći s radošću i punom raspoloživošću naš ‘Da’ na Isusov poziv, kako bi ponovno odzvanjala Radosna vijest u našem djelovanju. Preko nje molimo nebeskog Oca koji nam je poslao Sina Isusa i nastavlja djelovati među nama snagom Duha Svetoga, da se radost Evandelja poveća u našim zajednicama i da nijedan rubni dio, periferija, ne bude liшен njegovog svjetla“ zaključio je nuncij D'Errico.

PRIGODAN PROGRAM MALIH MISIONARA NA SUSRETU EUROPSKIH ANIMATORA DJECE

Sudionici Europskog susreta misionara Djela svetog djetinjstva oduševljeno su pozdravili i zahvalili za sadržajni i bogati program koji su im u dvorani pastoralnog centra župe sv. Ante Padovanskog na Smiljevcu u Zadru priredila djeca aktivna u pastoralu za misije. Europski sudionici su rekli da je to prvi takav susret gdje su ih organizatori kao domaćini odveli u župu biskupije domaćina i susreli ih s djecom koja su pokazala veliki žar u svom svjedočenju vjere. To ih je iznenadilo a doživjeli su kao veliku podršku svom radu koji je usmjeren baš na djecu. „To je nešto jedinstveno i nezaboravno što ste nam priredili“ poručili su sudionici susreta, duboko zahvalivši na mogućnost da susretu domaće vjernike i djecu koja imaju osjećaj za misije, jer su upravo djeca njihov fokus djelovanja. Svi sudionici su rekli da je domaćinstvo doživljeno u Zadru izazov za nivo koji će ‘trebat’ održati i pokazati i sljedeći susreti CEME-a u drugim zemljama. Uz otvorenost smiljevačkog župnika Mladena Kačana, najveća i osobita zahvalnost za sve što su sudionici doživjeli upućena je vlč. Antunu Štefanu i Ines Šoša Meštrović iz

Nacionalnog misijskog ureda u Hrvatskoj, koji su pohvaljeni za izvanrednu organizaciju svega i osmišljene sadržaje kojih su bili dio tijekom četiri dana svog rada.

Djeca su predstavili plodove misijske animacije koju provode u svojoj župi, ali je to znak i djelovanja misionara djece u cijeloj Hrvatskoj, što sve čine kako bi pomogli misijsko djelo Crkve. „Mi djeca nismo zaposleni, ne zarađujemo novac, pa ne možemo darovati puno. No, zato od srca darujemo svaki novčić koji odvajamo od džeparca što nam ga daju naši roditelji, djedovi i bake, stričevi, ujaci i tete, znajući da na taj način pomažemo djeci u misijskim krajevima, koji imaju puno manje nego mi“ poručile su voditeljice programa koji su sve poruke cijelog susreta izrekli i na engleskom jeziku. Susret su pripremili angažirana laikinja Ivana Knežić, Ana Atelj koja je prevela sav tekst obraćanja gostima na engleski i s. Antonela Malenica, redovnica u smiljevačkoj župi koja s djecom radi svake subote, izrađuju umjetničke rade u kreativnoj radionici čijom prodajom se pomažu misije.

Na početku susreta djeca su donijela misijske kutijice u kojima je novčani prilog za misije te su ga ostavili pred križem i slikom Majke Božje. Potom su djeca molila Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu na svim jezicima svijeta, među ostalim i na japanskom. „Mi, mali misionari, pod vodstvom naših svećenika, časnih sestara i pastoralnih djelatnika, dajemo svoj doprinos širenju Radosne vijesti, svojom molitvom i radom, nastojeći tako odgovoriti na želju i poziv dragog Isusa. Iz susreta s mnogim misionarima koji su posjetili našu župu i u njoj djelovali, shvatili smo da novac nije najvažniji te da postoje i drugi, još važniji načini na koje možemo pomoći siromašnoj djeci u misijama“ poručila su djeca, prisjetivši se svih koji su ih pohodili. U župi su djelovalioci verbiti, Petar i Franjo, koji su mnoge godine proveli u misijama u Africi i od kojih su naučili da je važna molitva za misionare i djecu koja su im povjerena. Smiljevačku župu, kad su na odmoru u domovini, pohode i drugi misionari o. Ante, misionar na Karibima, redovnice Erika i Mirjam, misionarke u Kongu, don Tomislav, misionar u Tanzaniji i drugi. Ne-

davno ih je pohodio i biskup Matthew iz Gane koji je zahvalio za sve što čine za misije, a sve to im je poticaj da s još više žara nastave moliti i doprinositi za misije.

Djeca su pred sudionike došla s misijskim molitvenicima i misijskim krunicama u ruci, a svi su zajedno molili za misionare koji cijelog sebe daju za druge na svim kontinentima: da misionari budu radosni u davanju, neumorni u svojoj službi, velikodušni u svojoj žrtvi, priznati u svojoj poniznosti i čovječnosti; da njihov primjer ohrabri srca i drugih da služe i slijede Božji poziv. Susret je bio obogaćen i pjesmama. U programu je istaknuto kako se Dan Svetog djetinjstva obilježava 6. siječnja, na blagdan Bogojavljenja. Donata Zelić i Frane Vrsaljko na gitarama su izveli Španjolski ples, Romansu, ukrajinsku i njemačku tradicionalnu pjesmu. Budući da je osobitu pobožnost prema Isusu Djetetu i ljubav prema misijama živjela sv. Terezija iz Lisieuxa, djeca su priredila i scenski prikaz koji je pokazao kako je sv. Terezija vrlo bliska misionarima. Zaštitnica je misija, iako nikad nije napustila svoj samostan. „Tako je pokazala kako i mi možemo puno učiniti za misije, iako smo još maleni kao misionari da bi otišli u Afriku, Aziju, Ameriku, Oceaniju. U svemu što činimo kao mali misionari, nastojimo nikad ne zaboraviti zbog koga i za koga to činimo“ poručili su smiljevački misionari uz zaključnu pjesmu Tamo gdje palme cvatu.

Djeca su podsjetila i na bl. Majku Terezu, ute-meljiteljicu misionarki Božje ljubavi. Karizmu sv. Franje Asiškog u scenskom prikazu, s poticajem na praštanje i zahvalu Bogu za sva dobročinstva i stvoreno, u lutkarskoj predstavi iz-

vela je glumačka skupina koja djeluje pri crkvi sv. Frane u Zadru, u sklopu pokreta pod nazivom Putevima sv. Frane. Ta glumačka skupina nastupa u vrtićima i školama i potiču djecu na solidarnost i pomaganje drugima, prikupljajući tako donacije za pomoći djeci i ljudima u potrebi. U predvorju župnog centra bili su izloženi i radovi djece sa Smiljevca kojom se pomažu misije. Svaki sudionik je dobio srce s anđelom u školjki na dar. Događaj i susret s misionarima došli su vidjeti i drugi vjernici iz Zadra, u želji da saznaju kako sve u svojoj župi mogu pomoći misije i Djelo svetog djetinjstva.

Brojni smiljevački župljani donijeli su kolače i slastice kojima su posluženi gosti nakon mise. Don Mladen Kačan je nesobično priredio raznoliki slijed večere na kojoj su sudjelovali i apostolski nuncij Alessandro D'Errico i zadarski nadbiskup Želimir Puljić, što je sudionicima susreta bio još jedan znak podrške i osjećaja blizine za njihovog boravka u Zadru, kad je nastavljena razmjena iskustava u radu za misije. Višesatno druženje obogatio je i nastup klape Kalelarga i pjesme koji su Europoljanima predstavili bogatstvo hrvatske klapske tradicijske baštine. Svi su zahvalili i nadbiskupu Puljiću za otvorenost i podršku da se taj događaj održi u Zadarskoj nadbiskupiji kao prvom izlasku održavanja tog susreta izvan Luxemburga gdje se održavao zadnja tri desetljeća.

DUHOVNA OBNOVA U ZADARSKOJ KATEDRALI SV. STOŠIJE – p. Ivan Ike Mandurić

Korizmena duhovna obnova koju je u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio p. Ivan Ike Mandurić održana je od utorka 8. do četvrtka 10. ožujka. Brojni vjernici iz Zadarske nadbiskupije tri su dana pratili nagovore p. Ivana koji su završavali misnim slavlјjem koje je služio. Susret je bio veliki duhovni impuls i događanje u gradu koje je brojne potaknulo na izgradnju dubljeg odnosa s Gospodinom.

Mandurić je potaknuo prisutne da budu strastveni tragatelji volje Božje, jer nema dobra za čovjeka koje je izvan Božje volje. „Svako dobro je u volji Božjoj. Volja Božja nekad čovjeka

može plašiti, pa ide slijediti svoju volju. Stoga čovjek treba razmisliti gdje je nesloboden. Ide-mo u crkvu, a imamo navezanost da nam Bog nešto određeno mora dati. Bog nas želi oblikovati za nebo. Zli nas uči krivoj religiji. Neki ljudi idu u crkvu ne bi li ih Bog doveo do njihovih idola. Ljudi ne znaju zaželjeti nebo, volju Božju.

Zemaljske stvari su nam bog i božanstvo. Naš odnos prema stvarima zna biti idolopoklonički“ upozorio je Mandurić, istaknuvši da je čovjek sklon tome da Bog njemu služi, da Bog čovjeku ispuni želje: Daj mi to i to, posao, poslovni prostor, pobjedu stranke, pa ćeš vidjeti kako će te voljeti. To je krivi sporazum i savez s Bogom. Bog hoće nešto puno veće, ljudske i božanske. Stalno želimo od Boga dobiti neke poticaje, impulse, kao da smo na infuziji. Duhovni konzumerizam nas hoće učiniti invalidima. Puno toga trošimo, a sve smo ovisniji, sljepiji. Možemo postati i sve nesposobniji, da postanemo zapravo antievangelizatori“ upozorio je Mandurić, dodavši da čovjek nije do kraja spremjan prihvatići što mu Bog želi reći. Istaknuo je da stalno hoćemo da Bog dokazuje kako nas ljubi. No, ljubav se priopćuje uzajamno.

Vjernik se treba zapitati, što bih ja mogao dati Gospodinu. „Svako jutro trebamo posvijestiti da me Bog stvorio iz ljubavi. Sve što imam, Bog mi je dao. Naše duhovno pamćenje je kratko. Svaki dan moramo dati sebi dozu duhovnog sjećanja. Čovjek je stvoren da svoga Boga hvali. Sve stvari su stvorene da čovjeku služe, koliko treba. Bog je izvor svake svetosti i dobra. Naš je zadatak do kraja se otvoriti Božjoj milosti. Budimo brižni čuvari svoje duše, ne pasivni, nego aktivni. Tražimo gdje nas Bog treba i prepozna-

je“ rekao je Mandurić, potaknuvši vjernike da otkriju gdje je odgovornost svakoga od nas, gdje su potrebni naša briga i angažiranost.

„Božja milost djeluje kroz mene. Božja snaga je u meni. Koliko sam sjedinjen s njime? Bog je prisutan po darovima strpljenja, dobrote, ljubavi, razumijevanja, hrabrosti, razuma. Zato sveci ne podnose da ih se hvali. Jer znaju da to nisu oni, nego Bog. Smisao čovjeka je Boga slaviti i hvaliti“ naglasio je p. Ike. Isto tako, kršćanstvo bez milosrđa je nemoguće, sljepoča za potrebe je bolna, rekao je p. Ike. „Ako nas imaju pravo zbog ičega prezirati, onda je zbog toga, zbog sljepoće za potrebne. Nekad je potrebna samo naša prisutnost, kako je to činila i Marija Isusu. Trebamo živjeti djelatnu ljubav, da smo stalno nošeni idejom kako ljubav uzvratići. Sv. Ignacije je rekao da se ljubav priopćuje djelima“ naglasio je p. Ike.

Potaknuvši na razmišljanje u kakvom smo odnosu sa stvarima koje su stvorene da nam služe, p. Ike je ukazao na potrebu otkrivanja što je uzrok mrzovoljnosti, depresije, strahova, toga da se osoba odvojila od Boga. Upozorio je na grijeh malodušnosti, koja znači odsutnost iz mjeseta i stvarnosti gdje bi čovjek htio biti prisutan. „Čovjek može ići na sve pobožnosti, ali nema nade. Ne vjerujemo da je išta moguće promjeniti. Malodušnost je osujetila mnoge Božje planove“ rekao je p. Ike, upozorivši i na duhovni elitizam: „Čovjek ide od duhovne obnove do obnove, ali nije spremjan svoj život stvarno promjeniti. Čovjek se ne mijenja, a ide na sve strane. To je duhovna pohlepa“.

Upozorio je i na grijeh mekoputnosti, u kojem čovjek svu svoju duhovnost usmjerava na to da mu Bog služi. „Želimo život bez križa. Čovjek treba što prije naći svoj pravi križ. Gdje je moja bitka, razapinjanje, muka, rov, boj? Gdje me, Bože, trebaš? Kršćansko junačenje nam treba. Naučit ćemo sve u rovu, boreći se“ naglasio je predvoditelj. Istaknuo je kako je dobro da ima puno duhovnih programa, zajednica, ali to se Zlome ne sviđa pa to izvrne do krivovjerja.

„Vjera i ljubav je uvjerenje da me Bog ljubi, pa idem svoje talente iskoristiti. Bog je čovjeku dao

razum kao dar. Trebamo misliti, planirati. Ljudi su skloni od Boga tražiti da on nešto riješi za nas, a što bismo mi trebali učiniti svojim angažmanom, razborito. Može sve propasti, ali ne smije propasti da ja odgovorim na poziv ljubavi i što Bog od mene konkretno želi“ rekao je p. Ike. Potaknuo je na svijest da je Bog u čovjeku, prisutan je.

„Bog se čovjeku posvećuje, on je brižni otac. Nije nas samo stvorio i otišao. Bog je skoncentriran na čovjeka. Bog je posvećen meni, trebam i ja sebe posvećivati njemu. Bog djeluje za mene u svemu. U meni i za mene. Bog radi za mene i stvara za mene. Bog je neprestano angažiran oko mene“ poručio je p. Ike, zaključivši da Bog treba naše ruke, misli, planove, strategije, naše riječi utjehe koje znaju biti i nemoćne, ali naša prisutnost je snažna. Zbog kukavičluka ne možemo otići u susret s Kristom. Sramimo ga se, kao Petar kažemo, Ne poznajem tog čovjeka. Katolici smo, a u datom trenutku se ne usudimo reći, ja sam katolik, upozorio je propovjednik, dodavši kako se događa tolerancija oko laži, uvrede Boga, ubojstva djeteta. U nas se uvlači zataja, sramimo se Boga.

„Crkvi je potrebna tvoja prisutnost. Ne da bježiš od nje, nego da si prisutan, da je izgrađuješ, stvaraš i razdaješ se. Tražimo gdje nas Bog treba i prepoznaće. Pozvani smo još više otvoriti se Božjoj ljubavi. Posijali smo sjeme, a hoće li iskljijati, ovisi o nama“ poručio je p. Ivan Ike Mandurić.

Duhovnu obnovu organizirali su Teološko-katetski odjel Sveučilišta u Zadru i župa sv. Stošije u Zadru. Zadnjeg dana susreta misno slavlje je

predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić, koji je dan prije i ispovijedao u katedrali, u zajedništvu s brojnim svećenicima koji su bili na raspolaganju mnogim vjernicima koji su pristupili sakramantu pomirenja.

Moljena je i pobožnost križnost puta. Zadranima su na kraju treće večeri svoje djelovanje predstavili i mladi iz SKAC-a iz Palmotićeve u Zagrebu, a trodnevni susret je završilo euharistijskim klanjanjem pred Presvetim. Katedralni župnik Josip Radojica Pinčić zahvalio je p. Ivanu na svemu što je Bog navijestio po njemu u snažnim razmatranjima i poticajima, a nadbiskup Puljić je poželio da Bog i dalje blagoslovila p. Ivana u njegovoj službi propovijedanja i služenja Bogu, Crkvi i ljudima.

P. IVAN IKE MANDURIĆ – PROPOVIJED NA DUHOVNOJ OBNOVI U KATEDRALI SV. STOŠIJE

Misno slavlje trećeg dana duhovne obnove u zadarskoj katedrali sv. Stošije u četvrtak 10. ožujka predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, a propovijedao je, kao i prethodna dva dana u misi koju je nakon nagovora predvodio, p. Ivan Ike Mandurić. Propovijed završnog susreta p. Ivana s vjernicima donosimo u cijelosti:

Dobro je da smo nezadovoljni. Bog tebe zove. Ne govoriti što drugi ne rade i što bi trebali raditi. Poslušaj što Bog tebi govori i kako da ti iskažeš svoju ljubav gradu, biskupiji, Crkvi, vremenu. Kako da ja uzvratim ljubav? Neka sve propadne, ali ne smije propasti da ja ne odgovorim na poziv ljubavi i što Bog želi od mene, konkretno.

Bog treba tvoje ruke, misli, planove, strategiju, takтику, programe, novčice, vrijeme; tvoju riječ utjehe, tvoju prisutnost. Crkvi je potrebna tvoja nemoćnost. Ne da bježiš od nje, nego da si tu. Potrebna joj je tvoja prisutnost. Ne želim izvojevati Crkvu kakvu ja želim, nego ja je želim izgrađivati, stvarati, razdavati se.

Sve drugo što u životu radim, radim da preživim. Ali prioritet treba biti da se razdadnem. Ne da imam, nego da darivam. Ne se probuditi u lijenoj misli kako da nešto dobijem i stalno dobijam, nego moja briga i zadaća je – gdje je moj križ na koji ću se raspeti? Na koji ću se dati raspeti. To je znak zdravlja. To je znak da te ljubav dotakla. To je znak da te ljubav oživjela. To je znak da si shvatio, da je milost izobilovala u tvom životu i teče tvojim životom. To je znak da si ti novo stvorene koje ovaj svijet ne može razumjeti. To je znak da si ti od neba, ne od ovoga svijeta. I na taj način će kroz taj tvoj stav, kroz taj tvoj život, teći milost.

I nećeš morati imati neke silno mudre riječi, postupke i kritike. Ali ta prisutna ljubav, koja će činiti da ti srce treperi, jer si Bogu svemogućem uzvratio ljubav, njemu svoj život posvetio i otvorio Bogu svemogućem da njegova milost tebe oblikuje i posvećuje. To su njegove svete osobine u tebi. Živjeti ljubav Božju, djelovati kroz nju.

Tako mi je drago da živim u vremenu u kojem ima problema. Želim živjeti u vremenu u kojem ima problema, u kojem ima potreba, jer to je ono što meni treba – prostor – daj da ljubav uzvratim. Što, Bože, mogu za tebe učiniti. Bože silni, ne mogu se nadiviti djelima koje si učinio za mene. Kako da uopće dotaknem tvoju ljubav kojom si se razdao za mene?

Kako da shvatim što si na križu pretrpio, kako da to doživim, kako da to uopće spoznam? Kako ću živjeti, kad sva djela koja mogu učiniti, tek su kap u odnosu na more tvoje ljubavi. Ali moram. Jer ako to ne učinim, ako se ne otvorim tome, onda se dijelim od te ljubavi.

Bože, hvala ti što živim u vremenu u kojem su brojne opasnosti i pogibelji – jer baš to je moja šansa – da tako, možda, na neki način i malo

herojski, pokažem što znači biti vjeran. Bože, hvala ti što živim u vremenu u kojem se u Crkvu sumnja, u kojoj ima svakakvih svećenika – baš s takvima i uz takve želim biti. I baš želim njih slušati, pa neka su i gori od mene. Kako dobro, da onda nešto zaslужim.

Nema znaka većeg od toga koji Krist čini – poslušan do smrti na križu, ko jagnje za klanje, pravedan do beskraja, dao se poniziti i pokoriti. I noge ti pere, čovječe. On meni noge da pere!? Nema tako smrdljivih nogu koje ja ne bih trebao oprati. Nema takve nepravde i nemara koje ne bih trebao pretrpjeti. Nema takve površnosti kojoj ja ne bih trebao biti poslušan i vjeran i u kojoj se ne bih trebao angažirati – to je ono što meni treba!

Svijet me hoće prevariti, čak i u duhovnosti. Hoće me prevariti da moram izvojevati, moram dobiti sve na pladnju, a onda ću reći da ste dobro, da je Crkva dobra. Kakva prevara! Kakva laž! Kakva obmana! Tko ti je to rekao? Kad je to bilo?

Sv. Ignacije u vrijeme najveće krize Crkve i autoriteta pape kaže, E baš ćemo uvesti i četvrti zavjet poslušnosti Svetom ocu papi – baš kad je kriza papinstva – jer moj Krist je vrijedan toga! Nije pitanje kakvi su drugi, nego kakav je Krist prema tebi. Nije pitanje slijede li ga drugi, jesu li ga razumjeli. Nije to tvoja briga. Nego, jesu li ga ti razumio? I slijediš li ga?

Drago mi je da živim u ovom vremenu, u našoj Hrvatskoj, u ovom svijetu. I upravo vidim i gledam kako Bog priprema čudesan zaokret, promjenu trenda s nepopularnim identitetom,

biti kršćanin. Pozvati nas na ljubav prema tim progoniteljima, bezumnim, zbumjenim, neukim, obmanutim. I baš danas je izazovno. I Bog voli baš takve bezizgledne situacije. Jer je Bog. Da pokaže kakav je Bog.

Nikad Bog nije pripravljao tako silno spremnu vojsku, moje je mišljenje, kao danas. I ako te snage upotrijebimo, onda će se dogoditi to da se nikad nije dogodio takav boj i takva pobjeda kakvu Bog sprema. I ti si dio te vojske. I ti si pozvan. I danas ti ne treba ponuditi ništa novo, nego to – da te Bog treba i da imaš što za njega dati. I danas je vrijeme, ne sutra, da smišljaš gdje te Bog zove, gdje je potreba. Gdje da odvojiš od svoje dokolice. Gdje da odvojiš od svoga siromaštva i daš se. Gdje se možeš razdati i ući u još možda veću bijedu, ma nema veze.

Možda malo i zdravlje izgubiti. Ma nema veze. Ma tko ti je rekao da se zdravlje ne smije izgubiti za drugoga. Tko ti je to rekao? Pitaj branitelje. Smije li se umrijeti, smije li se zdravlje izgubiti? Pitaj branitelje. Tko ti je rekao da se ne smiješ dati? Tko ti je rekao da ne smiješ ući u bijedu za Krista i za brata? Tko ti je rekao da moraš imati sve? To ne može biti Božje. Krist nije imao glavu gdje nasloniti.

Dok ne razbijemo te laži, zablude i prevare, bit ćeš nezadovoljan. Imat ćeš sve, mogu doći na jveći, sveti duhovnici, ma bit ćeš nezadovoljan. I bit ćeš neposoban. Sveti duhovnici te mogu učiniti invalidom, ako ti ne kažu što se od tebe traži. Ako nas samo šopaju nekim instant hranama, duhovnim infuzijama. Previše imamo duhovnosti, ne premalo. Ne previše po sebi, nego ne znamo uzeti to na mjeru. Ne znamo miksati djela i molitve, slušanja i čitanja, razmišljanja i djelovanja.

Kako sada gledaš na svoju Crkvu u kojoj jesi i svoje vrijeme koje je Bog stvorio i baš tebe htio ovdje? I nesavršen si. Ma baš suosjećam. Isti si kao Petar, Jakov i Andrija. I baš takve sada hoće. I neuke, nepripredljene. Baš takve treba. Naučit ćeš, dajući se. Nema druge škole.

Volim Hrvatsku, ovu Crkvu, grad i svakog svećenika takav kakav jest, svakog vjernika i

ljude. Nisu oni moji neprijatelji i želim ih oteti onome koji ih je prevario. Ne ratuje moja Crkva protiv njih nego ih ljubi, prikazuje za njih žrtvu, neprestance.

Neka te dotakne Božje i ugradi milost Božja u ovo vrijeme, ovu Crkvu i ovu stvarnost Bogu tako milu, dragu i sviđa mu se. Tebi se ne sviđa. Bogu se sviđa. Ti bi drugdje. Bog baš hoće ovdje. Ti bi neki drugi put. Bog baš hoće sada. Bogu se sviđa ovdje, sada, ti takav, sve ovo ovako kako je. Ovo je moje mjesto. Pa i ja tako kažem. I ja tako želim. I ti tako želiš.

Neka Bog rastjera te magluštrine i pljesni oko tvoje duše. Da se trgneš i ohrabriš i kreneš se ugraditi u zdanje koje se zove živa živcata Crkva. I svoj život prikažeš kao žrtvu živu i svetu. Tko to može ponuditi nešto više? Molimo se da nas Bog sve rasvjetli.

ZAPOČELA PROSLAVA OBLJETNICE 500 GODINA OD UKAZANJA GOSPE OD ZEČEVA (1516. – 2016.)

U Ninu, središnjem marijanskom svetištu Zadarske nadbiskupije i jednom od najstarijih marijanskih svetišta u Hrvatskoj, u nedjelju 13. ožujka započela je proslava obljetnice 500 godina od ukazanja Gospe od Zečeva. Svečano misno slavlje u župnoj crkvi sv. Anselma predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Nakon mise je blagoslovio novouređenu ulicu Gospe od Zečeva u središtu mjesta, pokraj župne crkve, kojom čudotvorni Gospin kip prolazi do Gospinog mula odakle kreće procesija lađama iz Nina na otok Zečovo, mjesto ukazanja 1516. g., kao i sve ljudi koji će njome prolaziti. Potom je na ninskom zvoniku podignut barjak u čast Gospe od Zečeva na kojoj je logo te visoke obljetnice, a čije je značenje na kraju mise pojasnio ninski župnik i dekan don Božo Barišić.

„Pet je stoljeća Gospine nazočnosti, zaštite i pomoći. Kad o njoj razmišljamo, u misao nam dolazi prizor u Kani Galilejskoj, kad se Marija zauzima za mladoženju koji je pred bezizlaznom situacijom. Nestalo je vina, to je sramota pred

gostima, svatovima. Marija suosjeća i osjeća potrebe mladoženje, trči svome sinu: 'Sine moj, vina nemaju'. Isus joj kaže, 'Ženo, još nije došao moj čas'. Htio je reći, još moram propovijedati, poticati, a ti hoćeš da već počinjem stvarati čudesa. Marija se nije uvrijedilla i bila je sigurna, njen će Sin nju poslušati. I rekla je mladoženji, 'Što god vam kaže, učinite' rekao je mons. Puljić, istaknuvši kako je Isus učinio prvo čudo na svadbi u Kani galilejskoj upravo zahvaljujući Mariji.

„Mariji koja je osjetila potrebu toga trenutka i zauzela se. To je Marija. To je Marija u Crkvi. Marija je u središtu Crkve, pokraj Isusa. Uvijek je tu da kaže 'Sine moj. Ovom čovjeku, obitelji, župnoj zajednici, treba pomoći'. Ona je tu da zagovara, pomaže i potiče. Nju nam je Isus predao u zadnjem trenutku prije svoje smrti“ istaknuo je nadbiskup, opisujući prizor Isusovog ljubljenog učenika Ivana koji je došao do kalvarije i s njegovom majkom pod križem sluša posljednje Isusove riječi.

„Ivane, ja odlazim, završava moj ovozemni život. Izvršio sam misiju i poslanje koje mi je Otac dao. A sada te molim, preuzmi brigu o mojoj i tvojoj majci. Ivane, evo ti majke. Mariji majci se obraća istim riječima, u promijenjenim ulogama. 'Ženo, evo ti sina', koji će voditi brigu o tebi. Prekrasna uloga, prekrasno povjerenje i naša sigurnost“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši kako smo se i mi našli i jesmo u ulozi Isusovog učenika Ivana.

„I nama Isus govori, Evo vam majke. Evo ti majke. Njoj se obraćaj, traži, moli. I budi siguran da će ona voditi brigu o tebi, vama“ rekao je

nadbiskup Puljić, poželjevši da godina proslave Gospe od Zečeva bude godina Božje milosti, Božjeg zauzimanja i Božje ljubavi, uz pomoć Marije koju nam je Krist ostavio kao majku svoju i majku našu.

U propovijedi je nadbiskup govorio i o značenju Godine milosrđa koja se na milostan način podudara s visokom oblejtnicom u Ninu. Povod tom papinom proglašu je i pedeset godina od završetka Drugog vatikanskog sabora. „Taj sabor obilježen je nečim što je Ivan XXIII. odmah htio naglasiti. Svi devetnaest sabora koji su održani prije njega bili su u duhu očuvanja vjere, onoga što nam je Isus predao.

Svaki put koncil bi završavao rečenicom, ako netko od katolika ne prihvata da što je koncil proglašio, neka bude isključen, odbačen, jer ne prihvata što Crkva vjeruje. Ivan XXIII. je rekao, nećemo takve osude i lomove. Želimo da bude pastoralni koncil, u kojem više neće biti isključenja. Ostaje i dalje da vjernik mora vjerovati što Crkva naučava, ako želi biti katolik. Ali oduštao je od onoga, neka se isključi“ rekao je mons. Puljić, dodavši da se i papa Franjo od početka pontifikata ne umara pokazati blizinu svima na rubu, otpisanim; kako doći do njihovog srca, ponuditi im istinu i blagodat koju Crkva ima, kako im razotkriti veliko bogatstvo i blago koje Crkva u sebi ima.

„Zato je proglašio Godinu milosrđa. Ona je mogućnost da upoznamo veliko Božje srce. Da dođemo do velike spoznaje, Bog nas ljubi, spašava, Bog vodi brigu o nama, iako toga nismo dostojni. Često smo među izgubljenim sinovima. Ali nije vrhunac te parabole da je sin

izgubljen, nego očevo srce“ rekao je nadbiskup, dodavši da zato neki egzegeete kažu da bi bolje bilo reći parabola o milosrdnom ocu.

„Dok je sin bio daleko od oca i potrošio što je od oca naslijedio, odlučio se vratiti makar bio njegov sluga, dotle njegov otac čezne da se sin vrati. Čim ga je ugledao potrča mu u susret i zagrli ga. Papa Franjo je htio u nama probuditi da dođemo do spoznaje kakvog oca imamo, tko je naš Bog, dati do znanja da smo zamilovani, da nas Bog voli, da vodi brigu o nama“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da je papa Franjo obdario tu godinu velikim oprostima.

Papa je prvi put u povijesti dopustio da ne samo bazilike u Rimu budu mjesta gdje će se na hodočašću dobiti potpuni oprost, nego i svakoj crkvi koju biskup u svojoj biskupiji proglaši središtem takvog oprosta i kad župa slavi svog zaštitnika, ima duhovnu obnovu. Izmoli se Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu, pokaje se i dobije oprost koji se može namijeniti za sebe, svoje žive i mrtve. To je velika blagodat, rekao je mons. Puljić.

Tragom navještaja u kojem Isus pokazuje milosrdno srce, nadbiskup je protumačio i susret sa ženom koju su mu doveli, a po Mojsijevom zakonu zaslужila je kamenovanje. „Htjeli su Isusa staviti na kušnju. Obilazi, propovijeda i stalno priča kako je njegov Otac milosrdan i mi trebamo biti milosrdni. To je prigoda da se ne može izvući.

Kakva stupica, lukavstvo? Ako Isus kaže neka bude po Mojsijevom zakonu, onda je protiv sebe. Govori kako je Bog milosrdan, da tre-

ba praštati, pomoći ljudima da budu milosrdni. Kaže li ne treba, u sukobu je s Mojsijevim zakonom. Imamo pravo i njega razapeti“ rekao je mons. Puljić, dodavši da se Isus iz te situacije prekrasno izvukao, na jednostavan način.

„Dok je pisao po zemlji, neki kažu da je dao do znanja drugima da imaju još veći grijeh, jedan po jedan odoše. Isusove riječi ‘Idi i ne grijesi više’ svaki put se ponavljaju u sakramantu svete ispovijedi. Isus prašta, zaboravlja, briše naše grijeha. Oni više ne postoje onoga trenutka kad smo rekli, sagriješio sam i kajem se“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da je korizma vrijeme da budemo svjesni kako smo slabici, grešni i potrebljeno nam je Božje milosrde za obraćenje. Ali nije dostatno, potreban je i naš napor, želja i volja da želim biti bolji.

Prigodom podizanja zastave Gospe od Zečeva na zvonik, gradonačelnik Grada Nina Emil Ćurko podsjetio je kako se u Ninu prije 45 godina slavila manifestacija ‘Mare nostrum croaticum’, u spomen na 900 godina Krešimirove povelje, darovnice hrvatskog kralja Petra Krešimira IV. kojom otok Maun daruje samostanu sv. Krševana u Zadru, s napomenom ‘Otok Maun u našem hrvatskom moru’. Podsjetio je i na proslavu Branimirove godine 1979. g., kad se na velikom misnom slavlju s hrvatskim biskupima u Ninu okupilo 250 000 vjernika iz domovine i svijeta, u spomen na trinaest stoljeća vjernosti Hrvata Bogu i Katoličkoj Crkvi, a bio je velika i svjedočka javna manifestacija katoličke vjere i hrvatskog narodnog osjećaja u vremenu komunizma.

„Nin, kolijevka hrvatske države i ove godine obilježava značajnu obljetnicu 500 godina od Gospina ukazanja. Očekujemo veliki broj hodočasnika i državnih uzvanika, vjerujem da ćemo i toj prigodi biti dobri domaćini“ poručio je gradonačelnik Ćurko.

KRIŽNI PUT VJERNIKA ZADARSKE NADBISKUPIJE GRADSKOM RIVOM

Križni put vjernika Zadarske nadbiskupije u nedjelju 13. ožujka koji je predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić okupio je brojne vjernike koji su se odazvali sudjelovanjem u još većem broju od prošlogodišnjeg, kad je prvi put uzduž rive održan. Pobožnost je počela u crkvi sv. Dimitrija u Zadru. Procesija s križem išla je zadarskom rivom do crkve sv. Frane gdje je nadbiskup Puljić uputio blagoslov s križem.

U pobožnosti su sudjelovali i svećenici koji su išli za križem, a razmatranja na postajama čitali su svećenici, redovnice, sjemeništarci i vjernici laici, predstavnici gradskih župa. U nagovoru na kraju križnog puta u crkvi sv. Frane, mons. Puljić je rekao da je treća ura na Golgoti bila najbezumnije ljudsko djelo, kad je uzvisinu pokraj Jeruzalema oblila božanska krv nevinog Božjeg Jaganjca.

„Događaj muke, razapinjanja i smrti davno se zbio. Ali njegova jeka i danas se čuje. Svi smo obuhvaćeni u događaju Isusovog trpljenja i muke. Jer i mi smo Gospodina osudili svojim zlim življnjem, pa je padao pod teretom naših grijeha. Dok zemlja cvili, a hramska zavjesa puca od vrha do dna, Isusovo srce razdire se od bola jer njegov narod ga muči i razapinje“ rekao je mons. Puljić, dodavši da se prijekor ‘Puće moj, što učinih tebi, u čemu ožalostih tebe’ ne odnosi na Židove koji su Krista uhitili, mučili i razapeli, nego su i naše krivnje i grijesi, utkani u Judinoj izdaji, Pilatovoј osudi, Malkovom šamaru, Petrovoj zataji, u bijesu svjetine i okrutnosti vojnika.

„Osobito smo mi muškarci, Kriste, bili aktivni sudionici procesa i tvoje osude. Preko učenika Jude smo te izdali, preko političara Pilata osudili, preko vojnika mučili i razapeli. To je naša bijedna muška uloga u tvojoj muci i umiranju.

Smijemo li iznijeti olakšavajuću okolnost u našu mušku obranu? Preko Josipa iz Arimateje skinuli smo te s križa i položili u grob. Uzmi nam to za dobro i udijeli nam oproštenje za naše grubosti, vrijeđanja i psovke, usrdno te molimo“ rekao je nadbiskup. Istaknuo je i da su žene pozvane na odgovornost, i one su s razjarenom svjetinom vikale ‘Raspni ga’, pa se ni Pilat ni Kaifa nisu usudili drugačije razmišljati, osim osude i razapinjanja.

No obranu žene predstavlja pokušaj nagovaranja žene Pilata da Isusa osloboди osude. Veronika je rupcem obrisala Isusovo iznakaženo lice, a pobožne žene u pratnji do Golgote oplakale su Kristovu muku i stradanje. Nadbiskup Puljić je zamolio Isusa da oprosti naše grijeha zavođenja, nečednosti, svadljivosti, zavisti, ogovaranja i klevete, rekavši da križ i trpljenje nisu bili glavna namjera Isusovog dolaska na svijet, nego spasenje, uskrsnuće i život vječni.

„Ali, nema drugog puta koji bi tamo vodio, osim onoga preko Maslinske Gore, Golgote i Kalvarije. Do velikih stvari u životu dolazi se preko tih strmina. S križem dolazi i blagoslov. Križ je naš lijek i snaga, utjeha i nadahnuće“ poručio je mons. Puljić.

Razmatrao se tekst don Ante Mateljana, u kojim se četrnaest postaja križnog puta povezuje s četrnaest koraka ljudske svakodnevice. U molitvi da Isusa sućutnim srcem s Majkom Marijom

pratimo na njegovom križnom putu, predane su nakane osobito za patnike i bolesnike, da osjete snagu Isusove blizine po riječi: „Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim... On u tijelu svom grijeha naše ponese na drvo da umrijevši grijesima pravednosti živimo“.

„Ohrabri nas i pomozi da slijedimo tebe koji si put, istina i život naš. Molimo te, ostani trajno s nama na križnim putovima našeg osobnog, obiteljskog i narodnog života“ istaknuto je u molitvi križnog puta.

SUSRET ZADARSKOG NADBISKUPA S MLADIMA DEKANATA ZADAR – ZAPAD

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić u ponedjeljak 14. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru susreo je ovogodišnje krizmanike iz devet župa dekanata Zadar-Zapad predvođenih njihovim župnicima. Prigodni nagovor mladima održao je mr. don Ante Sorić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar.

„Mladi se žele natjecati, pobijediti, na raznim natjecanjima i tzv. reality showima pokazuju svoje talente. Dobro je koristiti svoje talente, ali je loše kad se dogodi da mladi budu zaslijepljeni svjetlima pozornice koja im prijeće da vide bližnjega. Loša je slava koja zatvara čovjeka i čini ga egoističnim u odnosu prema drugome“ upozorio je Sorić, dodavši kako današnji mentalitet svijeta voli pozornicu, ‘daske koje život znače’.

Mediji mnoge nazivaju zvijezdama, i čovjek je u svakodevici prihvatio taj termin za nekoga tko se pojavi na televiziji. „Kad bi nestalo struje, blještavila, što bi se dogodilo s našim tzv. idolima, zaslijepljenima sebičnošću? Bolje bismo vidjeli drugoga, čovjeka, bez maske. Onoga koga je Bog stvorio i stavio pored nas“ rekao je Sorić, potaknuvši mlade da pohode svoje bake i djedove, da im pomognu u njihovoj starosti, da razgovaraju s članovima svoje obitelji i ostvaruju žive susrete, što mogu i sami usporediti s obzirom na vrijeme koje provode za facebookom i s bližnjima.

„Godinom milosrđa papa Franjo želi isključiti struju blještavila i prividnog svjetla i pokazati da postoji čovjek: gladan, žedan, tuđinac, sve što inače ne vidimo od blještavila ovog svijeta. Postoje oni koji nisu na pozornici svijeta, nego na margini. Svijet koji postoji i kad su svjetla pozornice ugašena“ istaknuo je Sorić.

Naglasio je dva važna papina poticaja: ne zaboraviti i ponovno otkriti potrebne u prividnosti svijeta; ponovno otkriti ono preko i pokraj čega smo olako prošli. „Zaboravljamo na nemoćne, gladne, utamničene, koje svijet odbacuje. Pozvani smo činiti duhovna i tjelesna djela milosrđa u obitelji i mjestu gdje živimo. Lijepo je činiti dobro nekome drugome.

Blaženije je davati nego primati. U čovjeku postoji nagon sreće kad čini dobro drugome. Lijepo je činiti milosrđe za drugoga“ rekao je Sorić, dodavši kako su sveci činili upravo djela milosrđa. „Postoji jedan i jedini stvarni reality show – to je život. U njemu nema producenta, namještanja pobjednika i gubitnika. Tu je Bog jedini sudac, a igra se živi tako da se živi po djelima milosrđa. Hajdemo se prijaviti u tu igru i obaviti taj zadatak Bogu na slavu“ potaknuo je Sorić.

Don Dario Tičić, župnik Uznesenja BDM na Belafuži, rekao je da se u Crkvi od davnina narod okupljao oko svog biskupa u katedrali u korizmeno vrijeme. Opisao je povijest zadarske katedrale koja je u 11./12. st. izgrađena na temeljima ranokršćanske bazilike iz 4. st. Današnja katedrala nosi naziv manja bazilika, što je naziv koji papa posebno dodjeljuje, u priznanju sta-

rosti i povjesnom značaju neke drevne crkve. Katedrala je mjesto zajedništva te je i taj susret mladih s nadbiskupom očitovanje zajedništva i povezanosti s biskupom u katedrali kao majkom svih župnih crkava.

Župnik katedrale Josip Radojica Pinčić istaknuo je da su mladi budućnost Crkve i naroda.

Vikar za pastoral Zadarske nadbiskupije don Igor Ikić, župnik župe Bezgrešno začeće na Puntamici, zahvalio je vjeroučiteljima i svima koji prate mlade te poručio: „Surađujmo s Duhom Svetim! Bez njega nećemo uspjeti na sjmištu svijeta“.

U obraćanju mladima, nadbiskup Puljić im je zahvalio na dolasku u tako velikom broju. Podsetio je na susrete mladih sa sv. Ivanom Pavlom II. Upravo on je pokrenuo svjetske susrete mladih. „Živo je želio biti s mladima, dijeliti njihovu muku, nade, ali i upozoravati. U mladima buditi želju da upoznaju Isusa, njihovog jedinog i pravog prijatelja“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je vjeroučitelj pomoći mladima da otkriju i bolje upoznaju prijatelja Isusa koji vodi brigu o nama, našem životu.

Poželio je da nadolazeći Veliki tjedan ne prođe bez živog događaja i susreta s Bogom, iskustva da smo se s Isusom zaista susreli.

ZNAČENJE LOGOTIPA 500. OBLJETNICE UKAZANJA GOSPE OD ZEČEVA

Ususret proslavi 500. obljetnice ukazanja Gospe od Zečeva, na zvoniku koji se nalazi pokraj ninske župne crkve sv. Anselma, a potječe iz 13. st., vjori se zastava s logotipom te jubilarne proslave. Logotip se sastoji od tri dijela: dva osnovna simbola, križa koji simbolizira Krista i bijelog ljiljana koji simbolizira Mariju te Isusovih riječi iz Ivanova evanđelja, *Evo ti majke!*. Stilizirani križ predstavlja Krista kao središte katoličke vjere i spasenja. Križ se sastoji od vodoravnice koja označava povijesni vremenski hod čovjeka na zemlji u povijesti spasenja, a crvena i plava boja s bijelim središtem na njoj označavaju hrvatsku katoličku povijest.

Slijed vremena te hrvatski i ninski hod s Marijom Kristu označavaju godine upisane u vodoravnicu križa. S lijeve strane je upisana godina ukazanja Gospe od Zečeva (1516.), a s desne sadašnja obljetnička godina (2016.). Okomica križa ima višestruko značenje. Označava silazak Boga u ljudsku povijest ali i težnju čovjeka Bogu. Ispunjena je stiliziranim tropletom koji asocira na Višeslavov križ s Višeslavove krstionice iz Nina koja je među najstarijim hrvatskim vjerskim spomenicima, a svjedoči o pokrštenju Hrvata čiji počeci po apostolskom djelovanju učenika iz Isusovog vremena sežu u Nin. Time simbolizira Nin gdje se Višeslavova krstionica u nekadašnjoj ninskoj katedrali nalazila u baptisteriju.

Kako okomica simbolično spaja Boga i čovjeka, troplet se odozdo penje u jednostavnijoj formi

a prema vrhu se slaže u složeniju. Iz tog pletera izlazi najljepši Božji pleter, Marija, u simbolu bijelog ljiljana koji se nalazi dolje lijevo od središta križa, a Kristu zdesna, poput kraljice u zlatnoj odjeći. Ljiljan izrasta iz križa i istovremeno se križ uzdiže iz ljiljana, kao što Krist dolazi na svijet po Mariji, a ona je istovremeno službenica Gospodnja.

S donje desne strane križa su Isusove riječi iz Ivanova evandelja „Evo ti majke!“ (Iv 19, 26) kojima Isus daje Mariju ne samo Ivanu, nego i svima nama za našu duhovnu majku. Marija, naša duhovna majka, vodi nas Kristu. Ona je primjer vjere, odanosti, ustrajnosti i hrabrosti. Baš kao što je pod križem bila i ostala primjer i vodilja, tako Mariju, u Ninu čašćenu kao Gospu od Zečeva, Bog daje vidjeti skromnoj udovici Jeleni 1516. g., da nas vodi i usmjerava Bogu. Stoga je bijeli ljiljan uz godinu 1516. na lijevoj strani križa te dodiruje lijevu crtu okomice i donju plavu crtu vodoravnice križa, upravljući naš pogled s Marije na Krista.

Ispod riječi ‘Evo ti majke!', u donjem desnom uglu logotipa piše: 500 godina od ukazanja Gospe od Zečeva, Nin. „I danas, sjećajući se događaja Gospina ukazanja prije petsto godina, hodimo u vjeri i molitvi stazom naših predaka za Marijom, našom Gospom od Zečeva, prema Bogu“ poručuju u svom tumačenju autori loga, članovi ninske obitelji Sipina. Autori idejnog rješenja su supružnici Barbara i Nino Sipina, a grafički dizajn je izradila njihova kćer Dora Sipina.

Nin je neraskidivo povezan s prvim spomenom kršćanstva u Hrvata. Datirana u 8./9. st., krs-

tionica kneza Višeslava, prvog hrvatskog kneza koji je vladao oko 800. g. jedan je od najvažnijih hrvatskih spomenika kulture iz ranog srednjeg vijeka. Ta šesterostранa mramorna posuda svjedoči o vremenu pokrštavanja Hrvata, u nju su se prilikom krštenja uranjali vjernici.

Replika krstionice se nalazi u Muzeju ninskih starina, a original u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. Na sredini prednje stranice Višeslavove krstionice prikazan je procesionalni križ ispunjen hrvatskim tropletom za zavojnicom na kraju triju krakova. Baš taj motiv križa bio je znak svehrvatske proslave Branimirove godine 1979. g. u Ninu, kao spomen na trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, a taj oblik križa i danas se nosi na početku procesije na svetkovinu Gospe od Zečeva.

Na rubu Višeslavove krstionice je uklesano: „Ovaj izvor prima slabe, da ih učini prosvijetljenima. Ovdje se Peru od svojih zločina, što su ih primili od svog prvog roditelja, da postanu kršćani, spasonosno ispovijedajući vječno Trojstvo. Ovo djelo pobožno učini svećenik Ivan u vrijeme kneza Višeslava u čast sv. Ivana Krstitelja, da zagovara njega i njegove štićenike“. Uklesani križ s pleternom ornamentikom na krstionici simbolizira uskrsnuće.

DANONOĆNO EUHARISTIJSKO KLANJANJE U CRKVI GOSPE OD ZDRAVLJA

Danonoćno euharistijsko klanjanje u crkvi Gospe od zdravlja u središtu grada na poluotoku u Zadru započinje u petak 18. ožujka u 8,30 sati i traje do subote 19. ožujka u 19,00 sati. Dodatna posebnost klanjanja baš u crkvi Gospe od Zdravlja je u činjenici da je u njoj za svoga života tri godine djelovao i isповijedao sv. Leopold Bogdan Mandić (1897.-1900.) koji je suzaštitnik Godine milosrđa. Uz crkvu Gospe od Zdravlja nekad se nalazio kapucinski samostan čiji je Mandić bio poglavatar, a srušen je u Drugom svjetskom ratu.

Zbog svećeva djelovanja u crkvi Gospe od Zdravlja kojoj se sv. Leopold za života baš zazivom te Marijine povlastice osobito utjecao, zadarski

nadbiskup Marijan Oblak tu je crkvu 1978. g. proglašio svetištem sv. Leopolda za Zadarsku nadbiskupiju u kojoj se nalazi i svečev relikvijar te velika oltarna slika Leopolda Mandića.

Danonoćna euharistijsko-molitvena inicijativa odgovor je na poticaj pape Franje u Godini milosrđa, a i kao plod korizmenog događanja '24 sata za Gospodina' na koje je potaknulo Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije, da crkve po cijele otvore svoja vrata vjernicima za mogućnost isповijedi i molitve pred Presvetim oltarskim sakramenotom.

Euharistijsko klanjanje u crkvi Gospe od Zdravljva počelo je u srijedu 16. ožujka od 8,30 do 21,00 sat i u tom terminu se održava u četvrtak

17. ožujka. U katedrali sv. Stošije euharistijsko klanjanje je održano 13. (12,00-17,45 sati), 14. i 15. ožujka (16,00-17,45 sati). Župnik zadarske prvostolnice Josip Radojica Pinčić te je dane nakon klanjanja predvodio misno slavlje.

Katedralu su pohodili mnogi vjernici, a među angažiranim u potrebi da oltarski sakrament nikad nije sam izložen u crkvi osobito su aktivni župni zbor mlađih katedrale sv. Stošije i angažirani mlađi iz Povjerenstva za mlade zadarske nadbiskupije koje vode don Šime Žilić i o. Franjo Kowal. Uz molitelje koji spontano dođu, postoje i skupine unaprijed zapisanih vjernika iz katedralne župe i župa grada Zadra koji za danonoćno klanjanje žele bdjeti pred Presvetim. Klanjanjem u crkvi Gospe od Zdravljva zaokružena je jednotjedna euharistijsko-molitvena pobožnost koja je bila počela u katedrali sv. Stošije u nedjelju 13. ožujka.

SVETKOVINA SV. JOSIPA NA PLOVANIJI U ZADRU

Svetkovina sv. Josipa svečano je proslavljena u župi sv. Josipa na Plovaniji u Zadru koncelebriranim misnim slavlјem koje je u subotu 19. ožujka u župnoj crkvi sv. Josipa predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Istaknuvši kako se bl. Alojzija Stepinca „ponovno sumnjiči, osporava, napada i ogovara, ali i temeljitiye proučava njegove pothvate, zauzimanja i nastupe kako bi zasjala veličina istine o njemu“, mons. Puljić je u propovijedi govorio o krepostima sv. Josipa u homilijama bl. Alojzija Stepinca, tragom onoga što je Stepinac pisao o sv. Josipu dok je bio u zatvoru.

Stepinac je osobito štovao sv. Josipa i o njemu je za svog boravka u zatvoru pisao propovijedi i razmišljanja. „Premda je bio lišen slobode, nije prestao biti povezan sa svojim pukom. Stepinac je bio svjestan svoje osobite biskupske službe, da mora navješčivati te je svećenike hrabrio da se ne boje“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da su tekstovi Stepinčevih homilija prema Litanijama Sv. Josipa pravi biser. Objavljeni su u knjizi u Zagrebu 1953. g., ali bez potpisa Stepinca kao autora, jer režim nije dopuštao spominjati njegovo ime, osim u protucrkvene svrhe. Stepinac piše o sv. Josipu u odnosu na obitelj, kojoj je kao pastir pridavao osobitu važnost i Crkvu, za koju je svojom ljubavlju izgarao.

Osobito tumači zazive Josipa kao glavara svete Obitelji i pokrovitelja svete Crkve. Stepinčeve propovijedi o obitelji i Crkvi odskaču od drugih tema po duljini i bogatstvu sadržaja. Stepinac kaže kako brižni sv. Josip istom ljubavlju kojom je štitio svetu obitelj, štiti i veliku obitelj Crkvu. Potičući na strpljivost u kušnjama, Stepinac ohrabruje da se u teškim prilikama obraćamo sv. Josipu jer je on „obranio Isusa pred Herodom, pa će s istom ljubavlju braniti svoju Crkvu pred Herodovim nasljednicima, progoniteljima u ovom ili onom obliku“.

Stepinac potiče vjernike da ozbiljno shvaćaju i žive bračni i obiteljski život, stavljajući im za ideal zaručnike Josipa i Mariju. Kaže da je sreći

tog najsvetijeg braka prethodio njihov sveti i krepredni život, što je temelj Božjeg blagoslova. Blagoslovjeni brak je izvor blagoslova za cijelo društvo, bl. Alojzije kaže da pitanje braka nije privatna stvar zaručnika.

„Potrošačko-hedonistički mentalitet ubire plodove varanja, rastava i nepoštivanja života. Ako je obitelj temeljna stanica društva, o njoj ovisi vrijednost i snaga države, Crkve i naroda, zaključuje Stepinac. Kada obitelj rastaču grijesi to se prenosi na cijeli narod. Za Stepinca je Nazaretska obitelj uzor supružnicima u ljubavi i poštovanju“ rekao je mons. Puljić. Istaknuo je da sv. Josipa rese kreposti pravednosti, čistoće, mudrosti, jakosti, vjernosti, strpljivosti, skromnosti i radišnosti.

„Te divne odlike se ne dobiva u poklad rađanjem, nego osobnim trudom i zalaganjem. Stepinac kaže da je sv. Josip bio mudar i među najrazboritijim stvorenjima na zemlji“ rekao je nadbiskup.

Razboritost i mudrost bl. Alojzije prepoznaće u Josipovim odlukama u tri različite okolnosti: kad je saznao da je Marija trudna, da je javno ne osramoti, odlučuje je tajno otpustiti. No onda se nebo upliće i andeo ga hrabri da se ne boji uzeti Mariju za ženu. Drugi put kad odlazi na naporan put na popis pučanstva u udaljeni Betlehem, čime se ispunjava proroštvo ‘Ti, Betleheme, nipošto nisi najmanji među kneževstvima Juhdinim’.

Treća važna Josipova odluka bila je bijeg u Egi pat, u drugu zemlju, drugo okruženje. „Divimo se Josipu što je poduzeo takav put. Da u tim

važnim trenucima za život Marije i Isusa nije tako postupao, pitanje je kako bi se odvijala povijest spasenja. Zato smo zahvalni sv. Josipu što je razborito razmišljao i mudro odnosio odluke koje su donijele bogate plodove“ istaknuo je mons. Puljić.

Bl. Alojzije je obradio i kreposti hrabrosti i jakosti, koje pomažu čovjeku da na putu za dobro ne smalakše kad dođu teškoće. Stepinac je rekao da je Josipov život bio isprepleten brojnim poteškoćama, a nikada se nije tužio, prigovarao, pokazivao nestrpljivost i razdražljivost, nego se sa svime hrabro suočavao.

Stepinac vidi u Josipu savršeno strpljivog čovjeka za kojeg nije zabilježena ni jedna riječ mrm ljanja i prigovaranja. To je znak da je sv. Josip bio „izvanredno jaka i hrabra duša, pa kao takav Bogu osobito drag i mio“.

Mons. Puljić je poželio da taj dragi svetac bude primjer kako ostati dobar radnik i vrijedan Božji suradnik, poput Josipa kadar u snu i na javi osluškivati poticaje odozgor. „Otvorimo se Božjim nadahnućima, da bismo uz zaštitu sv. Josipa bili bolji i hodili putovima Božjim. Neka nam pomogne u teškoćama i traženjima.

Preporučujmo moćnoj zaštiti sv. Josipa sebe, zajednicu, narod i domovinu. Njegov zagovor neka učvrsti našu vjeru i oplemeni naše odnose, savjesnost u radu i mir u našim srcima“ zaključio je nadbiskup Puljić.

CVJETNICA U ZADRU

Na Cvjetnicu, nedjelju Muke Gospodnje 20. ožujka, u prisutnosti vjernika u crkvi sv. Marije u Zadru kod benediktinki, zadarski nadbiskup Želimir Puljić blagoslovio je maslinove grančice. Nakon obreda blagoslova, nadbiskup, svećenici i puk išli su u procesiji do katedrale sv. Stošije, gdje je mons. Puljić predvodio misno slavlje na kojem je pjevana Muka našeg Gospodina po Luki.

“Sin Božji dolazi s nebesa na zemlju, iz krila Oca životvorca u zagrljaj smrti. To je neshvatljivo otajstvo najdubljeg poniženja po kojem ga je Bog ujedno i uzvisio” istaknuo je mons. Puljić u propovijedi, rekavši da u silnom mnoštvu koje je išlo za Mesijom vidimo mučenike, velikane povijesti koji su cijenili slobodu duha i nisu se bojali okova, poput bl. Alojzija Stepinca, ne želeći da se okuje evanđelje. To su neznatni, nezapaženi, samozatajni svjedoci u svim životnim sredinama i mjestima, školama, tvornicama, kojima su se kao Isusu mnogi podrugivali, jer su svjedočili vjeru, rekao je mons. Puljić.

Osobito potresnim doživio je Isusovu riječ „Ali ovo je vaš čas. Ovo je čas tame“, kad je vojska s toljagama došla pred Isusa u Getsemanski vrt, kao da je razbojnik.

„Ali, to je njihov čas tame. Taj je narod i pred Pilatom dok pokušava spasiti Isusa. Pilat moli narod da to uvaži jer na Isusu ne nalazi krivice. Taj čas tame potamnio je srca i savjesti onog svi-jeta“ rekao je nadbiskup.

Poželio je da u Godini milosrđa svi osjete naklonost nebeskog Oca prema ljudima. Mnogi skrušeni, ponizni, prezreni se kaju, obraćaju i žele Isusovu zaštitu.

„Bog ne gleda na naše bezakonje nego na raskojano srce koje neće prezreti. Spašeni razbojnik pokazuje Isusov sućutan odnos prema grešniku. Odvaži se i podi ususret Isusu. Daj mu svoje grijehe kao posebno što se Gospodinu sviđa, kad ih želi, želi da mu ih predamo“ potaknuo je nadbiskup, upitavši shvaćamo li Isusovu poruku da nije došao zvati pravednike, nego grešnike.

„Jesmo li kadri priuštiti radost u nebu zbog obraćenja grešnika?

Premalo poznajemo dimenzije božanskog milosrdnog srca. Samo u toj dimenziji dobrote i milosrđa moguće je živjeti kršćanski“ istaknuo je mons. Puljić.

Pritom je podsjetio na primjer Petra koji je Isusa kod Ceazreje odgovarao da ne ide u Jeruzalem, da se takva patnja Učitelju ne može dogoditi. „Isus mu kaže, Ne govori tako, to je od tvoje pameti, ne od nebeskog Oca. Toga Petra Isus odabire i na njemu gradi Crkvu, a u dvorištu velikog svećenika je rekao da Krista nikad nije sreo. No, nakon uskrsnuća, prije povratka Ocu, Isus se baš Petru ukazuje i pita ga voli li ga. Dirnula ga je Petrova isповijest, ‘Da Učitelju, ti sve znaš. Tebi je sve poznato’.

Petar skrušena srca isповijeda da ljubi svog Gospodina“ rekao je nadbiskup Puljić, istaknuvši: „Kajanje, oproštenje i ljubav je troplet po kojem se prepoznaju Isusovi učenici, sljedbe-

nici i Kristova Crkva. Papa Franjo želi ražariti osjećaj kajanja, sposobnost oproštenja jednih prema drugima i sposobnost ljubavi jednih za druge. Hvala ti, Isuse, za tu spoznaju, tvoju muku i tvoje praštanje. Pomozi da spoznamo svoje grijeha, da tražimo tvoje milosrđe i milost. To nam je dovoljno i ne treba nam ništa više.“

TRIBINA '40 DANA ZA ŽIVOT'

Povodom završetka treće zadarske kampanje inicijative "40 dana za život" održane u korizmi ispred Opće bolnice Zadar, u ponедјeljak 21. ožujka u dvorani sjemeništa 'Zmajević' u Zadru o temi 'Kad počinje i završava život' izlagao je specijalist ginekolog i opstetičar, Tvrtnko Kovačević, djelatan u bolnici u Virovitici.

Istaknuvši da obavlja najljepši posao na svijetu, sa žalošću je ustvrdio da je zbog mnogih postupaka protivnih životu taj posao obojan i crnilom. Dr. Kovačević pak želi svjedočiti životom, ne promičući tamu i mrak. „Nisam kao osoba jedan na poslu, drugi u obitelji, treći u kući. Radim trideset godina i puno je pozitivnog učinjeno u prilog poštovanja života“ rekao je dr. Kovačević, ističući da je čovjek stvaralačko biće, a roditeljstvo najveće stvaralaštvo dostupno čovjeku.

„Svaki život je najveći dar i vrijednost. U trenutku začeća sve je definirano. Taj trenutak je najveća kreacija dostupna čovjeku. U trenutku oplodnje je sve započelo, to je čudo. Dajući sebe u ljubavi, kreiraš neponovljivu osobu. Život je najveća kreacija dostupna čovjeku. Stvaralaštvo nam je dano. Najveća kreacija počinje iz dijelića tijela“ istaknuo je dr. Kovačević.

Porodio je deset tisuća djece u dvadeset godina rada, i najveće zadovoljstvo mu je kad vidi i susretne djecu koji je porodio, na ulici, u crkvi. Istaknuo je da se nije lagano 'boriti' s kolegama liječnicima kojima život ne znači, biti liječnik sa savješću i prizivom savjesti, ali i ukazao na pozitivan trend da kod njega na odjelu bolnice u Virovitici nakon dvadeset godina više nitko od kolega ne radi pobačaj.

Prije dvadeset godina u Virovitici se rađalo 1300 djece godišnje, a bilo je dvostruko više pobačaja. Sad se rodi 700 djece godišnje u Virovitici, a učini se između 20 i 30 pobačaja, što je veliki pad u odnosu na prošla vremena. Svjedoči o porastu svijesti kod žena i u društvu u prilog vrijednosti života. „Iako je broj pobačaja pao više od deset puta zadnjih deset godina, živimo u kultu banaliziranja ljudskog života. To se širi i na treću životnu dob, zagovorom eutanazije. Napalo se najosjetljiviji dio života, početak i kraj života“ upozorio je dr. Kovačević, poželjevši da se ljudi ne poigravaju s onim što je najveće, a to je život, te da budu odgovorni prema sebi, drugome i prema životu kao daru, jer je ljudsko dostoјanstvo nepovredivo.

PORUKA MONS. PULJIĆA MEDIJSKIM DJELATNICIMA UZ USKRS

Za susreta s novinarima na snimanju uskrsne čestitke u utorak 22. ožujka u salonu Nadbiskupskog doma u Zadru, u prigodnom obraćanju medijskim djelatnicima zadarski nadbiskup Želimir Puljić je podsjetio da je 2015. g. bilo pedeset godina od završetka Drugog vatikanskog sabora na kojem su koncilski oci usvojili dekret 'Inter mirifica' o medijima, odnosno o obavijesnim sredstvima, smatrajući ih čudesnim djelima u Božjem stvaranju.

„Koncilski oci su razmišljali o važnosti medijskih sredstava i dali su konkretne pouke. U tom su dekretu rekli da djelatnici obavijesnih sredstava ne bi trebali djelovati rušilački, nego graditeljski. Papa se ne umara graditi mostove, ići ususret, biti blizu ljudima. To osobito nalaze Crkvi i crkvenim djelatnicima, kad kaže, podite na periferije, ne zaboravljajte one koji su siromašni, otpisani, bijedni, kojima se nitko

ne obraća. Budite graditelji mostova“ potaknuo je mons. Puljić, ohrabrivši medijske djelatnike da u svom području rada grade mostove, da se trude prenijeti što je pozitivno, ne zaboravljajući da je važno reći sve što se događa. „Morate registrirati, popratiti situaciju, ali neka se u vašim izvješćima ne osjeti moralno i duhovno rušenje i ubijanje ljudi. To je u duhu onoga što papa Franjo želi“ rekao je nadbiskup Puljić i zahvalio medijima na svemu dobrome što čine, poželjevši im blagoslovjen rad u važnom području izvješćivanja o stvarnosti u kojoj živimo.

VELIKI ČETVRTAK: MISA POSVETE ULJA U KATEDRALI SV. STOŠIJE

”Zahvalni za milosni dar služenja u Kristovoj Crkvi, molimo neka Duh Sveti obnovi naše svećeništvo kako bi rasla spremnost za darivanjem i svetim služenjem, posebno u sakramentu pomirenja i euharistije. Kriste Posljednje Večere i Kalvarije, posveti nas i u ovoj godini otajstvom Velikog četvrtka”, zamolio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi mise posvete ulja koju je na Veliki četvrtak 24. ožujka predvodio u katedrali Sv. Stošije u Zadru, u zajedništvu sa svećenicima Zadarske nadbiskupije koji su obnovili svećenička obećanja sređenja.

Na Veliki četvrtak svećenici ponovno otkrivači da je njihovo zvanje dar i otajstvo kojim su povezani s Kristom Svećenikom. U njegovo ime izgovaraju riječi pretvorbe ”Ovo je moje tijelo; uzmite i jedite, uzmite i pijte”, rekao je nadbiskup, dodavši da su darom toga dana svećenici postali svjedoci i poslužitelji velikog otajstva. ”To nije tek sjećanje, nego spomen kojim se uprisutnjuje ono što se slavi. Nije simbolično prizivanje prošlosti, nego živa Gospodinova naznačnost koja se i danas ponavlja. Dok slavimo euharistiju, posuđujemo svoj glas Kristu i ponavljamo riječi ustanovljenja s njegove Posljednje Večere”, rekao je mons. Puljić, podsjećajući na Isusovu riječ ”Ne izabrate vi mene, nego ja izabrat vas” (Iv 15,16).

”Obiljem svoga neuvjetovanog milosrđa on i nas poziva djelovati u njegovo ime. Neka nam sveti dan uspomene Gospodnje večere pomogne iznova otkrivati otajstvo milosrđa koje je Isus očitovao prema apostolima i osobito prema Petru, koji će u dirljivom razgovoru nakon uskrsnuća reći: Gospodine, ti znaš koliko te volim. A nakon očitovane ljubavi on prima službu i zaduženje: ”Pasi janjce moje!”, rekao je mons. Puljić, dodavši da se i svakom svećeniku Isus danas obraća istim pitanjem: ”Ivane, Jakove, Petre, Tomislave.. Ljubiš li me? Ljubiš li me više nego drugi?“.

Nadbiskup je podsjetio kako su ovih dana svećenici puno isповijedali, susreli brojne penitente i saslušali razne ljudske probleme. ”U ime svih kojima ste pružili riječi utjehe, poticaja i odrješenja, zahvaljujem na tom diskretnom i odanom služenju koji je ponekad zaliven i suzama duša koje samo Bog vidi i bilježi (Ps 56,

9). Podjela sakramenta odrješenja kojim liječimo ranjene duše daje nam prigodu sjetiti se da to činimo u Isusovo ime. Ne u svoje, već u ime Isusa milosrdnog i milostivog, za što nas je Crkva zaredila i opunomoćila”, rekao je mons. Puljić, istaknuvši pritom riječi pape Franje na nedavnom susretu s rimskim klerom kad im je poručio neka budu ”poput oca milosrdni naruđu svome”.

Papa je u tom susretu sa svojim klerom rekao da „svećenici nisu prinčevi, već služitelji ljudi koje moraju razumjeti” i svesrdno im praštati da bi “u svećeniku uvijek tražili i našli oca”. “Kad dođu u isповjetaoniku, a ti ih ne možeš odriješiti, blagoslovi ih i reci da im Bog želi dobro. Nemoj ih obeshrabriti i opterećivati. Uputi im riječi pouzdanja u Božje milosrđe i potakni neka se popravljuju! To je stav oca koji ne dopušta da se dijete izgubi i udalji. Bog, bogat milosrđem, služi se našim ustima i rukama i želi se očitovati kao milosrdni brat i vjeran suputnik (Heb 2, 17); kao pastir koji traži što je izgubljen (Lk 15, 4), kao liječnik koji tješi, liječi i krijepi” (Lk 5, 31).

Nadbiskup Puljić je posebice upozorio da svećenik ne smije biti u isповjetaonici ”sudac strogonja koji drugoga opterećuje svojim vlastitim mudrolijama”, niti ”guru-iscjelitelj” koji se služi magičnim sredstvima ”duhovnog zavođenja ili zastrašivanja nekim silama” što stvara kljentelu ovisnika. Takvi onda ”uplašeni i opterećeni trče tamo-amo”, tražeći ”neobične svećenike” da im dadnu kakve ”instant lijekove duhovnih paramedicinskih plivadona i aspirina” upakiranih nerijetko u vrećicu od četrdeset kuna.

Nadbiskup je također istaknuo molbu pape Franje svećenicima: ”Nemojte, molim vas, tući narod takvim ili sličnim šarlatanskim dijagnozama, nego pomilujte ih nježno kao što Bog i nas miluje”. Ne smatrajte sebe ”neobičnima” kad vam je Crkva povjerila i dala ”obične svetinje u ruke”. Nama svećenicima je, dakle, biti obični, jednostavni, skromni i pobožni pastiri koji su poput bolničara blizu ljudima kako bi ih tješili i pomagali. Crkva nam povjerava da to ”činimo poniznim duhom i milosrdnim srcem”.

Znak poniznosti je reći i da nismo u stanju pomoći, pa savjetujemo neka se pođe specijalisti. ”Opasno je, naime, preuzimati odgovornost za teška duševna stanja za koja nismo ni kompetentni ni nadležni”, upozorio je nadbiskup Puljić. Naše je suosjećati, moliti i pokazati da su patimo. Takve odlike milosrdnosti Papa opisuje kao ”ljubav, nježnost, Očev zagrljaj, sposobnost uživjeti se u situaciju drugoga”. I savjetuje neka svećenici ”budu velikodušni u praštanju, a kao ”Kristovi sluge milosrdni poput Oca”.

U zaključku razmišljanja mons. Puljić je podsjetio kako je Isus ”pred dramu suočenja sa smrću i prijelaska iz ropstva u slobodu i život, ostavio samog sebe kao najdragocjeniju uspomenu i nebesku hranu koja je lijek dušama našim”. Pozvao je svećenike neka se trude pomagati vjernicima koji su im povjereni otkrivati bogatstvo slavlja svih tajna, osobito najsvećanijeg nedjeljnog okupljanja oko stola Gospodnjeg.

Slika Krista s apostolima na Posljednjoj večeri neka svakome od njih bude poticaj za život bratstva i zajedništva, istaknuo je mons. Puljić koji je za vrijeme obreda blagoslovio ulje za bolesničko pomazanje, te posvetio krizmu koja se koristi kod podjele sakramenta krštenja, potvrde i svetog reda te u prigodi posvete novih crkava i oltara.

VELIKI ČETVRTAK: MISA VEĆERE GOSPODNE U KATEDRALI SV. STOŠIJE

Misu Večere Gospodnje na Veliki četvrtak 24. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. U propovijedi je istaknuo iznenađenost apostola Isusovom gestom pranja nogu. „Razumijete li što sam učinio, pita Isus. To čini kako bismo posvjestili da nam je služiti Gospodinu. Zato smo kršteni i urasli u mistično Kristovo tijelo, da to razumijemo i tako činimo. Pokušajmo koliko je u našim ljudskim moćima ući u to otajstvo i odgovoriti na pitanje, ‘Razumijete li ovo?’ Kad i ne razumiješ, vjeruješ li u ovo? Na to bi pitanje Crkva htjela potaknuti“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da je Veliki Četvrtak dan rođenja euharistije i svećenički rođendan kad se posebno povezujemo s Kristom koji je vječni izvor svećeništva.

Istaknuvši da se pre malo govori o tome kako su svi krštenici svećenici i svi sudjeluju na Kristovom svećeništvu, nadbiskup je rekao: „Postoji opće i službeno svećeništvo koje je ovlašteno činiti svete čine. No samim krštenjem svaki vjernik sudjeluje na općem Kristovom svećeništvu. Nisu samo svećenici, zaređeni svećenici. Zato svi zahvaljujemo za nepresušni izvor svećeništva, neka nikad ne presuši izvor poslužitelja velikog otajstva bezgranične Božje ljubavi prema ljudima.“

Slavljenjem euharistije isповijedamo vjeru u Isusovu stvarnu i trajnu nazočnost. „Na svojoj Posljednjoj Večeri Isus je odlučio po euharistiji trajno prebivati među nama. Euharistija je

produljenje Isusovog života na zemlji i milosno približavanje ljudima. Ona je zagrljaj i poljubac Božeg Sina nama, njegovoj djeci.

On, koji je prošao zemljom čin

eći dobro, tu je, među nama. Spreman je svakog trenutka prosvijetliti nas, ojačati, blagosloviti, posvetiti, utješiti i pomoći, jer ‘dragost je njegova biti sa sinovima ljudskim’“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da je euharistija spomen čin kalvarijske žrtve čovjekovog otkupljenja u kojem povijest spasenja nalazi svoj vrhunac i posljednji smisao.

„Svaka misa je nekrvno obnavljanje kalvarijske žrtve. Na nekrvni način se obnavlja milost križa i otkupljenja. Teče i struji novi Božji život koji nam je Krist zasluzio svojom mukom, smrću i uskrsnućem“ naglasio je zadarski nadbiskup.

Istaknuvši sudbinsku povezanost euharistije i svećeničkog reda ustanovljenih na Posljednjoj večeri, naglasio je misao da je svećeničko zvanje euharistijsko.

„Svećenik se stavlja na raspolaganje Bogu da preko njega i njegove službe preobražava svijet i vjernike. Dok predvodi euharistijsko slavlje, događa se čudesna preobrazba čovjeka, povijesti i svemira. Ta božanska pretvorba nadilazi vremena i prostore, a ipak je vidljiva i konkretna u

svojim znakovima i obredima“ rekao je mons. Puljić.

Hodeći duhom u dvoranu Posljednje večere oživjeti tu svetu uspomenu, nadbiskup je potaknuo da „zahvaljujemo Bogu za darove euharistije, svetog svećeničkog reda i za odredbu ljubavi koja je u temelju stvaranja civilizacije ljubavi. Pranje nogu je znak ljubavi, znak služenja koja je u temelju civilizacije ljubavi o kojoj su neuromorno govorili Pavao VI., Ivan Pavao II., Benedit XVI. i nastavlja papa Franjo.

Osobito zahvaljujemo što nam je po znakovima kruha i vina Isus ostavio samog sebe. Pred dramu suočenja sa zlom i smrti, u trenutku odlučnog prelaska iz ropstva i smrti u slobodu i život, Isus nam ostavlja sebe, kao hranu i popudbinu, simbole vjernosti i ljubavi. Svakog dana od onog nezaboravnog četvrtka uvečer, okuplja se zajednica Božjeg naroda slaviti jedinstvenu gozbu ljubavi, lomljenja kruha i zahvaljivanja.

Taj spomen čin je najdragocjenija uspomena koji najavljuje novo doba, novo nebo i novu zemlju koji započeše u činu sebedarja na Veliki četvrtak za vrijeme Večere Gospodnje. To zahvalno slavimo, s radošću spominjemo i u duši i mislima pokušavamo odgovoriti na Isusovo pitanje, ‘Razumijete li ovo’“ zaključio je mons. Puljić.

Nadbiskup je za vrijeme mise oprao noge dvanaestorici predstavnika gradskih župa, a nakon mise Svetu otajstvo je prenio u ‘Božji grob’ u pokrajnju lađu katedrale. Tu je puk ostao u molitvi i klanjanju, uz dugo pjevanje Gospinog plača tradicionalnim pučkim napjevom koje je predvodio Katedralni zbor sv. Stošije s regensom chorijem katedrale Žanom Morovićem.

USKRSNA ČESTITKA ZADARSKOG NADBISKUPA ŽELIMIRA PULJIĆA

Braćo i sestre u Kristu,

Uskrs je najstariji i najvažniji crkveni blagdan pa se nijedan drugi dan ne može s njime mjeriti. Na Uskrs spominjemo i slavimo najčudesniji događaj koji se zbio „u prvi dan tjedna, rano ujutro“. Zbog toga taj spomendan jednostavno nazivamo „danom Gospodnjim“. Tog jutra, naime, „u ranu zoru“ raspeti i pokopani Krist ustao je iz groba i javio se svojim uplašenim učenicima pozdravljajući ih utješnim pozdavom: Mir vama!

Otajstvo Kristovog uskrsnuća zbiljski je povjesni događaj o kojem je zabilježeno dosta pojedinosti u knjigama Novog Zavjeta. O tomu svjedoče prvi vjesnici i svjedoci Kristovog uskrsnuća. Učenik Ivan „koga je Isus posebice ljubio“ i tog jutra dotrčao do Kalvarije, piše u svom izvješću kako je ušavši u prazan grob „vidio i povjerovao“ (Iv 20, 8). Okupljeni Isusovi sljedbenici, nakon što su čuli izvješće ženâ koje su vidjele uskrsnulog Gospodina, i nakon što se još ukazao Petru, koji je pozvan „učvršćivati braću u vjeri“, kliču s oduševljenjem: „Doista, uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu“ (Lk 24,34). Vjera prve zajednice, dakle, zasniva se na svjedočanstvu pobožnih ženâ, Petra i drugih apostolâ. Zato Crkva o Uskrsu s radošću propovijeda, te s vjerom pjeva i ispovijeda: „Znamo da si doistine, uskrsnuo Božji Sine!“.

U liturgiji Svetog Tjedna isprepliću se zapravo događaji naše svete vjere i u tren oka prelazi se iz jednog svijeta u drugi: Iz tame u svjetlost, iz smrti u život, od grijeha u milost. I dok nam još u ušima zvone riječi prijekora iz obreda Muke Gospodnje, “Puče moj, što učini tebi..”, u uskrsnom izvješću odjekuju riječi satnika „zaista ovaj čovjek bijaše Sin Božji!“ Stoga, svake nedjelje žurimo ususret uskrsnulom Kristu da se nahranimo tijelom njegovim. Jer, događaj Uskrsa kamen je temeljac građevine Crkve. Njime je najavljen i ostvaren Dan Milosti Boga našega. A Uskrsnuli Gospodin postao naš Spasitelj i Otkupitelj. On je, naime, došao na ovu

zemlju polomiti lance grešnog ropstva i donijeti utjehu ranjenome svijetu. Otac ga je poslao „blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje, vratiti vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, izlječiti srca slomljena i proglašiti godinu milosti Gospodnje“ kako je davno najavio prorok Izaija (Iz 61, 1-2).

I mi smo kao dionici tog velikog otajstva krštenjem urasli u mistično tijelo Kristovo i postali „rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečen da naviješta silna djela Onoga koji nas je iz tame pozvao k divnome svjetlu svome“ (1 Pet 2, 9). Stoga i nas Isus poziva i šalje kako bismo u svijetu bili „pronositelji uskrsne istine“ i svjedoci njegove osobite naklonosti, ljubavi i milosrđa. U toj uskrsnoj vjeri želim blagoslovljene uskrsne blagdane uz obilje milosti i Božjeg blagoslova. Posebice onima koji su tijekom korizme aktivno i pobožno sudjelovali u svetim obredima. Sretan Uskrs svećenicima, redovnicama i redovnicima i svim vjernicima diljem naše Zadarske nadbiskupije. Svoju čestitku upućujem i vjernicima koji po julijanskom kalendaru slave Kristovo Uskrsnuće početkom svibnja! Sretan Uskrs predstavnicima građanske vlasti, kulturnim i javnim djelatnicima i svim ljudima dobre volje, posebice starima, nemoćima i bolesnima.

Otajstvom Kristovog uskrsnuća započelo je doba novog stvaranja. A Uskrsnuli je postao naš Put i Istina, središte i smisao svega. I nema, uistinu, pod nebom drugog imena dana ljudima po kojem se možemo spasiti, osim imena Isusa Krista. U toj vjeri još jednom želim svima sretne i blagoslovljene uskrsne blagdane.

OBREDI VELIKOG PETKA U ZADRU

Službu Muke Gospodnje na Veliki petak 25. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Za vrijeme obreda pjevana je Muka našeg Gospodina po Ivanu te su svećenici i puk počastili križ ljubljenjem i klanjanjem. Nakon obreda u katedrali, nadbiskup Puljić, svećenici i puk središtem grada išli su u procesiji s križem do crkve sv. Šime. Za vrijeme procesije puk je pjevao prijekore ‘Puče moj, što učinih tebi’.

„Na Veliki četvrtak smo zastali pred Isusovim pitanjem ‘Jeste li razumjeli što sam učinio?’. Čin pranja nogu apostoli nisu razumjeli. Kasnije će shvatiti poruku i značenje te geste i veličine čina euharistije kojim nas Bog hrani i ostaje s nama kroz sve dane. Na Veliki petak suočavamo se s pitanjem – Zašto sve to? ‘Puče moj, što učinih tebi’ – neka nas to pitanje i smrt Bogočovjeka Isusa Krista potaknu i pomognu nam osjetiti potrebu doći pred Isusa i priznati: I ja sam nedostojnim životom sudjelovao u tom procesu osude. Oprosti mi. Kajem se. Želim biti bolji“ potaknuo je mons. Puljić, istakнуvši da i početak obreda Velikog petka u tišini, bez zvona i orgulja, želi pokazati koliko je čovjek bez riječi.

„Kako se to moglo dogoditi, zašto? Stotine pitanja naviru i usuđujem se reći, ostajemo bez odgovora“ rekao je nadbiskup. Podsjetio je kako su se, osuđujući Isusa, ljudi bili radovali jer su ostvarili svoj cilj, „samo se priroda postidjela“. „I dok se zemlja tresla, a hramska zavjesa pucala po šavovima, Isusovo srce se razdiralo od bola jer to je njegov narod. On je Židov, njegov nar-

od traži njegovu smrt, muči ga i viče: Raspni ga, raspni! Između razbojnika i pravednika, narod kaže da se pusti Baraba. To je veliko otajstvo. Nisam li i ja među tim pukom, nisam li i ja svojim grijesima i lutanjima sudjelovao u toj osudi i glasovima svjetine koja je vikala 'Raspni ga' potaknuo je nadbiskup.

Sin Božji, jedini spasitelj i otkupitelj svijeta je neprepoznatljiv, no i prorok Izaija je najavio da će Sluga Božji izdržati i pobijediti. „Drama koja uznemiruje ljudsko srce započinje u vrtu. Evanđelist Ivan time podsjeća na edenski vrt, izgubljeni raj gdje su naši praroditelji Adam i Eva sve proigrali. Isusova muka također započinje u vrtu u kojem novi Adam sve popravlja“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da u žalosnom procesu sudjeluju predstavnici različitih zvanja i staleža: mogućnici, suci, svećenici, vođe stranaka, bogataši, intelektualci, dvorani, građani, vojska, narod, sluge, služavke, muškarci i žene, pojedinci i društvo.

Nadbiskup je naglasio da se početak Isusove muke odvija pod dva znakovita događaja. „Na jednoj strani su glavari svećenički i pismoznanci u Jeruzalemu, što bi današnjim rječnikom bili kreatori dnevne politike i planeri svjetskog porteka. Oni traže načina kako Isusa uhvatiti na prijevaru.

Na drugoj strani, u Betaniji, neznatnom mjestu u provinciji, dok Isus sjedi u kući Šimuna, dolazi 'neka žena' s alabastrenom posudom nardove skupocjene pomasti i polijeva je po Isusovo glavi. Drugi se pitaju, zašto je skupocjenu pomast tako 'prolila', mogla se prodati, unovčiti“.

„I dok krema društva u metropoli spremi smrt za nevinoga, dotle neznana žena u provinciji pomazuje Isusa za ukop. U toj nepoznatoj ženi koja je prikazana zamjenicom 'neka', počašćene su sve vrijedne žene, majke, supruge i domaćice koje su snagom ženskog instinkta osjetile nepravdu koja je nad Isusom učinjena: od Pilatove supruge koja je sanjala i rekla Pilatu da ne dira u krv pravednika do pobožnih žena koje su ga pratile i oplakivale: Marija Magdalena, Marija majka Jakovljeva, Saloma i Marija majka Isusova, promatraju izbliza kamo položiše Isusovo tijelo.

Jedna od njih bit će prva vjesnica i svjedok Isusovog uskrsnuća. Kako lijepo i pozitivne uloge žena u Isusovom procesu“ istaknuo je mons. Puljić, zaključivši da je Sin Božji po smrti i uskrsnuću spasio i otkupio svijet te je zato njegov križ na kojem je ishodio pobjedu postao za ljude blagoslov, lijek, snaga i utjeha.

VELIKA SUBOTA: USKRSNO BDJENJE

Svečano uskrsno bdijenje s blagoslovom novog ognja na Veliku subotu 26. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Za vrijeme bdjenja je i blagoslovio vodu u zdencu replike Višeslavove krsionice u prezbiteriju kojom je poškropio puk u katedrali, a vjernici su obnovili i krsna obećanja. „U Vazmenom bdijenju slavimo najsvečaniji i najčudesniji događaj Isusove pobjede nad smrću, tamom i grijehom. To je noć u kojoj je Krist raskinuo okove smrti i kao pobjednik ustao od mrtvih“ istaknuo je mons. Puljić u propovijedi, opisavši dijelove te svete otajstvene noći: liturgijom svjetla intuitivno se osjeća umreženost naravi i nadnaravi. Liturgija riječi provodi kroz povijest spasenja, od stvaranja i Edenskog do Getsemanskog vrta i križa na kalvariji po kojem smo spašeni i otkupljeni. Liturgija vode i krštenja posvještava važnost čina kad smo postali djeca Božja pa se te svete noći obnavljaju krsna obećanja. Četvrti dio je euharistijski spomen čin ljubavi.

„Liturgiju bdjenja započeli smo pod nebom ispred katedrale. Kao da se time želi reći: to je nebeski, svemirski događaj, nadpovjesna mi-

losna stvarnost koja nam po križu i muci, smrti i uskrsnuću objavljuje Krista u 'liku sluge koji ponizi sebe do na križu. Zato ga Bog preuzvise i darova mu ime nad svakim imenom' Sin Božji silazi iz krila Oca životvorca u zagrljaj smrti, kako bi nas izveo iz tame u svjetlost, iz smrti u život, iz grijeha u milost i svetost. Zato i jest raspjevana liturgija vazmenog bdjenja, od svjetla i riječi do vode i euharistije. To je liturgija koja nebesko sa zemaljskim spaja, a božansko s ljudskim umrežuje i povezuje. I zato smo mi unutra umreženi. I Bogu zahvaljujemo zato da jesmo tu, u toj povijesti spasenja" naglasio je mons. Puljić. Istaknuvši da je vrhunac liturgije vazmenog bdjenja euharistijska gozba kojom se završava slavlje, nadbiskup je rekao da je u euharistiji sadržan cijeli život Crkve pa su apostoli „svaki dan postojano hrlili u Hram te u radosći srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda“ (Dj 2, 46-47). „Pod nadahnucem tog izvješća prvih kršćana, Kongregacija za božanski kult izdala je smjernice kojima određuje da se kleričke i nekleričke zajednice priključe na slavlje u glavnim crkvama, župnim ili katedralnim, a male župne zajednice neka se udruže i okupe u većoj crkvi te zajedno slave bdjenje. „Vazmeno euharistijsko bdjenje i slavlje je znak zajedništva. U liturgiji bdjenja nebesko se spaja sa zemaljskim. Ta sveta noć govori o jedinstvenome u povijesti ljudskog roda: raspeti i pokopani Krist je uskrsnuo. O tom događaju svjedoče prvi vjesnici i svjedoci njegovog uskrsnuća. Kristovo uskrsnuće kamen je temeljac naše svete vjere. Uskrsnuli je nepomućeno svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je njen smisao i njezino otkupljenje“ poručio je nadbiskup Puljić.

MISA NA SVETKOVINU USKRSA

Na svetkovinu Uskrsa u nedjelju 27. ožujka, koncelebrirano misno slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, kad je podijelio i papinski blagoslov s potpunim oprostom. „Uskrsnuli Krist je Put, Istina i Život. On je središte i smisao svega. Otajstvom Kristovog uskrsnuća započelo je doba novog stvaranja, a kršćani su dionici tog velikog otajstva.

Urasli smo u mistično tijelo Kristovo i postali 'rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečen, da navješta silna djela Onoga koji nas je iz tame pozva k divnome svjetlu svome' (1 Pet 2, 9). Biti pronositelji uskrsne istine i svjedocima njegove naklonosti i ljubavi osobita je čast i milost u jubilarnoj godini milosrđa" istaknuo je mons. Puljić, dodavši da Uskrs raduje jer pokazuje kako Bog ne može bitku izgubiti. „Bog nikada ne gubi. Uskrsno jutro pokazuje kako on uvijek ima zadnju riječ. Uskrs je pobjeda svjetla nad tamom, ljubavi nad zloćom, istine nad lažima i duha nad materijom. Uskrsno jutro ispunja dušu vjernika nadom i utjehom“ rekao je nadbiskup. Zaželjevši svim svećenicima, redovnicama i redovnicima i vjernicima laicima blagoslovljene uskrsne blagdane i obilje Božjeg blagoslova, nadbiskup je sve potaknuo da budu širitelji radosti, pouzdanja i pružaju odgovore svakome tko ih za pita za razloge uskrsne nade u njima. „Sretan Uskrs predstavnicima građanske vlasti koji su pozvani snagom službe ugrađivati u temelje države vrednote mira, tolerancije, pravde, poštivanja i solidarnosti te odstranjavati sve što rađa malodušjem i pesimizmom. Sretan Uskrs učiteljima i odgojiteljima mlađih naraštaja, lijećnicima i bolničkom osoblju, obrtnicima, ratarima i pomorcima i svima

koji u znoju lica svoga zarađuju kruh svagdanji" poželio je mons. Puljić, istaknuvši da je Kristovo uskrsnuće zbiljski povjesni događaj o kojem svjedoče prvi vjesnici i svjedoci vjere prve zajednice koja se zasniva na svjedočanstvu onih koji su Uskrsnuloga vidjeli i s njime razgovarali, poput pobožnih žena, Petra i drugih apostola. Isus Krist je odgovor na svaki strah te i uplašene učenike kao uskrsli utješno pozdravlja pozdravom 'Mir vama', zaključio je nadbiskup Puljić.

ISPRAĆAJ DON JOSIPA KERA

U utorak 29. ožujka 2016., u župnoj crkvi Velike Gospe održan je posljedni ispraćaj zadarkog svećenika i sestrunkskog župnika don Jose Kera, koji je preminuo na Veliku Subotu, u 82. godini života i 53. godini svećeništva, u Općoj bolnici Zadar zbog posljedica moždanog udara. Sv. Misu i obred ukopa predvodio je zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, u zajedništvu sa šesdesetak svećenika pristiglih iz raznih biskupija Lijepa naše, od Istre do Dubrovnika. Župna crkva bila je premala kako bi primila sve ono mnoštvo koje je došlo iskazati posljednju hvalu pokojnom don Josi za sve što je učinio u svom svećeničkom životu neumorno služeći i donoseći Krista po cijeloj zadarskoj nadbiskupiji, a i šire. Moglo se čuti od domaćih mještana, kako ovakvog velikog i veličanstvenog sprovođa nije bilo od sprovoda pok. Franka Lisice, poginulog bibinjskog branitelja. U svojoj kratkoj, ali homiliji punoj sjećanja na suživot s pokojnjim don Josom, o. Nadbiskup je rekao: „I mi bismo mogli parafrasirati riječi biblijskih tekstova koje smo maloprije čuli pa reći "pouzdano neka znade svaki dom u Bibinjama da je njihov sumještanin svećenik don Joso Kero zadnjeg dana u tjednu, na Veliku Subotu, 26. ožujka ove godine, blago usnuo u Gospodinu". Ovom euharistijskom gozbom mi se liturgijski opraštamo od našega brata, svećenika don Jose Kere, sina pokojnog Šime i pokojne Stane rođene Šimunić. Don Joso je kao što znate preminuo je u Općoj bolnici u Zadru, u 82. godini života i 53. godini svećeništva. Iskreni izrazi suošćanja njegovoj rodbini i rodnoj župi, vjernicima kojima je dosada služio (a opsluživao je 15 župa u našoj nadbiskupiji), braći svećenicima, kao i stanovnicima i djelatnicima u Svećeničkom

domu gdje je proveo nekoliko zadnjih godina života. O njegovoj biografiji i pastoralnom djelovanju govorit će upravitelj doma, mr. don Zdravko Katuša.

I mi smo tijekom korizme, posebice u Velikom tjednu imali prigode pratiti kako mala skupina Isusovih učenika proživljava tužne časove straha i razočaranja. Za njih su noć Velikoga Petka i subotnji dan bili neobično turobni i bez perspektive. U ove pak pouksrsne dane pratimo kako učenici u strahu od Židova zaključani u dvorani Posljednje večere još uvijek zdvajaju, a Židovi osiguravaju grob sa stražom da ne bi slučajno tkogod od njegovih došao i ukrao ga, pa onda kazao da je uskrsnuo. Kakva besmislica: vidjeli su kako umire u bolovima, proboli su mu srce kako bi se uvjerili da je doista preminuo. A sada postavljaju stražu. Uskrsnuli tako ponovno zadaje muke i probleme svojim neprijateljima, a budi nadu svojim prijateljima, veseli njihova srca i pokazuje svoju božansku moć. A znamo kako su mu pod križem dobacivali: "Ako si Sin Božji siđi pa ćemo ti vjerovati".

Isus je, doista, pokazao da je Sin Božji. Ali, ne na zahtjev Židova, već kad je sam htio. Izvođenjom pobjedom nad smrću i grijehom on je postao središte i raskrije ljudske povijesti, njezin smisao i njezino otkupljenje. Zbog toga ovih dana slušamo uskrsne pjesme, izričemo uskrsne čestitke i dobro želje. Jer, Isusovo uskrsnuće blagdan je života, radosti, optimizma i nade. To je posebice jasno i razgovijetno obrazložio apostol Pavao kad je napisao svojim Korinćanima: "Da Isus nije uskrsnuo, uzaludna bi bila naša vjera, neosnovano naše ufanje, a bezizgledna naša nada" (1 Kor 15, 31). Tu je vjeru i naš pokojni don Joso navješćivao diljem ove naše nadbiskupije u 15 povjeravanih mu župa. A

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

zadnja je bila župa sv. Petra i Pavla na Sestrunj skupa sa susjednim otočićem Rivnjem gdje sam ga par puta pohodio. Tamo je krenuo na svoje posljednje putovanje, na blagdan svetog Josipa navečer. U noći je dobio jači moždani udar od kojeg se više nije probudio.

Na blagdan svetog Josipa ujutro smo koncelebrirali svetu misu, skupa doručkovali i toga dana i skupa objedovali. Budući da se često spominjao, kako je mons. Pavlu Keru kad je odlučio poći u sjemenište, dopratio na magarcu do Zadra u Arbanasima, na koncu ručka darovana mu je slika na kojoj je umjetnik prikazao tovara spremna za putovanje. Vidno obradovan tim darom rekao je sestri Tihomiri neka je čuva dok se on ne vrati s otoka, pa će onda potražiti mjesto gdje je izvjesiti u sobi. Nažalost on se na Cvjetnicu vratio u nesvesnom stanju u Opću bolnicu iz kojeg se više nije budio. Zahvalni smo našem dragom bratu Josi što je strpljivo i s optimizmom nosio životne teškoće i više godina hrvalo se s opakom bolesću, hrabro na "bibinjski način". Posebice smo mu zahvalni što vjerom pokazivao poput Joba "da zna dobro kako njegov Izbavitelj živi". A prirođenim ljudstvom finim manirama "običnog paroka" širio je nadu i optimizam, pa stekao prijatelje od Istre, Zagorja i ravne Slavonije, do Kotora, Hercegovine i Bosne ponosne.

A to je naučio u euharistijskoj školi Isusa Krista koji ga je od utrobe majke Stane pozvao i polaganjem ruku nadbiskupa Garkovića ospособio i ovlastio da propovijeda, dijeli svete Tajne i odgaja narod Božji, što je on kroz 53 godine zauzeo i s ljubavlju činio. I rekli bismo svjetovnim rječnikom kako je svoj ovozemni život završio "na radnom zadatku" u posljednjoj župi na Sestrunj. Istina, vjernici toga dana nisu čuli njegove homilije. Ali, ovaj današnji ispraćaj

njegova je posljednja ovozemna propovijed na kojoj mu također od srca zahvaljujemo. On je pedeset i tri godine lomio kruh nebeski, hranio ljudе riječju i svetim sakramentima, posebice euharistijom koja sadrži "Svetoga nad svetima". Euharistija je, naime, središte obiteljskog, župnog, biskupijskog, crkvenog i narodnog života. Ona je sakrament kršćanskog jedinstva. U slavlju svete mise Crkva izgleda savršeno jedna. Novo mesijansko pokoljenje ispovijeda da je Isus "kruh naš koji je s neba sišao" (Iv 6, 50). "Ne shvaćamo, ne gledamo, al' po jakoj vjeri znamo, što van reda biva tu!" O sveta gozbo na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove; duša se napunja milošću i daje nam se zalog buduće slave.

Zahvalni smo don Josi što je Riječ Božju navještao i kruh nebeski s vjerom lomio, zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okupljaо gdje je s njima pjevao i molio, slušao i razmatrao. Nedostajat ćeš nam, dragi Josi. Nedostajat ćeš kleru naše nadbiskupije, svećenicima i časnim sestrarama u Svećeničkom domu kojima u twoje ime iskrena zahvala za brigu i ljubav koju pokazuju prema starim svećenicima. Nedostajat ćeš posebice meni koga si umio prijateljski zadirkavati, pitati i problematizirati. Ali, nadasve bratskom i sinovskom ljubavlju voljeti i poštivati. Hvala ti na tom svjedočanstvu pažnje koju nisi mogao skriti. Posebice hvala ti na ovoj tvojoj posljednjoj propovijedi kojom nas učvršćuješ u vjeri da se "vjernima živim" 3001ot mijenja, a ne oduzima". Pred tajnom života i smrti, u kontekstu žrtve Novoga Saveza koju prikazujemo za pokoj tvoje plemenite duše, mi ćemo skupa s tobom u vjeri ponavljati: "Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo i tvoj slavni dolazak iščekujemo!"

Nakon sv. Mise, don Zdravko Katuša, ravnatelj Svećeničkog doma u Zadru, u kojem je pokojni don Joso posljednih godina živio, iznio je kratki životopis pokojnog don Jose Kera, a potom se uputila procesija na mjesno groblje Sasavac, gdje je izvršen ukop.

ZADAR: POČEO 40. MEĐUNARODNI SIMPOZIJ PROFESORA FILOZOFIJE I TEOLOGIJE

Četrdeseti međunarodni simpozij profesora filozofije i teologije u organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu počeo je sa svojim dvodnevnim radom u srijedu 30. ožujka u dvorani hotela Klovare u Zadru. Taj tradicionalni međunarodni simpozij okupio je devedeset profesora teoloških učilišta iz Zagreba, Đakova, Rijeke, Splita, Zadra i Sarajeva.

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić u pozdravnoj riječi prisutnima rekao je da su teme simpozija aktualne u teološkom, liturgijskom i vremenskom smislu. „U uskrsnom razdoblju osobito je uočljiva uloga Petra, pa se u to dobra uklapa i tema petrovske službe u međucrkvenom i teološkom vidiku. Treća obljetnica papinstva pape Franje, za kojeg neki kažu da je najveći reformator Crkve u zadnjih stotinu godina, dobra je prigoda vidjeti koje on pastoralne nglaske i socijalne pothvate poduzima i traži. To ne može ostaviti po strani ni teologe, katoličke filozofe, voditelje crkvenih zajednica, župnike i biskupe“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da je papa Franjo svoj program i nakane izrekao u pobudnici ‘Radost evanđelja’, obilježenoj radosnim stilom i brojnim poticajima. U zahvalnosti Bogu za papu Franju, nadbiskup je poželio da ti poticaji pobude misijski zanos, radost evangelizacije, duh zajedništva i bratske ljubavi. Čestitao je organizatorima i sudionicima simpozija na ustrajnosti, istaknuvši da ta okupljanja za deset godina obilježavaju pola stoljeća svog rada, što je jako veliko i vrijedno. „Neka filozofska-teološka, povjesno-pravna i pastoralno-socijalna glazbala koja će se čuti i uključiti, ispune vaše duše osjećajem kako je lijepo slušati, raspravljati i družiti se“ potaknuo je mons. Puljić i poželio Božji blagoslov u radu.

U ime organizatora KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, uvodnu riječ uputio je dekan prof. dr. Tonči Matulić. Uz okruglu obljetnicu svog četrdesetogodišnjeg održavanja, Matulić je podsjetio da su korjeni tog simpozija iz vremena kad je KBF Sveučilišta u Zagrebu jedini imao status fakultete

ta, a sva druga visoka teološka učilišta bila su afilirana učilišta u crkvenom smislu u Republici Hrvatskoj: Split, Đakovo i Rijeka, kao još uvijek područni studij KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. „Utolikо je zadaća zagrebačkog KBF-a bila i ostala okupljati sve teologe na takvom simpoziju. To je naš teološki Emaus na kojem možemo razvijati zajedništvo teologa. Sastoje se u tome da se međusobno upoznamo, budući da se barem u administrativnom dijelu već susrećemo. Pa je poželjno i lijepo da se znamo i osobno, da možemo razmjenjivati osobna poznanstva i iskustva. Prijateljstvo je važan moment da pokažemo zajedništvo i jedinstvo koje očituje duboke međusobne veze ljubavi i poštovanja, da smo na istom poslanju u Crkvi i društvu. Problemi su nam zajednički i poslani smo osztvarivati iste svrhe i ciljeve u Crkvi i društvu“ naglasio je dekan Matulić i istaknuo potrebu razvoja novih oblika suradnje na osobnoj, razini pojedinih struka i međuinstitucionalnoj razini. „Važno je da sva visoka teološka učilišta u RH i BiH to znaju prepoznati i doživjeti kolika je vrijednost biti zajedno, razmjenjivati teološke misli, poglede, uspostavljati nove odnose suradnje i prijateljstva“ rekao je Matulić. Smatra da je budućnost simpozija dobra a činjenica da se teolozi mogu okupiti jedinstvena prilika te je potaknuo: „Ne propustimo je nikad u budućnosti, kao što nismo i dosad“.

U radu simpozija sudjeluju dekani sljedećih katoličkih bogoslovnih fakulteta u Hrvatskoj i BiH: dr. Andelko Domazet, Split, dr. Ivica Raguž, Đakovo, prof. dr. Darko Tomašević, Sarajevo, dr. fra Vili Radman, dekan Franjevačke teologije u Sarajevu, predstavnici Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Za-

grebu te dr. Elvis Ražov, ravnatelj Visoko – teološko katehetske škole Zadar i pročelnik Teološko-katehetskog odjela Sveučilišta u Zadru. Među sudionicima su i umirovljeni profesori te postdiplomski studenti KBF-a u Zagrebu.

Dekan Matulić je zahvalio i prodekanu za znanost zagrebačkog KBF-a doc. dr. Slavku Sliškoviću koji je s nadležnim Odborom, Tajništvom i Povjerenstvom za Međunarodni simpozij organizacijski pripremao taj simpozij. U poslijepodnevnim satima sudionici simpozija će posjetiti Stalnu izložbu crkvene umjetnosti u Zadru i riznicu crkve i samostana sv. Frane u Zadru.

PROSLAVA DANA SVEUČILIŠTA U ZADRU

Na Dan Sveučilišta u Zadru, najstarijeg hrvatskog sveučilišta koje baštinu tradiciju dominikanskog učilišta iz 14. st., svečano misno slavlje u crkvi sv. Dimitrija u Zadru u četvrtak 31. ožujka predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. U misi je sudjelovala rektorica Sveučilišta u Zadru prof. dr. Dijana Vican, prorektori, profesori, dekani, studenti, djelatnici i prijatelji zadarskog sveučilišta koji su toga dana gostovali i na svečanoj sjednici u svečanoj dvorani Sveučilišta gdje su održani prigodni govor predstavnika Sveučilišta, akademske zajednice koja se okupila iz Hrvatske i inozemstva te lokalne i državne vlasti.

U propovijedi je mons. Puljić govorio o Isusovom uskrsnuću kao blagdanu života, radosti, optimizma i nade. „Optimizam i nada vrlo su potrebne i tražene vrline. One su ugrađene i u susretu učenika iz Emausa s uskrslim Gospodi-

nom opisanom riječima: ‘Zar nam nije srce gorjelo dok nam je putem govorio i tumačio Pisma?’ (Lk 24, 32). Prepoznatljive su i u susretu s učenicima u Jeruzalemu kad ih poziva da pogledaju njegove rane, pred njihovim očima jede ribu i tumači Mojsijev Zakon i Prroke, a onda im ‘otvara pameti da razumiju Pisma’“ rekao je mons. Puljić, istakнуvši da je Isusovo uskrsnuće najsnažnije vrelo našeg optimizma i nade jer je „uspostavljena vječnost dana koji ne poznaje tame ni noći. Uskrsnuli je dokinuo zastor smrti te donio novi život i sigurnost da ćemo i mi uskrsnuti. Zbog toga optimizam nije neka utješna filozofija za slabe i naivne. On je utemeljen na vjeri u uskrsni događaj, kojega objekt nije povijest, nego nadpovijest“. Naglasivši da se ispunjeni optimizmom uskrsne radosti ne damo slomiti, nadbiskup je rekao da zbog toga i ne prihvaćamo kob subbine i zla, nego poput Petra iz nastupa u jeruzalemском hramu, s nadom vjerujemo u konačni trijumf i pobjedu Uskrsnuloga. „Otajstvom Kristovog uskrsnuća započelo je novo vrijeme, vrijeme nade i optimizma, a Uskrsli je izvor toga. On je nepomućeno svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je Put, Istina i Život. On je središte i smisao svega“ istaknuo je nadbiskup. Zaključivši da smo osnaženi uskrsnim događajem kadri, usprkos teškoća i problema, s optimizmom gledati naprijed, u obiteljskom okružju, na profesionalnom polju, gdje služimo općem dobru i privređujemo, nadbiskup je poručio da je „Uskrsnuli Gospodin naše najveće dobro i sve možemo u Njemu koji nas jača (Fil 4, 13)“. Mons. Puljić je čestitao Dan Sveučilišta rektorici Vican i svim članovima te stare i časne odgojno-obrazovne ustanove.

Nakon mise, u prigodnom obraćanju u pozdravnom govoru na svečanoj sjednici u dvorani Sveučilišta, mons. Puljić je rekao da dvije godine utisnute u žigu sveučilišta, 1396., godina utemeljenja i 2002., godina obnove Sveučilišta, upućuju na značajne datume te visokoškolske ustanove. „Zbog prvog godišta ono ima dugu povijest s velikim pokladom znanja kojeg smo naslijedili na ‘splavu druge plovidbe’ kako je slikovito pisao grčki filozof Platon. On u dijalogu koji Sokrat vodi sa svojim prijateljima upozorava na otkriće ‘nadosjetilnog koje je otvoreno umu i dohvaća se umom’ za razliku od

‘materijalnog koje se otkriva preko naših osjetila’. Spoznajni proces koji vodi do umnih otkrića Platon opisuje metaforom ‘druge plovidbe’ rekao je nadbiskup Puljić. Poželio je da se kapetani i mornari te važne odgojno-obrazovne i kulturne ustanove “na drugoj i dugoj plovidbi ne umore u traganju za spoznajom isitne koja je vlastita čovjeku i sveučilištu koje treba biti čuvarom osjetljivosti za istinom, pa otuda i prijeka potreba za njegovom autonomijom”. Svima je uputio srdačne čestitke za Dan Sveučilišta te poželio uspješan i blagoslovjen rad, “u trajno plodnom dijalogu zapanjujuće znanosti i povijesne mudrosti koju stoljećima baštimo”.

U ime Rektorskog zbora Hrvatske, prisutne je pozdravio rektor zagrebačkog sveučilišta Damir Boras. Rektorski zbor želi pokazati kako se tradicija dijeli zajednički te je rektor Boras istaknuo vrijednosti kulture i ljudske vrijednosti. Izrazio je nadu da će nova vlast shvatiti važnost ulaganja u obrazovanje. „Mastodonti, poput Sveučilišta u Zagrebu, mogu neko vrijeme podnijeti krizu, ali mala sveučilišta ne, zato se trebamo brinuti za njih. Sve zemlje koje su izdale iz krize ulagale su u znanost“ rekao je rektor Boras. Pohvalio je odličnu suradnju s bivšim rektorm Antom Uglešićem istaknuvši da s novom rektoricom Vican dolazi nova snaga.

Rektorica Vican je rekla da zadarsko sveučilište kao heterogena visokoškolska zajednica sa skupinama znanstvenika i nastavnika djeluje na dvadeset pet odjela kroz sedam znanstvenih područja. „Mi smo zajednica sa 600 radnika i 5 500 studenata, devedeset studijskih programa i kombinacija studijskih programa. S četraestogodišnjim djelovanjem mi sebe vidimo u godini

institucionalne mladosti, a s radom i rezultatima u institucionalnoj zrelosti. Sveučilište u Zadru je stabilna visokoškolska i kulturna ustanova koja itekako bodri sve promjene i nastoji odgovoriti svim izazovima promijenjenog svijeta“ rekla je dr. Vican, dodavši da je sveučilišni grad generator razvoja i stvaralaštva, a mladenačkim duhom bodrenim njegovom mudrošću jamac bolje budućnosti. „Akumulirani potencijal još uvijek nije dovoljno oslobođen, pa pred nama stoje brojne nove prilike i izazovi. Razvijajući i dalje našu humanističko-društvenu jezgru, poseban impuls dat ćemo području tehničkih znanosti. Zbog te naše specifičnosti imamo jedinstvenu prigodu razvijati najnovije tehnologije po mjeri čovjeka, materijalni svijet isprepletati humanističkim porivima šireći tvarne i duhovne vidike“ poručila je rektorica Vican zahvalivši svima na suradnji: Gradu, Županiji, partnerskim ustanovama, predškolskim i kulturnim ustanovama, školama, visokoškolskim partnerima u zemlji i inozemstvu.

Sveučilište na svoj Dan organizira tradicionalni i večernji koncert ‘Sveučilište Zadru gradu’ u crkvi sv. Dimitrija. Nastupila su tri zadarska zabora: Mješoviti pjevački zbor Condura Croatica s dirigentom Ivom Nižićem, HPGD Zoranić s dirigentom Juricom Šoša i Katedralni zbor sv. Stošije s dirigentom Žanom Morovićem. Kao domaćini nastupili su studentska klapa Študija i vokalni sastav studenata Sveučilišta u Zadru AKA Crescendo.

SUSRET ZADARSKOG NADBISKUPA PULJIĆA I PREDSJEDNICE RH KOLINDE GRABAR KITAROVIĆ

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić i predsjednica RH Kolinda Grabar Kitarović susreli su se u četvrtak 7. travnja u Zadru, na želju predsjednice Kitarović dok boravi u Zadarskoj županiji.

Nadbiskup je dočekao predsjednicu na trgu pred katedralom sv. Stošije gdje su je srdačno pozdravili i sjemeništarci Nadbiskupskog sjemeništa ‘Zmajević’ s duhovnikom Stanislavom Wielinskim i prefektom Antom Dražinom, nekoliko svećenika među kojima i ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavao II. mr. don Ante Sorić, redovnice i vjernici laici.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

Predsjednicu je pozdravio i mons. Janko Segarić, najstariji svećenik Zadarske nadbiskupije. Zajednički su se sjetili svog susreta na svečanosti 2010. g. u centru hrvatske župe sv. Ante u Los Angelesu gdje je mons. Segarić godinama služio i izgradio tamošnji veliki pastoralni centar za Hrvate, na proslavi stogodišnjice jednog hrvatskog društva.

U prvostolnici sv. Stosije katedralni župnik don Josip Radojica Pinčić ukratko je predsjednici predstavio povijest katedrale. Potom se predsjednica Kitarović uputila u pokrajnu lađu katedrale gdje se pomolila pred moćima sv. Stošije koje se nalaze u mramornom sarkofagu.

Nadbiskup i predsjednica potom su u šetnji Forumom i obalom nastavili druženje i razgovor u lokalnu u neposrednoj blizini Morskih orgulja na zadarskoj rivi. Predsjednica je iznijela nadbiskupu dojmove o svom boravku na otocima zadarskog arhipelaga rekavši da je vrlo ugodno iznenadena prisnim dočekom i radošću ljudi.

„Predsjednici je jako drag ovaj posjet Zadarskoj županiji. Zahvalio sam joj da je na nekoliko dana sjedište Zadarske nadbiskupije bilo

i prijestolnica Hrvatske, naime, na zgradu Zadarske županije visila je i predsjednička zastava. zajedno smo izrazili žaljenje zbog činjenice da na otocima ostaje sve manje ljudi. Trebamo strategiju razvoja otoka, trebamo zadržati ljude, da ne napuštaju otoke, a time i Hrvatsku. To je strateško pitanje Vlade RH, Crkve i svih ljudi zaduženih i odgovornih u radu za opće dobro“ rekao je nadbiskup Puljić u osvrtu na susret s predsjednicom Kitarović.

NIN: POKROVITELJSTVO PREDSJEDNICE RH KOLINDE GRABAR KITAROVIĆ NAD PROSLAVOM SVETKOVINE 500 GODINA UKAZANJA GOSPE OD ZEČEVA

Jubilarna proslava 500 godina od ukazanja Gospe od Zečeva u ponедјeljak 2. svibnja održava se pod pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović. „S velikim zadovoljstvom prihvatom pokroviteljstvo nad proslavom obilježavanja petsto godina svetkovine Gospe od Zečeva koja će se održati 2. svibnja 2016. g. Ovom obljetnicom Zadarska nadbiskupija i Grad Nin podsjetit će nas na dugu i bogatu povijest toga grada, jednog od kolijevki hrvatske kulture i nacionalnog identiteta, koji štovanjem Gospe od Zečeva okuplja vjernike ovog kraja i cijele Hrvatske“ stoji u dopisu predsjednice Kitaorvić upućenom zadarskom nadbiskupu Želimiru Puljiću i ninskom građačleniku Emili Čurku.

U ponedjeljak 2. svibnja, kad će Nin pohoditi više tisuća hodočasnika iz cijele Hrvatske, središnje koncelebitano slavlje s početkom u 18,00 sati, kao i procesiju s čudotvornim Gospinim kipom, predvodi mons. Jure Bogdan,

vojni ordinarij u RH, koji je sa zadovoljstvom prihvatio poziv nadbiskupa Puljića da sudjeluje u polutisućljetnoj jubilarnoj proslavi u jednom od najstarijih hrvatskih marijanskih svetišta. Svečano misno slavlje u 11,00 sati toga dana, također s procesijom kroz mjesto, predvodi nadbiskup Puljić. U svetištu Gospe od Zečeva u Ninu u danima te proslave vjernici mogu dobiti potpuni oprost uz isповijed, pričest i molitvu na nakanu Svetog Oca.

„S radošću očekujemo vjernike iz cijele Hrvatske i Marijine štovatelje u Ninu u danima jubilarne proslave, ali i tijekom cijele godine koja će biti u znaku svečane proslave Gospe od Zečeva, do svibnja 2017. g. Naša srca i vrata su otvorena, dobro došli“ poručuje ninski župnik i dekan don Božo Barišić, u želji da se i u Ninu ostvari povezanost vjernika iz Zadarske, ali i susjednih biskupija te osobito iz drugih hrvatskih marijanskih svetišta. „Želja nam je da zajednički živimo u istoj ljubavi prema Mariji. Kad je bilo hodočašće obitelji Zadarske nadbiskupije 2014. g. u Mariju Bistrigu, upravitelj svetišta mons. Zlatko Koren u nacionalnom marijanskom svetištu pred oltarom je izložio sliku Gospe pod Zečeva, u znak dobrodošlice i povezanosti sa Zadarskom nadbiskupijom. Bio je to i izraz poštovanja baš prema Gospo od Zečeva. Vidi se da je poznata šire u Hrvatskoj, u što se osvjeđočujem i kao ninski župnik, po pitanjima i zanimanju brojnih vjernika iz cijele Hrvatske“ kaže don Božo. Blagdan Gospe od Zečeva uvršten je u Registrar nematerijalnih kulturnih dobara RH. „No, on je puno više od toga, marijansko svetište u kojem ljudi nalaze duhovnu okrepnu, smiraj i olakšanje“ ističe don Božo Barišić. Nin je najstariji hrvatski kraljevski grad, više od tri tisuće godina. Do 1828. godine bio je i sjedište Ninske biskupije te je bogat iznimno dragocjenom crkvenom i kulturnom spomeničkom baštinom od prvih kršćanskih vremena.

ZADAR: BDJENJE ZA DUHOVNA ZVANJA

Molitveno bdjenje za duhovna zvanja pod gesлом ‘Milosrdni Otac’, uoči 53. svjetskog dana molitve za duhovna zvanja održano je u četvrtak 14. travnja u Zadru. Prvi jednosatni dio bdjenja održan je u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa ‘Zmajević’, a drugi dio, Službu riječi u katedrali sv. Stošije predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Susret za vrijeme kojeg su sudionici izmolili i krunicu Božanskog milosrđa organizirali su sjemenište ‘Zmajević’ i nadbiskupijsko Povjerenstvo za duhovna zvanja i ministrante s povjerenikom don Stanislavom Wielinskim. Povijest zadarskog sjemeništa čiji su počeci u 13. st. te život sjemeništaraca predstavio je sjemeništarac Mato Puljić.

Zadarski nadbiskup Vicko Zmajević (1713.-1746.) osnovao je u 18. st. u Zadru sjemenište za svećenike glagoljaše, da ga djeca pohađaju na narodnom, hrvatskom jeziku. Otvorio ga je njegov nasljednik Mate Karaman 1748. g. Poslije je tu djelovala bogoslovija a sjemenište je bilo preseljeno. Ponovno je otvoreno 1949. g., otkad djeluje neprekidno, osim što su za vrijeme Domovinskog rata sjemeništarci bili u Pazinu. Trenutno je u sjemeništu šesnaest sjemeništaraca: po šest iz Zadarske nadbiskupije i Mostarsko-duvanjske biskupije, tri iz Gospicko-senjske i jedan iz Trebinjsko-Mrkanjske biskupije.

Sjemeništarci pohađaju Klasičnu gimnaziju Ivan Pavao II. Zadar, Strukovnu školu Vice Vlatkovića i Poljoprivredno-prehrambenu školu Stanka Ožanića. Uz redovni molitveni život i pouku imaju i glazbene i sportske aktivnosti.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

U dvorani sjemeništa svjedočanstvo je rekao i Gabrijel Pavlović iz župe Rotimlja pokraj Mostara. Mislio je biti nogometni igrač, no poziv je osjetio u 3. r. osnovne škole. Sjemeništari su izveli i prigodne pjesme te su prikazali ulomak iz svoje predstave o Milosrdnom Ocu, s mislima sv. Ivana Pavla II. iz njegove enciklike 'Bogat milosrđem' i bule pape Franje 'Lice milosrđa'. Tu je istaknuta papina misao kako je sinovljevo dostojanstvo važnije od ponovnog stjecanja materijalnih dobara pri povratku ocu. U teškom materijalnom gubitku sazrio je njegov osjećaj za izgubljeno dostojanstvo, no temeljno dobro je spašeno, čovječnost sina.

U katedrali je istaknuta misao pape Franje da svako zvanje u Crkvi ima svoj izvor u Isusovu samilosnom pogledu. „To je osjetio i papa Franjo koji je za svoje biskupsko geslo odabrao ‘Smilova mi se i odabra me’. Osjetio je da ga je milost Božja obuhvatila. Zvanje je Božja milost i Božji dar“ rekao je mons. Puljić, dodavši da je bdjenje zahvala Bogu za dar zvanja i za sve koji su u duhovnom zvanju služili Bogu. „Susret je dar naše zahvalnosti za primljene milosti i za sve koji sudjeluju u našem životu s tom milošću, a to su već i roditelji“, rekao je mons. Puljić. Istaknuto je da je Crkva dom milosti, tlo gdje niču zvanja, s molitvom Bogu da podari gorljive zajednice u ponudi kateheze zvanja i puteva posebnog posvećenja.

U svom svjedočanstvu u katedrali mr. don Ante Sorić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavlo II. Zadar, rekao je da je poziv osjetio u 6./7. r. Potječe iz tradicionalne župe Bibinje, a ključan je bio trenutak iskustva osobne molitve u odnosu s Bogom, što mu je dalo elana i nosilo ga.

Htio je što više živjeti od Božje riječi i biti s Isusom. Želio je biti misionar, nošen molitvenim duhom. Nadahnjivao se na knjizi 'Put jednog misionara' o. Ante Gabrića, duhu bl. Majke Terezije, sv. Franje Ksaverskog.

Nadbiskup Ivan Prendža ga je pitao: „A što ćemo ovdje? I ovdje ima gladnih, žednih, potrebnih, ljudi koji odbacuju Boga. I ovdje se čovjek može dati Kristu! I to je točno“ rekao je don Ante, istaknuvši da je lijepo i veliko biti svećenik „jer se svako jutro Bog utjelovljuje preko mojih ruku, jer svako jutro izgovaram riječi Posljednje večere, odrješujem čovjeka od grijeha i vraćam ga za život vječni, poput liječnika. Svećenik ponovno oživljava. Krštenjem stavljam djecu u zajednicu Crkve, bolesničkim pomazanjem ljudi ustaju iz bolesničke postelje. Slijedim Učitelja iz Galileje koji je umro da bi se čovjek spasio“.

U misli svećenik, redovnik, redovnica se ne rađa, nego postaje, u katedrali se prisutnima obratio i maturant sjemeništarac Matej Lučić. Govoreći u ime maturanata sjemeništa 'Zmajević', rekao je da ih je, iz raznih krajeva, povozala ista nakana da slijede Dobrog pastira Isusa Krista. Kad su imali teškoća i kušnje pomogao im je duhovnik Wielinski razgovorom, savjetom da odu u kapelu, pomole se i razgovaraju s Isusom, jer je za izlijječiti dovoljna prisutnost Krista. Zahvalio je za rektore i prefekte kojima su sjemeništari uvijek bili prioritet. Istaknuvši da su to bile četiri lijepa i teške godine, Matej je rekao da je sjemenišna zajednica bila Božja milost koja ih je držala na okupu.

Nadbiskupu Puljiću je priopćio odluku u ime četiri maturanta i tri propedeuta (pripravni-

ka za bogosloviju, osobe koje su već završile srednju školu, a nakon godine dana boravka u sjemeništu odlaze na bogosloviju) za daljnji hod prema Kristu. Na putu prema svećeništvu izrazio je želju nadbiskupu za prijem među bogoslove Zadarske nadbiskupije, te se svatko osobno rukovao s mons. Puljićem.

Nadbiskup je rekao da svatko od njih ima svoj mentalitet, potječe iz različitih krajeva, ali su se našli na istom zadatku. Pohvalio je taj odnos kao plod njihovih međusobnih razgovora. Rekavši da će do svećeničkog ređenja biti još traženja molbi za prijem u službe, izrazio je radost zbog njihove zadnje molbe, za svećenika, istaknuvši da je već sad potpisuje i blagoslovila.

Na susretu su bili i svećenici, među kojima i prefekt sjemeništa don Ante Dražina i generalni vikar nadbiskupije mons. Josip Lenkić, redovnici, vjernici laici te učenici Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar, Medicinske škole Ante Kuzmanića te Katoličkog školskog centra Žepče, škole prijatelja Klasične gimnazije čiji su učenici došli u pohod kod svojih zadarskih gimnazijskih kolega.

MISIONAR MIOSRĐA DR. FRA ANTE VUČKOVIĆ NA NEDJELJU DOBROG PASTIRA U NINU

Misionar milosrđa dr. fra Ante Vučković, u sklopu priprave za proslavu petsto godina od ukazanja Gospe od Zečeva u Ninu, predvodio je misno slavlje na Nedjelju dobrog pastira 17. travnja u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu u zajedništvu s ninskim župnikom Božom Barišićem. „Živimo u odnosima u kojima smo fizički blizu, ali bez odnosa. U kojima dijelimo krov i stol, ali nemamo mnogo zajedništva iznutra. Nedostaju nam emocije, razumijevanje, prihvaćenost. Crkva nas poziva da napravimo korak iz života bez zajedništva u zajedništvo s Kristom. Taj korak je potreban da izademo iz grijeha i zamolimo Boga da nam da sposobnost za iskustvo milosti, milosrđa, ljubavi i zajedništva“ rekao je fra Ante.

Isus je dobri pastir добри koji skrbi za svoje ovce jer postoji velika grabež, mogućnost propasti,

da ih rastrgaju i izgubi. Prema drugom čitanju iz knjige Otkrivenja, Ivan evanđelist za kraj vremena ima viziju nebrojenog mnoštva ljudi u bijelim haljinama koji dodoše iz velike nevolje. „Isus iz velike nevolje dovodi u spasenje i uvedi u zaštićeni prostor Isusovih ovaca, njegove Crkve. Ima puno nevolja. Tiču se poganskog života i svih koji nisu iz nevolje ušli u spas“ rekao je fra Ante, navodeći ta stanja. U vrijeme Pavla i Barnabe, o čijem je navještaju Židovima u sinagogi u Antiohiji govorilo prvo čitanje, bilo je puno zarobljenih ljudi koji fizički nisu imali slobodu. Neki ljudi su zarobljeni iznutra, duh im je zarobljen ili su zarobljeni ekonomskim stanjem.

„Zavezani, ne mogu misliti svojom glavom, čine što ne bi htjeli i ponašaju se kako znaju da nije u redu, ali ne mogu drukčije, to je jače od njih. Oni su pozvani učiniti korak iz zarobljenosti prema Bogu koji ih uvodi u oslobođenost. Velika je nevolja ako nisam slobodan iznutra. Neki ljudi su izmučeni bolešću. Bolest zarobi, svede da se moramo njome baviti. Isus i njih uvodi u slobodu.

Još teža zarobljenost tiče se krivnje. To je možda najteža vrsta zarobljenosti. Kao da ti netko nametne teret na leđa i ne dopušta ti da ti dišeš, hodaš, da budeš slobodan. Krivnja zbog nečeg realnog lošeg što sam učinio“ istaknuo je

fra Ante, dodavši kako su Pavao i Barnaba na početku Crkve gledali pogane koji na sebi nose teret krivnje jer su nekome oduzeli život, bili su brutalni, uništili su svoje ili tude srce.

„Nosili su na sebi veliki teret krivnje i nisu znali kamo s njime. Pavao im je donio Božju riječ i rekao: Onaj koga su objesili u Jeruzalemu, pristao je biti obješen zato da ne moraš cijeli život na sebi nositi nepotreban teret krivnje. On ti ga skida. Samo dođi, napravi korak prema njemu, on će ti skinuti krivnju. Kad ljudi iz velike nevolje dođu u blizinu Božju, onda doživljavaju tko je Bog“ naglasio je fra Ante, dodavši da onaj tko je doživio da mu je Bog oprostio krivnju, izlijecio bolest, oslobođio zarobljenost uma, srca, odnosa, zna tko je Bog; ti dođoše iz nevolje velike.

„Kroz dvije tisuće godina tekstovi Božje riječi donose slobodu zarobljenim ljudima, nadu obeshrabrenima, brišu suze izmučenima. Ivan kaže, na kraju vremena će koji dođoše iz nevolje velike stajati pred Bogom, jer oni na svojoj koži znaju tko je Bog. Njihovo srce se neće prestati radovati i hvaliti Boga.

Kad Crkva hoće da slavimo Nedjelju dobrog pastira, hoće da razumijemo – Bog ne vrijedi ako me nije u stanju osloboditi od moje zarobljenosti. Ako nije u stanju izlijeciti moje tijelo, misli, srce, odnose. Ako me nije u stanju iz mračne neznanja dovesti u svjetlo razumijevanja. Ako me nije u stanju učiniti slobodnim čovjekom, skinuti krivnju s mene“ rekao je fra Ante, istaknuvši da Bog to stalno čini. Otkad je Isus došao na svijet i kao utjelovljena riječ govorio što Bog hoće, on to čini.

„Jako je važno da ne pretvorimo vjeru samo u običaje, dolazak na misu, površnu pripadnost. Nego da iskusimo to što je na početku i što Ivan kaže da će biti na kraju – oni koji dodoše iz nevolje velike, znaju što se događa s njima u Božjoj blizini. Svi smo pozvani iz svojih zarobljenosti ući u slobodu, da Bogu dopustimo da skine teret krivnje s nas, da iscijeli izranjenost srca, odnosa, emocija, povijesti našeg života“ istaknuo je fra Ante, naglasivši da je „papi Franji u Godini milosrđa stalo da do ljudi dođe važna vijest – ako na sebi imaš krivnju, ima izlaza iz nje. Nije potrebno da je nosiš puno godina i cijeli život. Krist je došao i on ti to hoće skinuti.

Korak je jednostavan. Suoči se sa sobom, svojom krivnjom i predaj je Bogu. On ti je skida“ poručio je fra Ante. Kad čovjek iskusi kako mu Bog skine krivnju i tijelo se olakša te uđe u stanje u kojem zna da je Bog dobar pastir koji vodi u život. „Gdje sam prije bio pod teretom i nisam osjećao život, sada ga znam. Kad to iskusimo, znat ćemo da je papa Franjo dobro osjetio bilo svijeta.

Previše je opterećenih ljudi u svijetu, koji trpe zbog krivnje, a ne moraju je nositi. Za kršćane je važno da mi to Božjom snagom možemo činiti i jedni drugima. Živimo povezani i namećemo krivnju jedni drugima. Ti si kriv za moj život, za moje osjećaje, za moje stanje. Božja riječ kaže da smo u stanju skidati krivnju. Bog nam je skida kad god to zatražimo. I mi ljudi možemo skidati krivnju djetetu, mužu, ženi, susjedu, župniku, redovnicu, gradonačelniku. Jedni drugima možemo skidati krivnju, da se ne osjećamo pod teretom krivnje. To Bog čini. To dobar pastir čini. Pozvani smo sudjelovati u tome“ zaključio je fra Ante.

Kad smo iskusili kako Bog skida krivnju s naših leđa, znat ćemo što činimo kad to činimo drugima. „Neka Nedjelja dobrog pastira bude za nas susret s Bogom punim milosrđa, koji nas poziva da se uključimo u mrežu milosrđa; da mu dopustimo da nam skine krivnju, da nas izvede u slobodu i da to činimo jedni drugima“ zaključio je fra Ante Vučković.

**'SA SV. FRANJOM U GODINI MILOSRĐA'
- HODOČAŠĆE ZADARSKE MLADEŽI U
ASIZ**

Pedeset mlađih koji se okupljaju u crkvi i samostanu sv. Frane u Zadru, među kojima su i bračni parovi, oni koji utorkom pohode vjeronauk u samostanskoj dvorani i aktivni su u crkvi sv. Frane čitajući ili u zboru mlađih, u utorak 19. travnja stigli su u Zadar nakon petodnevног hodočašća u Asiz. Hodočasnike su predvodili fra Tomislav Šanko, tajnik Franjevačke provincije sv. Jeronima i odgojitelj postulanata i fra Leopold Mičić, provincijski definitor. Povod hodočašću je Godina milosrđa. Fra Tomislav je studirao u Asizu i to je obilježilo i učinilo prekretnicu u njegovom životu. „Mi smo franjevački samostan, njegujemo franjevačku duhovnost pa sam i mladima htio omogućiti da imaju to iskustvo, prenijeti im to s čime sam i ja bio dotaknut. U Asizu je crkva sv. Marije evanđeoske ili Porcijunkula gdje se može dobiti potpuni oprost, kao i u bazilici sv. Frane. Cilj hodočašća je posjetiti mjesta izravno povezana s Franjinim životom, da se ljudi mole i dožive što i Franjo, da uspiju uči u Božju blizinu“ rekao je fra Tomislav po povratku s hodočašća. Brdo La Verna gdje je sv. Franjo dobio rane bila je njihova zadnja postaja, pohodili su dolinu Rieti, samostane Grecio, Fonte Colomba, La Foresta, samotišta gdje se povlačio Franjo, poput Eremo delle Carceri iznad Asiza, kao i mjesto Franjina obraćenja, crkvu sv. Damjana, gdje je svetodamjanski, franjevački križ. Tu je sv. Franjo molio i pred njim čuo svoje ime, kako mu Gospodin kaže: ‘Franjo, idi i popravi moju kuću koja se ruši’. Hodočasnici su svaki dan sudjelovali u misnom slavlju: prvog dana u sv. Damjanu, drugoga u crkvi sv. Frane gdje je grob sv. Frane, trećega u Porcijunkuli odakle je Franjo krenuo s braćom,

tu je kolijevka gdje je rođen franjevački red, a četvrtog dana na La Verni, gdje je sv. Franjo dvije godine prije svoje smrti dobio rane, Krist ga je znamenovao ranama ljubavi. „Na svim tim mjestima smo se molili, ispunjavali, baš za iskustvo milosrđa, natopiti se Franjinom blizinom i njegovim načinom, kako je on slijedio Krista. Mnogi su bili prvi put u Asizu. Sva vrata su nam se otvarala i vidjeli smo nešto kamo nisam ni očekivao da će nas pustiti: sam samostan sv. Frane i dijelove koji se inače ne otvaraju; mjesto gdje je studij, mjesto reflektorija, velike blagavaonice gdje su slike dvadeset i dvojice papa koji su imali upliva na franjevački red. To je prekrasno zdanje. Vidjeli smo i Rivo Torto. Carceri je mjesto gdje se Franjo na početku svog obraćenja povlačio iznad Asiza, ispod brda Subasia. To je njega jako obilježilo. Uvijek je tražio mir. Zavlačio se, nekad se trebaš sakriti, da bi se otkrio; da bi ti se Bog otkrio. To je obilježilo početke njegovog obraćenja; intimni, bliski susret s Gospodinom, koji je sasvim izmijenio njegov život i tako je karakterističan za franjevačku karizmu. Ta su samotišta građena postupno, s malim cilijama. Tu je bio i sv. Bernardin Sijenski i obnavljao franjevački red“ rekao je fra Tomislav. Ta su samotišta jako lijepa, živopisna mjesta gdje se doživi tišina, samoća, Franjin duh je tu prisutan. Mjesto su hodočašća, tu se slavi misa, moli, zaustavi u šumi. Ti su samostani uklesani u stijeni, La Verna, Greccio, mjesto gdje je sv. Franjo 1223. g. slavio Božić prvi put s jaslicama. „Franji je prvome na um došlo izraditi jaslicve. Jako je ljubio Kristovo čovještvo. Imao je nadahnuće da u Grecciu u samostanu koji je u

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

planini, podno brda uklesan u stijeni, upristuni žive jaslice. Tada je pozvao jednu obitelj, Franjo je pjevalo, bio je to iznimani doživljaj“ kaže fra Tomislav. Istoči pohod samostanu La Verna gdje se dvije godine prije svoje smrti, već gotovo slijep, Franjo povukao u to brdo. Tu je bio četrdeset dana u postu i molitvi. „To je njegovo krajnje pročišćenje. Franjo je ušao u duhovnu noć, kad mu se činilo da je sve pogriješio. Činilo mu se da red nije kakav bi trebao biti, da je sve krivo shvatio. To Bog svecima nekad dopusti – da se baš vidi da li Boga voliš radi njega samoga ili radi onoga što ti je dao. Vidimo da li osobu volimo onda kad ne dobivamo ono što bismo trebali. Bog nekad dopusti i takvo iskustvo, da se ta ljubav pročisti. Franjo je tu ostao izložen Gospodinu, dopustio mu je da ga ozrači. Zato je i sam zračio. Dobio je ono što je već nosio. Bio je ranjen tom ljubavlju, onda te ta ljubav nosi i ne da ti mira. To je Franjo bio. Zato je bio tako nemirno svet“ rekao je fra Tomislav.

Hodočasnici su spavalni u mjestu Sveta Marija anđeoska, koje se raširilo nakon velikog potresa 1297. g. u Asizu. Tada se puno ljudi spustilo iz Asiza dolje u dolinu, oko crkve sv. Marije anđeoske, pa se po tome zove i mjesto s deset tisuća stanovnika. Zaključno je fra Tomislav rekao kako se i opravdanost imena pape Franje vidi u njegovom djelovanju. „To je izrazita bliskost s čovjekom, ono što je imao Franjo: jednostavnost, siromaštvo, neposrednost. Kad sam odlučivao i gledao gdje me Bog zove, i mene je kod Franje najviše privuklo baš to – koliko je on bio blizak Bogu i ljudima. Ta karizma, gdje iz Božje blizine ideš u ljudsku blizinu i onda te ljude nosiš Bogu. Čini mi se da je kod pape Franje vidljiva baš ta karizma. Ima blizinu, Božju topolinu i nježnost i zna to prenijeti na ljude. I zna biti vrlo konkretan. Kažu za sv. Franju da nije bio gluhi slušač evanđelja. Nego ono što bi čuo, odmah je nastojao provesti u djelo. Papa Franjo daje u tome dobar primjer, kad je udomio i obitelji prognanika. Njegove geste govore. Tako i sv. Franjo. Govorio je svojim gestama, stvarno je znao propovijedati svojim životom“ zaključio je fra Tomislav Šanko u osvrtu na hodočašće mladih u Asiz.

DOGAĐAJI U PRIPRAVI PROSLAVE 500 GODINA UKAZANJA GOSPE OD ZEČEVA U NINU

Jubilarnoj proslavi petsto godina od ukazanja Gospe od Zečeva (1516.-2016.) u ponедjeljak 2. svibnja koja se održava pod pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović prethodi priprava održavanjem duhovnih i kulturnih događaja u župi sv. Anselma u Ninu. Nin je središnje marijansko svetište Zadarske nadbiskupije pa taj događaj, zbog svog velikog duhovnog, crkvenog i kulturnog blaga koje nosi polutisulačjetna marijanska pobožnost u Ninu, predstavlja slavlje za cijelu mjesnu Crkvu, zaključno s proslavom prvog ponedjeljka u svibnju 2017. godine.

U subotu 23. travnja u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu KUD ‘Branimir’ iz Nina i župni zbor sv. Marcele s početkom u 19,00 sati izvode marijanski tamburaški koncert. U nedjelju 24. travnja misno slavlje u 11,30 sati u ninskoj župnoj crkvi predvodi fra Petar Lubina, glavni urednik časopisa ‘Marija’, koji promiče ninsko svetište i štovanje Gospe od Zečeva. U 18,00 sati u župnoj crkvi fra Petar će održati tribinu ‘Gospina ukažanja kroz povijest (općenito) i čašćenje Marije’.

U petak 29. travnja nadbiskupijsko Povjerenstvo za pastoral mladih organizira susret mladih Zadarske nadbiskupije koji će okupiti i osobe u zvanju svećenika, redovnika i redovnice rodom iz Ninskog dekanata; to je šesnaest duhovnih

zvanja i jedan sjemeništarac. Misno slavlje toga dana je u 18,00 sati u župnoj crkvi sv. Anselma, a nakon mise Put svjetla, sa svijećama sudionika u središtu Nina. U subotu 30. travnja u župnoj crkvi će se održati koncert 'Klapski pozdrav Gospo' na kojem sudjeluju klape iz Zadarske nadbiskupije i klapa Panona iz Đakova.

U središnju svetkovinu u Ninu kao prijestolnici hrvatske državnosti i crkvenosti uvest će povezanost Marije i bl. Alojzija Stepinca koji se puno utjecao Gospo te je život žrtvovao za hrvatski narod i njegovu slobodu, s 1864 dana tamnice u Lepoglavi i devet godina kućnog pritvora u Krašiću.

U nedjelju 1. svibnja svečano misno slavlje u 18,00 sati u župnoj crkvi predvodi mons. Juraj Batelja, postulator Stepinčeve kauze, zatim i procesiju s čudotvornim Gospinim kipom kroz središte mjesta. Nakon procesije, mons. Batelja će održati tribinu o Stepincu i njegovom štovanju Gospe. Želja je ninskog župnika i dekana Bože Barišića ući u Marijin mjesec svibanj moleći zagovor blaženika i Majke Božje u duhu hrvatskog blaženika.

U toj prigodi podsjeća se na Stepinčevu molitvu Gosi za Hrvatsku: „Zdravo presveta Djevice i Majko Božja Marijo, moćna zaštitnice naše domovine Hrvatske! ...Molimo te usrdno da nam svima uz prijestolje Božanskog Sina isprosiš milost i milosrđe, spasenje i blagoslov, pomoć i zaštitu u svim pogibeljima i nevoljama. Ti si kraljica i majka milosrđa, pomoćnica kršćana i tješiteljica žalosnih. Zato ti iskazujemo svoje djetinje pouzdanje kako ti je naš narod vazda kroz vjekove iskazivao. Tvojoj majčinskoj zaštiti

preporučujemo svoje duhovne i svjetovne poglavare, cijelu našu domovinu i cijeli naš narod u ovim teškim vremenima kušnja. Izmoli nam svima vjernost u katoličkoj vjeri, da u krilu svete Crkve provodimo dane u miru i bez straha, u blagostanju i poštenju i tako zavrijedimo doći do vječnog života, da slavimo trojedinog Boga uvijeke. Amen“.

Stepinac je nastojao da se marijanska svetišta u Hrvatskoj što bolje urede i podignu na veću razinu. Upravo je na Stepinčev poticaj uređena kalvarija s postajama križnog puta u Mariji Bistrici. To je svetište nazvao „velikim moralnim kapitalom koje bi moglo igrati veliku ulogu u moralnom preporodu naroda“. Na velikom hodočašću uz proslavu jubileja, trinaest stoljeća pokrštenja Hrvata i njihove veze sa Svetom Stolicom, u srpnju 1940. g. Stepinac je u Mariji Bistrici posvetio hrvatski narod Majci Božjoj da ga štiti. Te je godine priredio i tri marijanska kongresa: u Glogovnici, Kloštru Podravskom i Svetoj Mariji Okićkoj.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata, kad se nije smio kretati po Zagrebačkoj nadbiskupiji, u listopadu je svakog dana u drugoj crkvi pred izloženim Presvetim molio tri otajstva krunice za mir u svijetu i obraćenje grešnika. Inače je izričao zaziv Majko Božja, pomozi mi, Pomoćnice kršćana, Utočište grešnika, moli za nas, Sveta Bogorodice, moli za nas. U sve svoje tri duhovne oporuke spomenuo je Mariju, napisavši da je Bog Crkvi kao obitelji dao majku, Majku svih nas, a onaj tko je časti sličan je onomu tko sakuplja blago. Za svog studija u Rimu često je molio u bazilici Svetе Marije Velike gdje je 1930. g. slavio i svoju mladu misu. O Mariji je često propovijedao, poticao je molitvu krunice i preveo knjižicu francuskog dominikanca 'Krunica kao razmatranje i usmena molitva'. Za vrijeme sužanjstva u Krašiću župniku Josipu Vranekoviću je rekao: „Bog mi je dao tu milost, da u životu od mladosti nikada nisam zapustio pobožnost Blaženoj Djevici. Primio sam milost da od ranog djetinjstva štujem Bogorodicu!“.

Središnja proslava zavjetne svetkovine Gospe od Zečeva i 500. obljetnice ukazanja je u ponедjeljak 2. svibnja: mise su u 6.00, 7.30 i 8.30 sati.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

Misno slavlje u 11,00 sati i potom procesiju kroz mjesto predvodi zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Središnje misno slavlje u 18,00 sati, potom i procesiju s čudotvornim Gospinim kipom, predvodi mons. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH. U ninskom svetištu u danima te proslave vjernici mogu dobiti potpuni oprost uz ispovijed, pričest i molitvu na nakanu Svetog Oca.

U utorak 3. svibnja u 19,00 sati u župnoj dvorani će se održati znanstveni kolokvij o Ninskoj biskupiji i čašćenju Gospe na ninskom području koji priređuje mr. don Zdenko Dundović, predsjednik Društva za povjesnicu 'Zmajević' Zadarske nadbiskupije.

U srijedu 4. svibnja o. Jozo Milanović, OSB, iz benediktinskog samstana na Čokovcu, predvodi misno slavlje u 18,00 sati u župnoj crkvi, a potom susret djece, priredbu dječjeg zabora iz Tkona i uskrsnu pobožnost na Gospinom mulu u Ninu, s kojega Gospin kip kreće u procesiji lađama morem na otočić Zečevo. Želja je u uskrsnom vremenu povezati slavlje Gospe od Zečeva, da se u ambijentu Gospinog mula u ninskoj uvali kao na Galilejskom jezeru puk poveže s evanđeljem.

Na Dan Prikazanja Gospe na Zečevo u četvrtak 5. svibnja u 6,00 sati iz župne crkve prema Zečevo nakon primljenog blagoslova od strane župnika pješice kreću hodočasnici, a u 9,00 sati kreće hodočašće vjernika u procesiji lađama s Gospinog mula u Ninu na otočić Zečevo, gdje se u 11,00 sati slavi misa. Toga dana na svetkovinu Uzašašća misno slavlje u crkvi sv. Anselma u

Ninu je u 19,00 sati, potom i ophod sa svjećama i Gospinim kipom, kad se inače obavlja završna procesija s kipom Gospe od Zečeva.

Ninski župnik Barišić poziva svećenike da s vjernicima hodočaste u Nin i obogate ta slavlja te budu dionici milosti te velike obljetnice koja je Božji i Marijin dar cijeloj Crkvi.

STRUČNI SKUP VJEROUCITELJA ZADARSKE NADBISKUPIJE: MILOSRĐE U NASTAVI VJERONAUKA

Stručni skup Stručni skup vjeroučitelja Zadarske nadbiskupije o temi 'Evangelje milosrđa u nastavi vjeronauka' održan je u subotu 23. travnja u dvorani sjemeništa 'Zmajević' u Zadru.

S. Danijela Kovačević, vjeroučiteljica u Medicinskoj školi Ante Kuzmanića Zadar, izlagala je o temi 'Uloga kognitivnih činitelja u predviđanju oprštanja' kojom se stručno bavi. Ljudi su u životu uključeni u odnose koji mogu povrijediti i izazvati ljutnju, bijes, mržnju, razočaranje, potištenost, potrebu za osvetom ili kažnjavanjem krivca, rekla je prof. Kovačević, istaknuvši da oprost predstavlja alternativu i mogućnost da se umanje ili izbjegnu negativne posljedice za žrtvu.

Navela je što sve oprštanje nije. To ne znači zaboraviti (potrebno je dobro pamćenje i jasno znanje o uvredi), nije nijekati uvodu, čin volje (nemoguće je bez uključenosti cijele osobe), nije naredba (ono je slobodno), ne znači pomirenje niti odreći se svojih prava (ako ne suzbija nepravdu, ohrabruje održavanje zločina) i dokazivanje moralne nadmoćnosti (oprštanje pod prizvukom lažne velikodušnosti). „Oprštanje je proces koji zahtjeva vrijeme, strpljivost sa sobom, ustrajnost u odluci da se ide do kra-

ja, sposobnost motivacije. To je unutarnje obraćenje, hodočašće srca, traženje unutarnje slobode i vrijeme bavljenja sobom“ rekla je prof. Kovačević, dodavši da opraštanje nije jako rašireni rutinski čin, kao svakodnevni običaj. Etimologija romanskih jezika u riječi oprost ima riječ dar, što upućuje na to da je oprost dar žrtve počinitelju zla. Hrvatski jezik riječ oprost izvodi iz praslavenske riječi prost što znači oslobođen, sloboden.

Predavačica je opisala i sadržaj pojedinih definicija opraštanja koje može biti situacijsko i dispozicijsko, privatno i javno, međugrupno, tiho i neiskreno, opraštanje sebi, drugima, situaciji i Bogu te sebično, motivirano i altruistično. Istaknula je i da ne postoji suglasnost istraživača oko definicije oprosta.

„Neki od autora pod pojmom oprosta podrazumijevaju promjene: motivacijske, u emocionalnom doživljavanju, percepciji i kognitivnom doživljavanju, ponašajnim namjerama. Opraštanje nije isto što i pomirenje. Opraštanje može voditi pomirenju i predstavlja za njega nužan preduvjet, ali usprkos tome, do pomirenja nikada ne mora doći“ istaknula je prof. Kovačević, dodavši da se oprost vidi u procesu promjene koja se očituje u svjesnoj odluci da se osoba uključi u taj proces. Priznanje krivice, kajanje i isprika mogu utjecati na oprost, a s druge strane i osporavaju oprost.

Od raznih teorija povezanih sa spremnošću na opraštanje, pogodnim se čini model opraštanja načinjen prema Kohlbergovoј teoriji moralnog prosuđivanja (1976.). Šest stadija oprosta uključuju osvetoljubivi oprost i uvjetni ili obešteću-

jući (opraštanje je uvjetovano da se žrtvi počinitelja uzvrati istom mjerom i nadoknadi šteta). Očekivani i zakonski očekivani oprost, zbog zahtjeva koje nameće životna filozofija i religija. Oprost kao društvena harmonija (opraštanje zbog potrebe za ponovnim uspostavljanjem sklada i mira u društvu) te oprost kao ljubav (opraštanje nastupa zbog istinskog osjećaja ljubavi prema drugim ljudima).

„Oprost se iz funkcionalne perspektive objašnjava kao poželjna i adaptivna strategija rješavanja konflikata. Oprost i osveta su dvije strane iste medalje, evolucija jednoga je zahtijevala evoluciju drugoga. Suočena s povredom, osoba će se prikloniti nekom od usvojenih obrazaca ponašanja: težiti će osveti, udaljiti se od povreditelja, oprostiti će mu, eventualno se s njime pomiriti“ rekla je prof. Kovačević.

Neke empirijske studije pokazuju da djeca i mladi u prosjeku najmanje opraštaju, a odrasli i starija dob više oprašta. Neki za to ističu životno iskustvo i mudrost starijih osoba kao važan odgovoran element u spremnosti na oprost.

„Dob i oprost su pozitivno povezani jer je oprost korisna strategija za održavanje socijalnih kontakata. Spremnost na oprost i religioznost s godinama se povećava. Razlog tome je svjesnost umiranja te se javlja želja za emocionalnim blagostanjem. Starije osobe se orijentiraju na bližnje, više se koncentriraju na pozitivne informacije i selektivno se prisjećaju pozitivnih događaja, što djeluje kao snažna regulacijska strategija. Prema teoriji životnog vijeka, procesu starenja pripisuje se da se lakše nose sa životnim problemima zbog sposobnosti regulacije emocija“ rekla je prof. Kovačević.

Govoreći o povezanosti religioznosti i opraštanja, istaknula je da različite religije opraštanju mogu pridavati različitu vrijednost i značaj. Istraživanja pokazuju da religioznost pojedinaca ima mali utjecaj na oprost u određenim prijestupima, što ukazuje na jaz između općeg religijskog nauka i oprosta.

Prema rezultatima istraživanja, religioznost je više povezana s opraštanjem općenito, nego s

opraštanjem u specifičnim, stvarnim životnim situacijama ili specifičnim osobama. Prema Monbourquetteu, način kako oprostiti podrazumijeva: ne osvetiti se, priznati ranjivost, podijeliti muku, identificirati štetu, prihvativi srdžbu, oprostiti sebi, početi shvaćati, naći smisao, ne siliti oprostiti, otvoriti se milosti i odlučiti o pomirenju. Prof. Kovačević je istaknula da oproštenje nije pomirenje. Pomirenje je poželjan nastavak oproštenja. Pomirenje znači povezanost opraštanja i obraćenja i slobodna je odлуčka osobe.

Nakon izlaganja prof. dr. Ante Mateljana o biblijsko-teološkom poimanju milosrđa i s. Danijele Kovačević, u pedagoškim radionicama o temi 'Milosrđe – sadržaj i metoda vjeroučitelje' vjeroučitelji su praktično razmatrali prenošenje teme milosrđa u nastavi, pod vodstvom Marte Torić, Anice Galešić i Ljiljane Elek. Nakon radionica i u raspravama vjeroučitelji su predstavili zaključke iz rada u skupinama.

Brojne vjeroučitelje prigodom riječju pozdravili su i zadarski nadbiskup Želimir Puljić i predstojnik Katehetskog ureda mr. don Gašpar Dodić. Susret su organizirali Katehetski ured zadarske nadbiskupije i Agencija za odgoj i obrazovanje – podružnica Split.

**'BIBLIJSKO-TEOLOŠKO POIMANJE
MILOSRĐA I NAŠE SPASENJE'
– DR. ANTE MATELJAN,
STRUČNI SKUP VJEROUČITELJA**

O temi 'Biblijsko-teološko poimanje milosrđa; Božje milosrđe i naše spasenje' prof. dr. Ante Mateljan je izlagao na stručnom skupu vjeroučitelja Zadarske nadbiskupije u subotu 23. travnja u dvorani sjemeništa Zmajević u Zadru. „Otajstvo trpljenja, patnje, križa i smrti Isusa Krista očitovanje je Božjeg milosrđa u otajstvu spasenja. Tema pomirenja pravde i milosrđa, Božje dobrote i Božje pravednosti stalno se propituje u povijesti teologije.

Govor o Božjem milosrđu upućen je prema općoj budućnosti koju eshatološki predstavljamo kao dovršetak povijesti spasenja na način da se ostvari kraljevstvo Božje, a s druge strane,

kroz osobnu dimenziju vlastitog ostvarenja u zajedništvu s Bogom, dioništvom u uskrsnuću, životu vječnom“ rekao je dr. Mateljan, istaknuvši da u vremenu između dva Kristova dolaska Crkva posreduje Božju dobrotu. Crkva je opći sakrament spasenja, na djelotvoran način daje znak i sredstvo je Božjeg milosrđa.

Istaknuvši misao kardinala Waltera Kaspera iz njegove knjige 'Milosrđe': "Ustanovio sam da je milosrđe, koje ima središnje značenje u Bibliji, uvelike palo u zaborav u sistematskoj teologiji, ili ga se obrađuje vrlo mačehinski. Kršćanska duhovnost i mistika su u ovom, kao i u drugim pitanjima školske teologije, znatno naprednije", pa pokušava teološko razmišljanje povezati s duhovnim, pastoralnim i društvenim promišljanjima o kulturi milosrđa, dr. Mateljan je rekao kao da je „na neki način sustavna teologija, osobito fundamentalna, dogmatska, ostala na razini razuma, razmišljanja, koncepata, strukture, dok su duhovnosti ostavljeni srce i osjećaji.

„Kad bismo čovjeka rastavljali na glavu i srce, ne bi to bio idealan primjerak. Papa Franjo kaže, kad bi se Bog zadržao na pravdi, prestao bi biti Bog“ rekao je predavač, istaknuvši da kršćanska vjera nije zbirka zadataka i podataka, da nešto naučimo i obavimo, pa smo vjernici. „To je osobni odnos s Bogom koji ima horizontalnu dimenziju povezanosti s drugima, zajedništva. U tom vidu treba razumjeti kad molimo isповijest vjere u Boga oca kojeg treba doživjeti, iskusiti kao oca. I u Isusa Krista kao utjelovljenu Božju prisutnost. Božje milosrđe je očitovano u Kristu. Nema drugog način da shvatimo tko je Bog, doli po Isusu“ rekao je dr. Mateljan.

U osvrtu na Novi zavjet, tema Božjeg milosrđa u Isusovom navještaju i djelovanju je dvostruka: jedna je Kristov identitet kao Sina Božjeg i Mesije, a druga odnos s Isusom u kojem ostvarujemo autentični pristup Ocu i u kojem imamo pristup Ocu u duhu.

„Isus je istina o Bogu i čovjeku i u njemu je autentični život. Zajednička temeljna svijest svih evanđelista jest: Isus je iscjelitelj i donositelj spasenja u sveobuhvatnom smislu, davalac života u riječi i na djelu“ rekao je dr. Mateljan, istaknuvši da Bog nije samo otac, nego i majka. Bog koji je suputnik ne samo u šatoru, hramu nego i supatnik sa svojim narodom. Kad bi uzrok našeg spasenja bilo što čovjek učini, kad bi Bog samo isplatio plaću, malo tko bi dospio u raj, naglasio je.

Predavač je predstavio osam modela na koji se način Božje milosrđe ili Božji događaj spasenja u Isusu prezentirao kroz povijest teologije. Prva tema je prosvjetljenje. Nalazi se rano u spisima Ignacija Antiohijskog kao obnova Božje slike. „Bog u Kristu obnavlja našu iskrivljenu ljudsku narav. Pridruženjem Kristu vraćamo se onome što trebamo biti i u svome čovještvu postižemo odnos prema Bogu kakav bog hoće. Bog Otac u Kristu nudi pobožanstvenjenje, život vječni.“

Drugu temu, otkupiteljska žrtva, osobito je razvio sv. Augustin. „Božje milosrđe sastoji se u tome da je Bog ljubav prema nama očitovao u Isusu koji je sebe dao za nas. Na razini odnosa između Boga i ljudi, Isus povezuje što je raskinuto svojom osobom, svojim predanjem. Isusova žrtva na križu uključuje našu ljudsku situaciju. Kršćanin ne može Bogu reći da ne zna kako mu

je. Po otajstvu Kristove muke, smrti i svega što mu se dogodilo, Bog je nazočan u svim takvim situacijama našeg života: kad je čovjek izdan, prevaren, osuđen, mučen, kad umire, Bog nije daleko nego je tu“ rekao je dr. Mateljan.

Kod trećeg modela, zadovoljština, Božje milosrđe čini Kristova žrtva kao zamjenička smrt na križu. Četvrta tema je kazna, predstavnici Martin Luther i ‘pesimistička antropologija’. Kod pete, Božje autokomunikacije, Karl Rahner je razvio tzv. transcedentalnu antropologiju. „Božje milosrđe je u tome da nas je Krist kroz svoju prisutnost u ovom svijetu uputio na put slobode djece Božje. Pristup slobodi djece Božje događa se po Crkvi i po milosti koja je izvan Crkve, tzv. anonimni kršćani koji idu na Kristov put a toga nisu svjesni“. Šesta tema, solidarnost, Jurgen Moltmann i ‘teologija nakon Auschwitza’ počela je s protestantskom teologijom ali je prihvaćena i u katoličkoj teologiji.

„Božje milosrđe treba shvatiti kao Božju solidarnost s nama, Božju prisutnost kao čin Božje ljubavi da mijenja čovjeka kako je prikazano u knjizi o Jobu. Job ima iskustvo koje ga je dovelo da prepozna Boga u otajstvu trpljenja. Kršćanska vjera iz Božje solidarnosti s nama zahtjeva našu solidarnost s drugima“ rekao je dr. Mateljan. Kod sedme, teologije oslobođenja, pitanja su kako djelovati na ostvarenju Kraljevstva Božjeg u svijetu. Je li dovoljno moliti, ili je dovoljno učiniti neko dobro ili trebamo mijenjati društvene sustave. Može li se to učiniti i nekim revolucionarnim postupkom, što sa strukturama grijeha.

„To nije bez temelja. Ne postoje samo osobni grijesi, nego i strukture koje generiraju zlo. Povijest svijeta je povijest grijeha i nepravde, struktura grijeha. Uskrsnuće očituje pobjedu nad grešnim strukturama“ rekao je dr. Mateljan. Zadnja, osma teološka tema je Božje milosrđe je ljubav. O njoj govori sv. Ivan Pavao II. u Redemptor hominis. „Ljubav je uvjet da se može pojmiti Boga. Ljubav čini da možemo nadići i ono što ne možemo nadići. Ljubav bi trebala biti zajednički nazivnik objedinjene teološke teorije. Papa Franjo bi rekao da cjelokupni naziv teologije treba biti milosrđe. Biblijski pojам

hen, hanan, koji je u Novom zavjetu preveden s milost, može se prevesti i kao ljubav i milosrđe“ rekao je dr. Mateljan.

Predavač je rekao i kako je tema Božjeg milosrđa, predočena kroz Drugi vatikanski sabor i u liturgijskoj obnovi, provedena nakon sabora i u novim euharistijskim molitvama. „Najljepši detalj u liturgijskoj obnovi je sakramentalna formula odrješenja u ispovijedi koja upućuje na povijest spasenja, na Trojstvo. „Bog, Otac milosrđa, koji je smrću i uskrsnućem svojega Sina pomirio sa sobom svijet i izlio Duha Svetoga za otpuštenje grijeha, neka ti po službi Crkve udjeli oproštenje i mir...“. Tu su Bog koji je milosrdni otac, objektivni događaj spasenja, Crkva kao posrednica i sam sakramentalni čin u kojem se Božje milosrđe aktualizira u situaciju života pojedine osobe“ rekao je dr. Mateljan.

Zaključno je predstavio sadržaj apostolske post-sinodalne pobudnice pape Franje ‘Amoris laetitia’, Radost ljubavi, o ljubavi u obitelji, koja je objavljena temeljem rasprava i dokumenata Izvanredne i redovite biskupske sinode o obitelji.

„GOSPINA UKAZANJA KROZ POVIJEST – ISUSOVA MAJKA U SLUŽBI DJELA SPASENJA“ – IZLAGANJE FRA PETRA LUBINE U NINU

„Marija prati Božji narod svoga Sina iz nebeske slave. Marija uvijek vodi Kristu. Sva Gospina ukazanja svode se na ono što je rekla poslužiteljima u Kani Galilejskoj: ‘Što god vam rekne, učinite’“ istaknuo je fra Petar Lubina u izlaganju ‘Gospina ukazanja kroz povijest u Hrvatskoj i svijetu i čašćenje Marije – Isusova majka u službi djela spasenja“ koje je održao u župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu u nedjelju 24. travnja ususret proslavi petsto godina ukazanja Gospe od Zečeva u Ninu.

Fra Petar je veliki poznavatelj duhovne i materijalne marijanske baštine, promicatelj marijanskog štovanja, urednik časopisa Marija i autor knjige-vodiča ‘Marijanskom Hrvatskom’ u nakladi Franjevačke provincije Presvetog otkupitelja Splita u kojoj je sabrao podatke i fotografije o 107 marijanskih svetišta Crkve u Hrvata. Sva je

osobno pohodio i opisao povijest njihovog nastanka i štovanja.

U Zagrebačkoj crkvenoj pokrajini je 26 marijanskih svetišta, u Đakovačko-osječkoj 16, u Riječkoj 15, u Splitskoj crkvenoj pokrajini 33, u Zadarskoj nadbiskupiji četiri, Sarajevskoj crkvenoj pokrajini osam te pet svetišta u drugim krajevima Crkve gdje žive Hrvati koji časte Gospu: Bač, Bunarić, Subotica, Doroslovo i Letnica. Prva pisana svjedočanstva o Gospinim ukazanjima u svijetu su iz 4. st. Gospino ukazanje prvi opisuje Grgur iz Nise 396. g. U novije doba o ukazanjima se počinje govoriti u 16. st., s Guadalupama u Meksiku (1531.). Osobiti procvat marijanskih svetišta je između 14. i 17. st., a u mnogim europskim krajevima u 16. i 17. st. Imaju veliku ulogu u očuvanju vjerskog života. „Objava je jednom zauvijek završila u Isusu i u njoj je sadržano sve što je važno za naše spasenje. Ništa joj se ne može dodati ni oduzeti. Ipak, povijest obiluje privatnim objavama. Njihova je uloga ne da ‘poboljšaju’ Kristovu objavu, nego da pomognu da se od nje potpunije živi (KKC 67)“ rekao je fra Petar, dodavši da među privatne objave spadaju i marijanska ukazanja.

„Ukazanja su vidljiva očitovanja nekog bića koga je viđenje na tom mjestu ili u tom trenutku neuobičajeno i neprotumačivo prema prirodnom tijeku stvari. Bilo ih je u svim povijesnim razdobljima i zaslužuju pozornost već u Svetom pismu, od Abrahama, preko Mojsija i proroka. U zajednici Isusovih vjernika nastavljaju se do naših dana. I kršćanstvo je utemeljeno na vjeri u uskrsno ukazanje (Dj 10,40-41)“ rekao je fra Petar. Istaknuo je da „Marija okuplja vjernike u svetišta i upućuje na svoga Sina koji ih

privodi k Ocu. Isusova majka i danas je u službi spasenja, prisutna u životu kršćana, podsjeća na Isusove riječi i upućuje na život evanđelja“.

U Hrvatskoj je dvanaest svetišta nastalo na temelju ukazanja: Šumber (Gospa od Snijega, 1430.), Orašac (1527.), Belec (1674.), Ilača (1865.), Bošnjaci (1945.) i Međugorje (1981.). Ukazanja u već prije postojećim svetištima su Nin (1516.), Rab (Gospa od čudesa, 16. st.), Čara (1686.) i Sinj (1715.). Ukazanja bez povijesne datiranosti su Donji Humac i Čučerje. „Gospina ukazanja novijeg doba želete zaštiti kršćanina od bezbožnih ideologija, borbe protiv Boga, kad čovjek sebe stavlja za mjerilo svega i iznad Boga. Isusova majka ni u jednom trenutku ne napušta sljedbenike svoga Sina. Gospa u tim prigodama dolazi kao protulijek ljudskoj oholosti i zove puk na obraćenje“ istaknuo je fra Petar i aktualizirao Marijina ukazanja u kontekstu društvenih okolnosti.

„Kad se od Francuske revolucije 1789. g. nad europskim kontinentom tijekom 19. st. ljudski razum počeo uzdizati kao mjerilo svega, slobodu bez ograničenja, nijekanu vjeru u život vječni, 1858. g. Gospa se ukazuje Bernardici Soubirous u Lurdru potičući na obraćenje preko pokore i molitve. Nakon izbijanja Prvog svjetskog rata 1914. g., uoči ruskog prevrata 1918. g. koji dovođi gotovo do nestanka marijanskih svetišta Pravoslavne Crkve diljem Rusije, bezbožni komunizam uzima maha, Gospa se 1917. g. ukazuje Franji, Hijacinti i Luciji u Fatimi. Začetniku i ostvaritelju čovjekova spasenja nitko nije blizak kao njegova majka. Stavila se potpuno u službu djela spasenja“ istakuo je fra Petar, dodavši da je Marija „izvrstan član Crkve na hodočasničkom putu kroz prostor i vrijeme. Uznesenjem u nebo proslavljenja je s Bogom i u Bogu. Iz svog života

s Bogom i u Bogu zagоворom i dalje pribavlja vjernicima milost vječnog spasenja te se materinskom ljubavlju brine za braću svoga Sina koji još putuju i nalaze se u pogibeljima“ podsjetio je fra Petar na citat iz koncilskog dokumenta Svjetlo naroda.

„Gospa ne donosi svijetu novu objavu, nove vjerske istine koje nisu bile poznate. U središtu ukazanja je evanđeoska poruka. Isusova majka podsjeća kršćane na vječne istine. Privatne objave ne spadaju u sržni polog vjere niti žele proširiti službenu objavu. Gospina ukazanja posuvremenjuju Kristovu poruku u određenom mjestu i vremenu. Gospa je i dalje u službi Evanđelja i ljudskog spasenja“ naglasio je fra Petar, dodavši da Crkvu vodi Duh Sveti koji djeluje kako i gdje hoće, i izvan crkvenih predvodnika.

„Kao čuvarica poklada vjere, Crkva promatra i zbivanja oko ukazanja i izriče svoj sud o njima. Njeno je vodstvo vrlo oprezno i drži se Gamiljelove ‘Ako njihov pothvat ili djelo potječe od ljudi, propast će. Ako potječe od Boga, neće ga moći uništiti’ (Dj 5,38-39). Službeni koraci na putu ispitivanja i priznanja su polagani. Crkvene vlasti izriču sud o tim događajima tek kad završe“ rekao je fra Petar. Između 1928. i 2002. g. crkvene vlasti su odbile trideset navodnih ukazanja u svijetu.

„Priznanjem ukazanja crkveno vodstvo daje vjerničkom puku do znanja da pojave ne sadrže protivno vjeri i čudoređu, može se prihvati njihovo nadnaravno podrijetlo i služiti vjernicima na izgradnju. Nijednom vjerniku nije nałożeno da privatne objave prihvati kao predmet svoje vjere niti ih je itko dužan prihvati. Crkva tumači i čuva jedinu Objavu koju je primila od Isusa Krista“ rekao je fra Petar.

Istaknuo je da je važno moliti krunicu, devetnice i hodočastiti, no najvažnije je da istinski Marijin štovatelj nasljeđuje kreposti koje je Marija potvrdila za svog života. Podsjetio je da je remetski pavlin, Slovenac Andrija Eggerer (+1672.) Hrvatsku nazvao ‘uistinu Marijanskim kraljevstvom’ a marijanska svetišta ‘milosnim ljekarnama’.

**PUNTAMIKA, ZADAR: GODIŠNJI
SUSRET KURSILJA
– ULTREJA ZADARSKE NADBISKUPIJE**

Godišnji suset članova Kursilja zadarske nadbiskupije, nadbiskupijska ultičja, održana je u nedjelju 24. travnja u pastoralnom centru župe Bezgrešnog začeća BDM na Puntamici u Zadru. Riječ ultičja znači stari pozdrav hodočasnika u Santiago de Composteli kojom su se hrabrali da idu dalje. Nagovor na toj duhovnoj obnovi pod motom 'Klanjanje Ocu u Duhu i Istini' održao je don Igor Ikić, duhovnik nadbiskupijskog Kursilja.

„Klanjanje u duhu znači da trebamo preispitivati sve što je u nama. Najvažnije otkriće je da shvatimo da nas Bog ljubi i da je umro za nas. Je li činjenica da je Bog umro za mene zaživjela u meni“ upitao je don Igor, potaknuvši prisutne da se zapitaju gdje su u duhu, kroz 24 sata na dan, čime se najčešće bave. „Misliti na Boga znači ljubiti Boga. Onaj koga ljubiš, na njega misliš. Što je s našim nutarnjim misaonim svijetom? Temelj pristupa Bogu je da odgovoriš na pitanje 'Gdje si, Adame?' Blago tebi ako to pitanje osjetiš u savjesti: Čovječe, gdje si“ rekao je don Igor, istaknuvši da je važno da čovjeka određuje istina evanđelja.

Bog uvijek prvi traži čovjeka, dira čovjeka u savjesti. „Tada se stvara pozitivan nemir. Kad postoji nemir, znači da savjest funkcioniра. Daj Bože da imamo nemir za nadahnuća Božja u sebi“ rekao je don Igor. Ključnim za neuspjeh kršćana u svijetu smatra manjak našeg pouzdanja u Isusa Krista: „Svijet pobjeđuje onaj

tko ima vjere u Isusa. Sv. Ivan kaže, vjera naša pobjeđuje svijet. Ponovno rođenje se događa u duhu i istini, da iznutra budemo novi ljudi“. Kad je u pitanju istina, upitao je kako gledamo na događaje u svakodnevici, svijet laži, marketing.

„Prihvaćamo što nam se servira i šutimo. Sve što razdvaja i dijeli nije od Boga. Jedno, dobro i istinito je karakteristika Božjeg duha. Sve što nije dobro i nije istinito nije od Boga. Kad je riječ o istini, Isus je prešutio odgovor Pilatu. On je predstavnik grčko-rimskog svijeta i oni imaju svoje odgovore. Za svaku problematiku u životu trebamo se pitati što kažu Sveti Pismo i crkveno učiteljstvo“ rekao je don Igor.

Istaknuo je kako su danas kruh i voda, najelementarnije gdje se Bog postavio, zagađeni i uništeni. Nekad su bila četiri sastojka u kruhu, voda, sol, brašno, kvasac, a sad je u kruhu dvadeset i šest sastojaka. „Koja je moja hrana, što duhovno nosim? O čemu razmišljam i gdje tražim istinu? Isus je đavla nazvao ocem laži i tužiteljem braće. Đavao uvijek optužuje čovjeka. Niye čovjek to za što ga đavao optužuje. Čovjek je Božje dijete, Bog bezuvjetno prašta“ potaknuo je don Igor, istaknuvši da je križ najveći govor ljubavi kojeg je Bog mogao reći čovjeku.

Križ je izraz ljubavi. Budući da i Isus kaže da će nas istina oslobođiti, don Igor je pitao ima li nešto što pred Bogom stavljamo pod tapet. „Ljudi od prvog grijeha imaju sklonost prebacivati krivicu na drugoga. Preokret se događa kad kažemo Bogu, sagriješio sam protiv tebe, oprosti mi. Reci Bogu svoju istinu – to je vrhunac klanjanja u duhu i istini. Tada ćeš biti slobodan. Ne možemo pobjeći od svoje stvarnosti, kakvi jesmo. Đavao ima cilj nakon učinjenog grijeha zakamuflirati vlastitu slabost. Recimo 'Gospodine, ja sam takav'“ potaknuo je don Igor na sakrament isповijedi. Istaknuvši da se čovjek može mijenjati ako zna je voljen, potaknuo je na molitvu da shvatimo da je Bog umro za nas i da nas ljubi.

Nakon nagovora, sudionici su u radu po skupinama razmatrali što znači klanjati se u duhu i istini te su pred svima predstavili zaključna iskustva. Susret je završen euharisti-

jskim klanjanjem u župnoj crkvi na Puntamici i agapeom.

Kursiljo u Zadarskoj nadbiskupiji djeluje od 1996. g. U dvadeset godina djelovanja održao je 122 tečajeva Malog kršćanstva u župama diljem nadbiskupije. To uključuje tisuće polaznika odraslih, osmoškolaca, srednjoškolaca i krizmanika. Prošle je godine u nadbiskupiji održano deset tečajeva, četiri za odrasle i šest za krizmanike, pod vodstvom don Igora Ikića i don Andrije Vrane, voditelja Kursilja Zagrebačke nadbiskupije i ravnatelja Nacionalnog tajništva Kursilja u Hrvatskoj.

Zadarski kursilisti aktivno sudjeluju u životu Crkve na župnoj, nadbiskupijskoj i nacionalnoj razini, kao i u europskom Kursilju. Bili su među više tisuća kursiljista iz svijeta na susretu pape Franje s Kursiljom 30. travnja 2015. g. i Trećoj europskoj ultiroji Kursilja u Rimu 1. svibnja 2015. g. Na susretu s papom u Dvorani Pavla VI., u ime Kursilja u Hrvatskoj papu je osobno pozdravila Tajnica kursilja Zadarske nadbiskupije Ružica Anušić, izrazivši mu tada dobrodošlicu u Sarajevo te mu je prenijela molitvu i želju hrvatskih vjernika da čim prije kanonizira kardinala Alojzija Stepinca.

Papa Franjo potiče nastavak življenja karizme Kursilja u Crkvi kao sudjelovanje u novoj evangelizaciji, prijateljevanju s Gospodinom, međusobno i s onima koji Krista još nisu susreli. Na Trećoj europskoj ultiroji u bazilici sv. Pavla izvan zidina Rima, među više tisuća kursiljista iz Europe Ružica Anušić je svjedočila o značenju Kursilja u njenom životu. Suradnji među kursilistima u Europi doprinijeli su i zadarski kursilisti Marina Zelić i Marin Gobin susrevši se u listopadu 2015. g. s kursilistima u Dublinu.

Pokraj Graza, u listopadu 2015. g. na susretu austrijskih tajništava Kursilja o temi „Crkveni pokret u susretu“, u spomen povezanosti Kursilja u Austriji s Kursiljom u Hrvatskoj, sudjelovali su don Andrija Vrane te tajnici tri hrvatska biskupijska tajništva, Ante Mikulić, Branko Galinec i zadrinka Ružica Anušić. Na susretu Europskih tajništava Kursilja u Münchenu-Freisingu od 7. do 10. travnja 2016., gdje se radi-

lo na Trećem izdanju Fundamentalnih ideja Kursilja i pripremala izrada novih smjernica prema Fundamentalnim idejama, sudjelovala je također Anušić iz zadarskog Tajništva.

Suradnica Marija Butković iz zadarskog Tajništva sudjelovala je na Tečaju za branitelje na Krapnju, što će se nastaviti te ponuditi tečaj za branitelje u Zadarskoj nadbiskupiji. Ulteje za kursiliste se održavaju u vazmenom vremenu, adventu i kao Emaus na Krapnju, kako je bilo zadnji put u organizaciji župnika župe sv. Josipa don Šime Perića gdje je Kursiljo jako aktivan i koji je sudjelovao i na ovoj ultreji.

Članovi Kursilja sudjelovali su i u provođenju akcije '40 dana za život'. Brojni kursilisti sudjeluju u različitim aktivnostima u župi gdje žive. U veljači je održana škola suradnika na Puntamici, a za mlade suradnike planiraju se još tri formacije u organizaciji Tajništva zagrebačke nadbiskupije. Susreti jezgre dvadeset suradnika zadarskog nadbiskupijskog Tajništva Kursilja o temama za tečajeve i njihovom produbljivanju održavaju se utorkom tijekom godine.

BLAGDAN SV. MARKA U CRKVI SV. NIKOLE I BLAGOSLOV POLJA

Blagdan sv. Marka proslavljen je u ponedjeljak 25. travnja misnim slavlјem u crkvi sv. Nikole koja se nalazi na humku na lokaciji polja Praghulje između Nina i Zatona. Ninski župnik Božo Barišić predvodio je misu i ophod oko crkve za vrijeme kojeg su pjevane litanije Svih svetih.

Predvođeni križem, puk se četiri puta zaustavio, a u molitvi Bogu da blagosloví zemlju, plove dove rada i ljude koji je obrađuju, don Božo je blagoslovljenom vodom poškropio i okadio okruženje te crkve gdje Ninjani i Zatoni imaju polja i ispašu.

Crkva sv. Nikole datira iz 11./12. st. i jedini je sačuvani primjerak ranoromaničke arhitekture takvog oblika u Dalmaciji. Među najpoznatijim je simbolima crkvene baštine u Hrvatskoj. Mise se u njoj godišnje služe na blagdane sv. Nikole i sv. Marka, kada skupina vjernika iz Nina pješice hodočasti do crkve, putem moleći krunicu.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

„Svojim svjedočanstvom vjere sv. Marko je bio svjetiljka jer je iz njegova života isijavalo svjetlo Isusa Krista koji je rekao ‘Ja sam svjetlost svijeta. U njemu se nasljedovanje Krista ispunilo u svestnosti te nam svjetli kao uzor kršćanske vjernosti i ustrajne hrabrosti svjedočenja života za Isusa“ rekao je don Božo, ističući da su život i žrtva sv. Marka imali smisao u odvažnom kršćanskom svjedočenju.

„Kao Isusovi učenici, od Marka možemo naučiti darivati se, svjedočiti i žrtvovati. Molimo da nam Bog podari po zagovoru sv. Marka svjetlo Evandelja kojim će gorjeti i svjetiljka naše kršćanske vjernosti. Po njegovom zagovoru neka Gospodin povrati ljepotu našoj svakodnevničici koja se ne boji svjedočenja, žrtve i darivanja“ potaknuo je don Božo. Istaknuvši da je kršćanin pozvan darivati što je primio: ljubav kojom je ljubljen, milost kojom je zamilovan, blizinu koja mu je blizu, Boga kojim je ispunjeno njegovo biće, upozorio je da nas ovo vrijeme stalno obasipa nekim darivanjima: kupi dva dobiješ tri, nauči jezik bez muke, smršavi u petanest dana i slično.

„Kršćanin je pozvan darivati drugačije i drugo. Ne lagane i površne stvari, nego novu stvarnost koja od nas traži žrtvu, okretanje Bogu. Samo Bog može napraviti put u pustinji“ rekao je don Božo. Svjedočiti se može ako smo bili svjedoci nečega ili nekoga. „Svjedočiti se uvijek za nekoga ili protiv nekoga. Za kršćanina svjedočiti znači riječima i životom staviti se na stranu Boga. Svojim djelima, ponašanjem, molitvom činiti da stvarnost neba bude prisutna i vidljiva među nama. Čovjeku su potrebni hrabri svjedoci kao putokaz prema Gospodinu. Zamka je da nekad umjesto da budemo puto-

kaz, postavimo sebe kao put ili cilj. Kao svjedoci moramo upućivati na Krista koji nam u istini pokazuje put života“ potaknuo je don Božo. Žrtvovati se može ako nismo tjeskobno zabitnuti za sebe.

„Kršćanin je pozvan žrtvovati se za pritisnute bolesču, strahom, tjeskobom, drogom, kockom. Ne može se žrtvovati za druge ako se misli samo na sebe. Ako strahujemo nad vlastitim životom, nemamo hrabrosti boriti se za živote onih koje nam je darovala Očeva ljubav“ istaknuo je don Božo.

Crkva sv. Nikole, zidana uslojenim manjim kamenjem, jedini je tako sačuvani primjerak romaničke arhitekture, centralnog tlocrta i križno-rebrasta svoda iz 11./12. st. Svakodnevno je nezaobilazno odredište brojnih turista i prolaznika zbog njenog jedinstvenog trolisnog tlocrta malih dimenzija i kupolastog svoda pojačanog rebrastim lukovima. Nazvana je i najromantičnijim spomenikom ninske povijesti čemu doprinosi i izuzetan zalazak sunca odatle doživljiven.

Brežuljak na kojem je izgrađena nalazi se u krunidbenom polju Prahulje. U Ninu se krunilo sedam kraljeva, a prigodom krunidbe okrunjeni vladar bi u pratnji dojavao do crkve sv. Nikole gdje bi se predstavio narodu. U znak svoje kraljevske vlasti s tog bi humka mačem zasjekao na četiri strane svijeta.

Unutar tog zemljanog humka nalaze se još neistraženi prapovijesni grobovi. U vrijeme ratova s Turcima, zbog opasnosti od njihovih osvajanja, nad kupolom crkvice je naknadno u 16./17. st. dograđena obrambena kula s kruništem, sa osam zubaca koje je služilo kao izvidnica.

**DOGAĐAJ KOJI SE SLAVI NA
500. OBLJETNICU UKAZANJA
GOSPE OD ZEČEVA I ULOGA
NINSKOG BISKUPA JURJA DIVNIĆA**

Svetkovina 500 godina od ukazanja Gospe od Zečeva u Ninu, jednom od najstarijih marijanskih svetišta u Hrvatskoj, spomen je na povijesni događaj potvrđen od strane ninskog biskupa Jurja Divnića koji je upravljao Ninskom biskupijom od 1479.-1529. g. Blažena Djevica Marija se 1516. g. ukazala udovici Jeleni Grubišić na otočiću Zečevu, udaljenom od Nina pet milja morem i trinaest kilometara kopnom. Već sljedeće, 1517. g., biskup Divnić (Šibenik, oko 1440.- Zadar, 1530.). proglašio je blagdan Prikazanja Gospe od Zečeva koji se slavi svake godine 5. svibnja. Bilo je to u vrijeme dok je Ninom upravljao knez Ivan Marko pl. Molina. Štovanje Gospe od Zečeva datira iz početka 16 st., doba prodora Turaka u hrvatske krajeve. Tada su Osmanlije zapalili crkvu i samostan na otoku Zečeve, no ostali su sačuvani crkva i Gospin kip koji se tu častio. Za svog osvajačkog pohoda Turci su ubili redovnike pustinjake koji su u tom samostanu živjeli, a Gospin kip je odnesen.

Udovici Jeleni Grubišić u noćima 9. travnja, 19. travnja i 20. travnja 1516. g. najprije se ukazivao redovnik pustinjak u bijelom habitu sa svijećom u ruci i zamolio je da podje u crkvu na Zečeve gdje će dobiti poruku za narod od Blažene Djevice Marije. Bojeći se da joj narod neće vjerovati, Jelena to nije učinila. Nakon pojave redovnika u snu, udovici Jeleni se kroz više noći ukazala i Gospa. Na početku to nije prihvatala i tražila je znak. Gospa joj je rekla neka ode na Zečeve i da će ga dobiti. Jelena je bila pastirica i udovica

Marina Grubišića. Smatrala se nedostojnom da bi joj se Gospa ukazala i u početku o tome nije javno govorila. Dana 21. travnja 1516. g., dok je boravila u vinogradu kod Jasenova, koji se nalazi par kilometara prije Zečeva, Jeleni se ukazala Blažena Djevica Marija odjevena u bijelo. Stajala je kod vinove loze i poručila: „Ja sam ostavila potpuni oprost u crkvi na Zečevu svakog ponedjeljka. Za to valja postiti ponedjeljkom o kruhu i vodi te dati služiti svetu misu u crkvi Svetog Jakova, u kojoj mi je drago da me štuju, kao i na Zečevu“. Crkva sv. Jakova se nalazi na mulu u Vrsima i na putu je prema Zečevu, kada hodočasnici idu iz Nina.

Jelena je nakon tog ukazanja kod Jasenova odmah otišla prema crkvi na Zečevu. Kad je dolazila na otočić i kad se približila crkvi, zvona su sama od sebe počela zvoniti. Kad je ušla u crkvu, vidjela je Gospu u liku kakva joj se ukazala u Jasenovu. Uvečer 4. svibnja 1516. g. dok je molila za oltarom i pred kipom u crkvi na Zečevu, za potvrdu čudotvornog ukazanja i Gospine poruke, tamošnji Gospin kip je proplakao na oba oka. Jelena se osvjedočila u istinitost ukazanja, kao i svi koji su se našli na otočiću. Spisi spominju da su ukazanju na otoku svjedočili i crkveni službenici, kanonici, ninski upravitelj grada i narod koji se tamo zatekao.

Tijekom petsto godina brojni vjernici su doživjeli duhovna i tjelesna ozdravljenja po zagovoru Gospe od Zečeva čiji je kip nekad bio okičen brojnim zavjetnim darovima. Gospa se časti hodočašćem na Zečeve, kad se iz ninske župne crkve sv. Anselma prenosi njen čudotovorni kip u procesiji lađama iz ninske uvale, svake godine 5. svibnja, u spomen na ukazanje iz 1516. g. te 5. kolovoza, na blagdan Gospe Snježne i Dan domovinske zahvalnosti. Središnja zavjetna svetkovina i brojem najveće čašćenje Gospe po pohodu više tisuća vjernika je svake godine u ponedjeljak prije svetkovine Uzašašća, kada se u Ninu slavi više misnih slavlja, a nakon misa u 11,00 i u 18,00 sati kroz središte mjesta puk sudjeluje u procesiji s čudotovornim Gospinim kipom. I ukazanje na Zečevu je bilo poziv na post i molitvu. Potpuni oprost se može dobiti u crkvi na Zečevu svakog ponedjeljka, ako se da služiti misa i posti ponedjeljkom o kruhu i vodi.

Čudotvorni kip Gospe od Zečeva iz 14. st. oblikom spada u gotički motiv lijepo Madone. Godine 1500. Turci su napali Zadar i Nin te uzeli Gospin kip. Kako je kip vraćen od Turaka ne može se utvrditi. Je li na čudesan način, plivači po moru, kako kaže legenda, ili su ga možda Ninjani otkupili. Sigurno je da je 1587. g. kip prenesen sa Zečeva u ninsku crkvu sv. Ambroza koja je nekad pripadala benediktincima. Zbog straha od Turaka, 1646. g. Gospin kip i relikvije iz ninske katedrale preneseni su u Zadar. Kip je bio postavljen na glavni oltar zadarske katedrale sv. Stošije, a 1674. g. svečano je prenesen iz zadarske u tadašnju ninsku katedralu. Bio je smješten u nekadašnju kapelu Sv. Marcele koja je od tada dobila naziv Kapela Gospe od Zečeva. Od tada do danas Gospin kip se nalazi u toj kapeli i odredište je župljana i hodočasnika u molitvi za Marijin zagovor. I sad su pored njega štapovi koje su ostavili vjernici nakon što su zadobili tjelesno ozdravljenje po Gospinom zagovoru.

Štovanje Gospe u Ninu i službeno priznato od strane ondašnjeg ninskog pastira Jurja Divnića primjer je kako mjesni biskup može usmjeriti razvoj pojedine mjesne Crkve i do kojih je plodova njegovo priznanje ukazanja dovelo tijekom pet stoljeća. To je biskup koji je jako osjećao bilo svog naroda, s njim supatio i sjedinjen s pu-kom proživiljavao teške dane hrvatske povijesti. Divnić je bio doktor prava, pisac i pjesnik koji je nakon Krbavske bitke 1493. g. odmah otisao na bojno polje, potresen stradanjem stanovnika svoje biskupije. Na molbu Gašpara Perušića i preostalog plemstva u Lici, 27. prosinca te godine piše s bojišta papi Aleksandru VI. pismo s molbom za pomoć, u kojem je detaljno izvjestio o tijeku bitke, rasporedu sukobljenih snaga, nevremenu koje se pojavilo i uzrocima poraza te o strahotama turske osvete. Papa je odmah poslao pomoć u novcu, hrani i oružju. God. 1499., za turske opsade Nina, Juraj sudjeluje u obrani. O njegovoj očinskoj skrbi za povjereni narod govori i spremnost da izloži svoj život do kraja u dñima stradanja. Naime, nije htio izbivati duže iz svoje biskupije pa je svojim predstavnicima na Lateranskom koncilu imenovao 15. prosinca 1514. g. biskupa Trevisa Bernarda de Rubeisa i ulcinjskog biskupa Lovru de Boschetusa.

God. 1528. biskup Divnić vlastitim sredstvima obnavlja katedralu, današnju župnu crkvu sv. Anselma u Ninu, daje popraviti namještaj i oprema je obrednim posuđem sa svojim grbom. U njoj je dao sagraditi sebi grobnicu. Nadgrobna ploča s njegovim likom i grbom nalazi se na zidu, s lijeve strane ulaza u pokrajnju kapelu Gospe od Zečeva. Bio je donator crkava u Šibeniku i okolicu. Sačuvali su se kalež i pokaznica s njegovim grbom u šibenskoj biskupskoj riznici. Juraj Šižgorić u svojoj pjesmi 'Ad Georgium Diphnicum Sibenicensem' potvrđuje da se Divnić bavio pisanjem, kaže da je pisao od malena i proriče mu veliko ime. Divnićeva pisma papi Aleksandru VI. po stilu i jeziku spadaju među vrijedna humanistička ostvarenja na temu opasnosti od Turaka u Hrvatskoj. Petar Zoranić u svom djelu 'Planine' spominje ninskog biskupa Jurja Divnića kao pastira koji se zdušno brinuo za svoje stado, što je i povijesno dokumentirano konkretnim djelima njegovog služenja Crkvi i narodu. Njegova najveća i najdragocjenija duhovna baština je svetkovina Gospe od Zečeva i njeno polutisućjetno štovanje koje je u srcima Marijinih štovatelja prisutno i izvan granica Zadarske nadbiskupije.

NIN: SUSRET MLADIH ZADARSKIE NADBISKUPIJE

Susret mladih zadarske nadbiskupije u Ninu u petak 29. travnja okupio je oko tri stotine mladih koji su svojim hodočašćem počastili i blagoslovili to najstarije marijansko svetište Zadarske nadbiskupije. Mladima su se pridružili i domaći župljani te vjernici iz Ninskog dekanata sa župnicima sudjelujući na misnom slavlju u župnoj crkvi sv. Anselma koje je predvodio don Roland Jelić, tajnik zadarskog nadbiskupa. Među mladima su bili i učenici Klasične gimnazije Ivana Pavla II. Zadar predvođeni ravnateljem škole mr. don Antonom Sorićem, s. Viktorijom Gadža, prof. Damirom Sikirićem, a bile su i druge redovnice odgovornih u vođenju mladih iz župa.

U povijesnom gradu Ninu, simbolu višestoljetne povijesti i tradicije hrvatskog naroda, prijestolnice iz koje se kroz povijest upravljalo državom i gdje su se odvijali važni događaji za hrvatski narod, rekao je don Roland, i sudionici

tog susreta pridružuju se stoljetnom mnoštvu vjernika okupljeni oko nebeske Majke, moleći i donoseći joj svoje potrebe. „Došli smo u njenu školu života, žećeći nasljedovati njen majčinski primjer. Ona nas sluša, ali i poziva da od nje učimo. Marija nas poziva na nasljedovanje njenog Sina svojim životom. Na svom vlastitom primjeru pokazuje nam kako to činiti“ rekao je don Roland, istaknuvši da je Marija bila prva i najvjernija učenica koja je ostala uz Krista do smrti na križu. Bila je svjedokinja njegovih riječi i izbliza pratila njegov život, s njim živjela događaje koje je brižno čuvala i prebirala u svom srcu. Isusov život je bio njen život.

„Znam da te obuzima mnoštvo pitanja i sumnji, jer se bojiš. I Marija se bojala“ obratio se don Roland mladima. Podsjetio je kad joj je anđeo Gabrijel iskazao čast da će postati majkom Sina Božjega. „Nije odmah dala odgovor na anđelovu ponudu, nego se prvo pitala i zamislila. Kroz glavu joj je prolazilo mnoštvo pitanja i razmišljala je, ali svejedno je odlučila njemu povjeriti svoju sudbinu. Gledajući ljudskim očima, ako prihvati poziv na koji je Bog poziva, izgubit će život o kojem je sanjala i Josipa, prijatelje, možda čak i vlastiti život. Ali odgovorila je s potpunim predanjem, vjerujući Bogu i po cijenu vlastitog života: ‘Neka mi bude po tvojoj riječi’“ istaknuo je don Roland. Izrazio je razumijevanje za to da se mladi nalaze u razdoblju kad imaju brojna pitanja i strah od budućnosti.

„Po glavi se vrte ispiti, fakultet, posao, obitelj. Mladost je doba traženja, obećanja, entuzijazma, planova i idealja. Marija te čuje, Marija želi s tobom živjeti tvoj život“ poručio je don Roland. Majka Božja potiče da slijedimo njen primjer vjere u Boga te je propovjednik ohrabrio

da se ne boje iskušenja staviti u Božje ruke, jer se jedino tada dobiva odgovor na pitanja koja opterećuju. „Teško je nekad svoj život staviti u Božje ruke. Zato nam je potrebna vjera koju je imala Marija, a treba je neprestano graditi kroz druženje s Kristom kroz njegovu riječ, euharistiju i pripadnost Crkvi. Budeš li se njega čvrsto držao, nemaš se čega bojati. I kad te obuzmu sumnje, znaj da stoji netko pored tebe tko te čuva i brine o tebi“ poručio je don Roland.

Istaknuo je da nasljedovati Kristov put nije lako, zahtjeva zalaganje i žrtvu, ali se isplati. Vrijedno je biti Isusov prijatelj. Ohrabrio je mlade da ih ne zavedu obećanja koja na vani izgledaju privlačno, a iznutra čine štetu. Da se ne predaju utjecaju materijalnoga i ne idu za lažnim idolima ovoga svijeta. U pogledu prema Kristu će naći značenje i smisao postojanja.

Naglasivši da se spremnost na svjedočenje vidi u zapovijedi ljubavi, don Roland je rekao: „Kad otac ili majka odlaze s ovog svijeta, ostavljaju pisani trag o ostavštini za djecu. To je učinio i Isus prije nego je otišao s ovog svijeta. Ostavio nam je najveće blago, zapovijed ljubavi: ‘Ljubite jedni druge kao što sam i ja vas ljubio!’ Kako je teško ljubiti, drugoga prihvatići. Upravo to uključuje povjerenje i svjedočenje.

Pravo ljubiti znači dati sebe drugome, nesobično darivati svoje vrijeme, misli, zdravlje, dušu. Tako gledajući bližnjega u vjeri, vidimo ga u novom svjetlu. Tada on za nas nije više dosadan, nesnosan, da ga ne možemo vidjeti, trpjeti i smisliti. Po gledanju u vjeri, rađa se u nama najuzvišenija, nova ljubav. To znači vjeru pretvarati i ostvarivati u djelima“.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

I od katolika se čuje da nikoga ne mrze, nikome ne žele zlo. „Gospodin traži puno više. Nije dovoljno ne mrziti – potrebno je ljubiti. Nije dovoljno nikome ne činiti zlo – potrebno je svakome činiti dobro. Nije dosta drugome ne oteti njegov komad kruha – potrebno je pružiti ga onima što ga nemaju; nije dosta nikoga ne rasplakati – trebalo bi mu obrisati suzu; nije dovoljno ne tovariti terete drugima – potrudimo se nositi ih. Velika je razlika između ne mrziti i ljubiti“ poručio je don Roland. Krist želi da u svijetu budemo njegovo svjetlo te je potaknuo da svoje snage udružimo s Kristom i vjerujemo mu jer je rekao: ‘Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dade što god ga zaištete u moje ime’.

Nakon mise svećenici i mladi su se uputili do crkve sv. Ambroza gdje su završili molitvu Put svjetla moljenu putem. Druženje je nastavljeno uz agape pokraj župne crkve za koji su Grad Nin donirali sendviće i vodu, a ninske župljanke su ispekle puno kolača. Susret je potrajavao pjevajući duhovne pjesme uz gitaru pokraj zvonika i crkve, a organiziralo ga je nadbiskupijsko Povjerenstvo za pastoral mlađih s povjerenikom o. Franjom Kowalom. Svima je dobrodošlicu izrazio ninski župnik Božo Barišić.

„Mladi prijatelju! Daj svoj doprinos izgradnji ljepšeg i pravednijeg svijeta s Isusom. Ne sjedi prekriženih ruku mrmljajući kako u svijetu, pa i u Crkvi, neke stvari ne idu kako treba. Uzmi stvar u svoje ruke, Krist te odabrao s razlogom. Dao ti je talente koje smiješ i moraš upotrijebiti za dobrobit. Krist i Crkva te trebaju, svećenici računaju na vas i vaš doprinos. Vi unosite svježinu u Crkvu i bez vas Crkva ne može disati punim plućima. Vi ste jedno plućno krilo, jako važno za život Crkve i društva. Udruženi u zajedništvo možemo učiniti puno toga. Odvažimo se i krenimo zajedno graditi život s Isusom, našim najboljim i najvjernijim prijateljem“ potaknuo je don Roland povjeravajući Gospu od Zečeva mlade, njihove strahove i sumnje, poteškoće i pitanja, Crkvu, domovinu, nadbiskupiju, svećenike, redovništvo, bogoslove i sjemeništare.

IZ ŽIVOTA GIMNAZIJE

PASTORALNI POHOD NADBISKUPA KLASIČNOJ GIMNAZIJI IVANA PAVLA II.

U petak, 1. tavnja 2016., mons. dr. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup, pohodio je Klasičnu gimnaziju Ivana Pavla II. i izvršio pastoralnu vizitaciju. Vizitacija je započela molitvom u školskoj kapeli, koju je uz nazočnost nekolicine djelatnika, predvodio don Stanislav Wielinski, duhovnik u Školi i Sjemeništu. Potom su uslijedili susreti s pojedinim tijelima Škole. Prvi susret započeo je s Upravom Škole koju sačinjavaju ravnatelj, tajnik i računovotkinja. Dobrodošlicu o. Nadbiskupu izrekao je ravnatelj don Ante Sorić, koji je u kratkim crtama predstavio program pohoda, nakon čega je tajnik gosp. Nebojša Gunjević ukratko upoznao o. Nadbiskupa s uvjetima rada u Školi. Školska zgrada ukupne površine 2. 549, 29 m² smještena je u ulici Jerolima Vidulića 2. Škola ima 8 učionica za redovnu nastavu, 3 specijalizirane učionice – praktikuma, kapelicu, sportsku dvoranu, zbornicu, računovodstvo, knjižnicu, dnevni boravak, tajništvo, prostoriju za pismohranu, nastavničke kabinete te odgovarajuće sanitарне čvorove. Suvremeno je opremljena i raspolaže tehničkim nastavnim pomagalima, računalnom opremom, tri pametne ploče i bogatim knjižnim fondom.

U Školi je zaposleno 29 djelatnika: ravnatelj, pedagoginja, knjižničarka, 20 nastavnika, voditelji-ka računovodstva, domar, 3 spremičice i tajnik. Od ukupno 29 djelatnika 2 su magistri znanosti,

22 ima visoku stručnu spremu, 1 višu, a 4 srednju stručnu spremu. Školu po-hađa 206 učenika.

Računovotkinja gđa. Irijanda Barba-roša predstavila je finansijsko izvješće Škole. Izvjestila je i o pohodu Držav-ne revizije Školi, koja je dodijelila po-zitivnu ocenu.

U susretu sa stručnom službom Škole, Nadbiskup je, od strane nove pedagoginje s. Ane Lipovac, upoznat s nekim pozitivnostima i izazovima s kojima se Škola susreće. Ravnatelj je zahvalio Nadbiskupu na odabiru nove pedagogice, te pohvalio njezin zauzeti rad i iskustvo. Osvrnuo se i na knjižničarku gđu. Elviru Katić koja u Školi djeluje 22 godine. Ona je nositeljica najvećeg broja izvannastavnih aktivnosti. Ove godine naša Škola je dobila i nagradu „Otisak srca“ koju je zaslužila upravo naša knjižničarka zajedno s učenicima. Knjižničarka je upoznala Nadbiskupu sa svojim radom u stručnoj službi čiji je rad usmjeren na izvanškolske aktivnosti, kojih je ova Škola bogata. Uredila je 20 000 svezaka knjiga koje su sve pretražive u Međunarodnoj bazi podataka i u Crolistu, gdje su sve knjige kodirane. Uvedena je i zakasnina za knjige koja je pedagoško – psi-hološki utemeljena.

Od ove godine u Gimnaziji djeluje i duhovno – odgojni tim koji sačinjavaju duhovnici don Stanislav Wielinski i don Tomislav Dubinko, te vjeroučitelji don Ante Dražina i s. Viktorija Gadža, te pedagoginja s. Ana Lipovac i ravnatelj don Ante Sorić. Njihov zadatak je Školu učiniti prepoznatljivom i drugačijom od drugih po duhovnosti.

U sportskoj dvorani o. Nadbiskup se susreo s učenicima Škole, gdje ih je pozdravio i uputio im par riječi ohrabrenja i potpore. O. Nadbiskupa je pozdravila učenica Nikolina Bajlo : „Poštovani oče Nadbiskupe, u ime svih učenika Klasične gimnazije Ivana Pavla II. želim Vam izraziti zahvalnost

IZ ŽIVOTA GIMNAZIJE

za pastoralni pohod našoj školi. Veliki je dar pohađati Školu, koja nas ne uči samo nastavnim, već i životnim lekcijama, školu koja nas pretvara u prave ljude, školu s obiteljskim ozračjem u kojem se poštije svaki pojedinac. Naša škola ne teži isključivo obrazovanju, već i kršćanskom odgoju nas mlađih i priprema nas za život. Radosni smo što svako jutro možemo ulaziti u školu kao u topli, obiteljski dom gdje nas čekaju profesori puni razumijevanja, brige i ljubavi za nas učenike. Svaki nam je profesor vodilja u radu te oslonac u teškoćama i na tome smo im izrazito zahvalni.

Ovim putem želim se također posebno zahvaliti dosadašnjem ravnatelju don Josi Kokiću koji je dao značajan doprinos školi kao i ravnatelju don Anti Soriću što Školu zajedno s Vama, oče Nadbiskupe, nastavlja voditi pravim putem naprijed. Nadbiskupu su uručeni i prigodni darovi.

Susret s profesorima Škole upriličen je u zbornici, gdje je Nadbiskupa pozdravila prof. Mirela Zubčić, koja je u svom govoru istaknula: „Otvorena srca i riječima iskrene dobrodošlice pozdravljam Vas u ime svih profesora Klasične gimnazije Ivana Pavla II.! S radošću smo primili vijest o pastirskom pohodu vašoj i našoj Gimnaziji. Dočekujemo Vas ne toliko kao gosta već kao svojevrsnog domaćina, onoga koji dolazi u ulozi osnivača, na tragu mnogih sve od nadbiskupa Florija, osnivača prvotnog latinskog sjemeništa iz davnog 17. st., no prije svega dočekujemo Vas kao našeg duhovnog pastira. Navikli prema riječima Vašeg prethodnika pok. nadbiskupa Ivana Prendě da je Gimnazija zajedno sa Sjemeništem zjenica oka Zadarske nadbiskupije znamo da i Vaše srce snažno kuca za sve nas, naše učenike i sve što se ovdje u Školi događa i onda kad Vam Vaše obaveze ne dopuštaju da budete ovako blizu kao u ovim trenutcima. Susretali ste nas i posjećivali i do sada, za vrijeme našeg dosadašnjeg u mnogo čemu zaslužnog ravnatelja mons. Jose Kokića kao i u drugim različitim prigodama, no evo ovaj pastirski pohod ima svoje osobito značenje i zasigurno je izraz Vaše brige i ljubavi prema svima nama. Znakovito je da u svoj prvi pastirski pohod dolazite u u Jubilarnoj godini milosrđa, u kojoj svatko od nas želi biti učvršćen u spoznaji neizmjerne milosrdne Božje ljubavi, ljubavi koja jedina ne traži ništa zauzvrat. Tom istom milosrđu želimo biti zahvalni, a zato imamo mnogobrojne razloge i sve ih naravno nije moguće ni nabrojiti. Prije svega za svoj život, naše obitelji, učenike, radno mjesto u školi koja nosi ime sveca naših dana Ivana Pavla II. čijem se zagovoru utječemo, mogućnost stručnog usavršavanja, kao i za novog ravnatelja don Antu i pedagoginju č. sestruru Anu, duhovnike oca Stanislava i Tomislava, zahvalni smo za mogućnost svakodnevne sv. Mise u školskoj kapelici, duhovne obnove, sudjelovanje na susretu katoličkih prosvjetnih djelatnika i još toliko toga... Želimo odgovoriti svojom suradnjom temeljenoj na kršćanskim vrijednostima, stručnošću u radu s učenicima kako bismo postali značajan dio modernih evropskih i svjetskih katoličkih škola. Svojim osobnim svekolikim nastojanjima sudjelovat ćemo u ostvarenju novih koncepcija kurikularne reforme, za koje očekujemo da će biti oblikovane u skladu s katoličkim identitetom, a sve u cilju obogaćenja sveukupnog hrvatskog odgoja i obrazovanja. Svjesni smo pri tom zasada kršćanskog odgoja II. vatikanskog koncila koji upućuju nas učitelje da u najvećoj mjeri o nama ovisi koliko će ova katolička škola ostvariti svoje planove i inicijative, i kako je to moguće samo u zajedništvu «povezani ljubavlju međusobno i s našim učenicima». Da u svemu ovome ne posustanemo, značajnu ulogu imat će i ovaj Vaš pastirski pohod, a vjerujemo i obilje njegovih plodova. Unaprijed hvala za ri-

jeći koje ćete nam uputiti i za sve što ćete nam pri tome darivati. Želja nam je da se među nama osjećate ugodno! I još jednom dobro nam došli!"

Nakon pozdravnih riječi o. Nadbiskup je uputio profesorima nekoliko riječi, kako bi im posvijesti važnost zajedništva, kojega oni, kako on vidi, gaje unutar kolektiva. Podržao ih je da i dalje idu u tom smjeru. Vizitacija je nastavljena susretom s predstavnicima roditelja i učenika, gdje su obostrano izrazili zahvalnost za sve što ova Škola na čelu s novim Ravnateljem čini za njih i njihovu djecu. Školski odbor, na čelu s predsjednikom s. Viktorijom Gadžom, je izrazio zahvalnost na posjeti i suradnji o. Nadbiskupu, koji je odbornicima na srce stavio važnost da bi ova Škola morala imati svoj specifikum, a to je poticanje na duhovni rast. A u tome važnu ulogu bi trebao imati i Školski odbor, ne samo kao pasivni promatrač, nego razmišljati i dati svoje prijedloge.

Na završetku svoga pohoda Školi susreo se i s tehničkom službom, koja je odgovorna za urednost i čistoću škole, za koju su zaslužne čistačice i domar, na čemu im je Nadbiskup od srca zahvalio. Ravnatelj je pohvalio njihovu marljivost, a pohvale stižu i od drugih ravnatelja i ljudi koji prolaze kroz našu Školu te istaknuo da su oni svi praktični vjernici koji znaju što je njihov zadatak u ovoj Školi, kojega izvršavaju bez prigovora i s odgovornošću.

Na samom završetku pastoralnog pohoda Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II., o. Nadbiskup je posjetio 3. a razred, koji su upravo rješavali zadatke iz matematike. To je bila prigoda da i Nadbiskup pokaže neke radnje i operacije iz matematike, pa je učenicima dao zadatak kojega imaju riješiti do idućeg pastoralnog pohoda njihovoj Školi. Nakon što su se dojmo s patroalnog pohoda Školi slegli, Nadbiskup je uputio ravnatelju don Anti Soriću pismo zahvala u kojem kaže: „Po povratku s pastoralnog pohoda Klasičnoj gimnaziji “Ivan Pavao II.” pokušao sam sabrati dojmove i napisati ovih nekoliko riječi. Tajnik je detaljnije zabilježio sve što se toga dana odvijalo u školi. Zadovoljan sam pastirskim pohodom i Bogu zahvaljujem što sam to mogao učiniti u ovoj jubilarnoj godini Milosrđa. Mislit ću i preporučiti sve koje sam susreo svetom Ivanu Pavlu II. i moliti neka Gospodin umnoži njihovu vjeru, učvrsti nadu i usavrši ljubav.“

Posebice pak zahvaljujem Vama, poštovani Ravnatelju, što ste lijepo isplanirali i predvidjeli sve susrete. Nosim u duši lijepe uspomene o svemu što sam prigodom toga pohoda doživio, čuo i viđeo. Još su mi pred očima slike dragih lica profesora, članova Uprave, Stručne i Tehničke službe, Školskog odbora, odgojno-duhovnog tima, te posebice lica žive i razdragane mladosti koja me s radošću dočekala. Neka Bog -bogat milosrdem- blagoslovi njihove očeve i majke što se nisu plašili života, a njihovim učiteljima i odgojiteljima neka udijeli snage i oduševljenja da se ne umaraju činiti dobro i ulijevati u njih osjećaje radosti, mira i dobrote.

Prenesite, molim vas, moju iskrenu zahvalu svima koji vode brigu o mladima u našoj gimnaziji, pa tako pomažu rastu općeg dobra kroz odgojno-obrazovne zadatke koje im povjerava Crkva i društvo. Svima srdačan pozdrav i blagoslov od Gospodina s usrđnom željom neka Uskrasnuli sve blagoslovi i čuva. Neka svoj pogled svrati na one koji djeluju u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II., i neka svima donese svoj mir i blagoslov!

SADRŽAJ

Uvodna riječ	3
SVETA STOLICA	4
Milosrđe i služenje	4
Milostinja je bitan aspekt milosrđa	6
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	8
Papa primio članove Stalnoga vijeća HBK	8
Priopćenje Hrvatske biskupske konferencije	8
Govor nadbiskupa Puljića na početku 52. plenarnog zasjedanja HBK	9
Priopćenje s 52. plenarnog zasjedanja HBK	11
Priopćenje sa sjednice Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog	14
Predsjednik HBK čestitao židovskim vjernicima Pesah	15
Sastanak Biskupske komisije HBK za odnose s državom i Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade RH	15
ZADARSKA NADBISKUPIJA	16
Crkva je po naravi je misionarska (ag 2) – misije su njezina trajna i aktualna stvarnost	16
Krjeposti svetoga Josipa u homilijama blaženoga Alojzija Stepinca	17
Veliki Četvrtak, misa posvete ulje	19
Veliki Četvrtak – dan ustanovljenja euharistije i svetog reda	21
Isusov križ je blagoslov i lijek, naša snaga i utjeha	22
Bdjenjem slavimo isusovu pobjedu nad smrću i grijehom	23
Svetkovina Uskrsa	24
ODREDBE	25
KRONIKA	33
IMENOVANJA I RAZRIJEŠENJA	35
NAŠI POKOJNICI	36
IZ ŽIVOTA ZADARSKE NADBISKUPIJE	37
IZ ŽIVOTA GIMNAZIJE	97